

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ**

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΑ 2014-2020

Μονάδα Β1

Ταχ. Δ/ση: Λ. Αθηνών 54-56, 10441 (ΑΘΗΝΑ)

Αθήνα, 10-10-2016

Α. Π. 8585

ΦΕΚ 3322/Β'/17-10-2016

Πληροφορίες: Κλεοπάτρα Πανοπούλου

Τηλ: 210 5275 230

e-mail: kpanopoulou@mou.gr

Fax: 210 5275 270

ΑΠΟΦΑΣΗ

**Λεπτομέρειες εφαρμογής του Υπομέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών»
του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Ελλάδας 2014 – 2020**

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τους Κανονισμούς και Αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:
  - 1.1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1306/2013 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου.
  - 1.2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της Αγροτικής Ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου όπως κάθε φορά ισχύει και ιδιαίτερα το άρθρο 19.
  - 1.3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής της 25ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβασίμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως κάθε φορά ισχύει και ιδιαίτερα το άρθρο 18.
  - 1.4. Τον κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) αριθ. 807/2014 της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων όπως κάθε φορά ισχύει και ιδίως το άρθρο 2.

- 1.5. Τον Εκτελεστικό Καν. (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και ιδιαίτερα το άρθρο 8.
  - 1.6. Τον Καν. (ΕΕ) 809/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουλίου 2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση όπως κάθε φορά ισχύει.
  - 1.7. Τον κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) αριθ. 640/2014 της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης ή ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.
  - 1.8. Την αριθ. C (2015) 9170/11.12.2015 Απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014–2020.
2. Τις διατάξεις:
- 2.1. Του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/2005).
  - 2.2. Του Π.Δ. 107/2014 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (ΦΕΚ 174/Α'/2014), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 45 του Ν. 4305/2014 (ΦΕΚ 237/Α'/2014).
  - 2.3. Του Π.Δ. 24/2015 «Σύσταση και Μετονομασία Υπουργείων, μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων» (ΦΕΚ Α' 20)
  - 2.4. Του Π.Δ. 70/22-09-2015 (ΦΕΚ Α' 114/2015) «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Μετονομασία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων σε Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μεταφορά Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού».
  - 2.5. Του Π.Δ. 73/23-09-2015 (ΦΕΚ Α' 116/2015) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
  - 2.6. Τις διατάξεις του Ν. 4314/2014 «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του Ν. 3419/2005 (ΦΕΚ Α' 297) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 265) και ιδίως την παράγραφο 2 του άρθρου 69 αυτού, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
  - 2.7. Του Νόμου 3508/2006 (ΦΕΚ 249/Α') «Ρυθμίσεις θεμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων», ειδικότερα δε το άρθρο 3 αυτού.
  - 2.8. Του Νόμου 3874/2010 (ΦΕΚ 151/Α') «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων» όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 40 και 41 του Νόμου 4235/2014 (ΦΕΚ 32/Α') και το άρθρο 65 του Νόμου 4389 (ΦΕΚ 94/Α') και όπως κάθε φορά ισχύει.
  - 2.9. Του Νόμου 2690/1997 (ΦΕΚ Α' 45/9.3.1999) με τον οποίο κυρώθηκε ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας.

- 2.10. Της αρ. 282966/09-07-2007 (ΦΕΚ 1205/Β΄) Κοινής Απόφασης των κ.κ. Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Έγκριση του Κανονισμού διαδικασίας πληρωμών του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία ΟΠΕΚΕΠΕ των ενισχύσεων που βαρύνουν τον ΕΛΕΓΕΠ».
- 2.11. Της αριθ. 24944/20-09-2016 (ΦΕΚ Β΄ 3066) Κοινής Υπουργικής Απόφασης των κ.κ. Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Αναδιάρθρωση, των Ειδικών Υπηρεσιών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014–2020».
- 2.12. Της αρ. πρωτ. 1065/19-4-2016 (ΦΕΚ 1273/Β/4-5-2016) Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014–2020» όπως ισχύει κάθε φορά.
3. Την αρ. 909/61979/27-5-2016 Εγκύκλιο «Διευκρινίσεις για τον χαρακτηρισμό των νεοεισερχόμενων ως επαγγελματίες αγρότες» του Τμήματος ΙΙΙ της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του ΥΠΑΑΤ.
4. Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) και ειδικότερα το σημείο 8.2.6 «Μ06 – Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων (άρθρο 19)» όπως κάθε φορά ισχύει.
5. Τις αποφάσεις – συμπεράσματα της από 4-4-2016 1^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 – (ΠΑΑ 2014-2020) όσον αφορά τα βαθμολογικά κριτήρια του Υπομέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών».
6. Τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΠΑΑ με το αρ. 2310/22-9-2016/6-10-2016 έγγραφό της.
7. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Απόφασης δεν προκαλείται δημόσια δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Άρθρο 1

Πεδίο Εφαρμογής

Στο πλαίσιο της εφαρμογής του Υπομέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014 – 2020 (Π.Α.Α. 2014 - 2020) καθιερώνονται τα ακόλουθα προγράμματα ενισχύσεων νέων γεωργών:

1. Εγκατάσταση Νέων Γεωργών 2014-2020.
2. Πληρωμή ανειλημμένων υποχρεώσεων εγκατάστασης νέων γεωργών, στο πλαίσιο του Μέτρου 112 του ΠΑΑ 2007-2013 του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2007-2013.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Εγκατάσταση Νέων Γεωργών 2014 – 2020

Άρθρο 2

Στόχος του προγράμματος ενισχύσεων νέων γεωργών

Στόχος του προγράμματος ενισχύσεων νέων γεωργών είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων μέσω της ηλικιακής ανανέωσης και της δημιουργίας επιχειρηματιών γεωργών που με το πέρας της στήριξης θα διαθέτουν κατάλληλα εφόδια και βιώσιμες εκμεταλλεύσεις.

Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται η παροχή κατ' αποκοπή οικονομικών ενισχύσεων σε νέους που δεν έχουν υπερβεί το 41^ο έτος της ηλικίας τους για την είσοδο και παραμονή στη γεωργική απασχόληση και την πρώτη τους εγκατάσταση σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις οι οποίοι να διαθέτουν επαρκή επαγγελματικά προσόντα, να

εγκαθίστανται για πρώτη φορά ως αρχηγοί γεωργικής εκμετάλλευσης και να υλοποιούν επιχειρηματικά σχέδια για την ανάπτυξη των γεωργικών δραστηριοτήτων τους.

Άρθρο 3

Ορισμοί και Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί

Για την εφαρμογή του Υπομέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» του Π.Α.Α. 2014 – 2020, ισχύουν οι ορισμοί και εννοιολογικοί προσδιορισμοί που ακολουθούν:

α) Γεωργικός Τομέας

Γεωργικός τομέας νοείται το σύνολο των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή γεωργική παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία γεωργικών προϊόντων (Άρθρο 2§3 Καν. 702/2014).

β) Γεωργική εκμετάλλευση

Γεωργική εκμετάλλευση νοείται η οικονομική μονάδα που αποτελείται από γη, ζώα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό που χρησιμοποιούνται στην πρωτογενή γεωργική παραγωγή για παραγωγή γεωργικών προϊόντων.

Για τους σκοπούς του υπομέτρου 6.1, στις δραστηριότητες της γεωργικής εκμετάλλευσης, πλην της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής (συμπεριλαμβανομένων δραστηριοτήτων όπως η διαλογή και η απλή συσκευασία ιδίων προϊόντων), δύνανται να περιλαμβάνονται η διακίνηση, μεταφορά, τυποποίηση, συσκευασία, αποθήκευση, μεταποίηση, χονδρική και λιανική πώληση αποκλειστικά προϊόντων που παράγει η εκμετάλλευση.

γ) Νέος Γεωργός

Για τους σκοπούς του υπομέτρου 6.1 «Νέος Γεωργός» νοείται:

- i) Το φυσικό πρόσωπο που δεν έχει υπερβεί το 41^ο έτος της ηλικίας του κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης, το οποίο διαθέτει επαρκή επαγγελματικά προσόντα και ικανότητες και εγκαθίσταται για πρώτη φορά σε γεωργική εκμετάλλευση ως υπεύθυνος της εκμετάλλευσης αυτής.
- ii) Το νομικό πρόσωπο εφόσον ένα από τα φυσικά πρόσωπα που μετέχει στο κεφάλαιο και τη διαχείριση του είναι νέος γεωργός σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του ανωτέρου σημείου (i). Ο νέος γεωργός αναλαμβάνει τον έλεγχο / αρχηγία του νομικού προσώπου για πρώτη φορά, ασκώντας μακροχρόνιο και αποτελεσματικό έλεγχο επί του νομικού προσώπου, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των παραγράφων (ε) και (ζ) του παρόντος άρθρου. Εάν το νομικό πρόσωπο «Νέος Γεωργός» ελέγχεται από άλλο νομικό πρόσωπο, οι εν λόγω απαιτήσεις ισχύουν και για αυτό.

δ) Ενεργός γεωργός

Ο ενεργός γεωργός ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 9 του Καν. (ΕΕ) 1307/2013, όπως εξειδικεύεται με το άρθρο 3 της Υπουργικής Απόφασης 104/7056/21-1-2015 «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Καν. (ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» (ΦΕΚ 147B/22.1.2015), όπως κάθε φορά ισχύει.

ε) Αρχηγός Γεωργικής Εκμετάλλευσης

Αρχηγός γεωργικής εκμετάλλευσης νοείται το φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα, είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης και είναι νομικά και οικονομικά υπεύθυνο για την κανονική λειτουργία της.

Στην περίπτωση εκμεταλλεύσεων νομικών προσώπων, αρχηγός νοείται το φυσικό πρόσωπο που κατέχει την πλειοψηφία (τουλάχιστον 51%) του εταιρικού κεφαλαίου, είναι ο νόμιμος εκπρόσωπός του, ασκεί τη διαχείριση και είναι νομικά και οικονομικά υπεύθυνος για τη λειτουργία του, έτσι όπως αποδεικνύεται με ανάλογα νομιμοποιητικά έγγραφα ανάλογα με τη νομική μορφή του νομικού προσώπου. Ενδεικτικά

νομιμοποιητικά έγγραφα είναι η συμβολαιογραφική πράξη σύστασης, το καταστατικό του νομικού προσώπου και όποιο άλλο έγγραφο συνδέεται με τη λειτουργία και το σκοπό του.

Η νομική ευθύνη αναφέρεται στη νόμιμη κατοχή της εκμετάλλευσης για τα φυσικά πρόσωπα, ή στην ανάθεση της νομικής εκπροσώπησης και διαχείρισης για τα νομικά πρόσωπα.

Η οικονομική ευθύνη αναφέρεται στη διαχείριση της γεωργικής εκμετάλλευσης και για τα φυσικά πρόσωπα αποδεικνύεται με την έκδοση στο όνομα και αριθμό φορολογικού μητρώου του αρχηγού της όλων των παραστατικών που αφορούν την εκμετάλλευση, όπως μισθωτήρια, τιμολόγια αγοράς εφοδίων, πώλησης προϊόντων, είσπραξη ενισχύσεων, συναλλαγές με πιστωτικά ιδρύματα, φορολογικές υποχρεώσεις κλπ. Κατ' αναλογία στα νομικά πρόσωπα, ο αρχηγός της γεωργικής εκμετάλλευσης έχει την οικονομική ευθύνη για τη διαχείριση της γεωργικής εκμετάλλευσης, τα κέρδη και τους χρηματοοικονομικούς της κινδύνους, ενεργεί σε οικονομικές συναλλαγές για λογαριασμό της εταιρίας και έχει την ευθύνη για την έκδοση παραστατικών που εκδίδονται στον αριθμό φορολογικού μητρώου του νομικού προσώπου.

στ) Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ):

Συστάθηκε με βάση το Νόμο 3874/2010 (ΦΕΚ 151/Α/2010), όπως ισχύει κάθε φορά, και σε αυτό εγγράφονται οι επαγγελματίες αγρότες, συμπεριλαμβανομένων των «νεοεισερχόμενων» στον αγροτικό τομέα, οι κάτοχοι αγροτικών εκμεταλλεύσεων και όσοι ασκούν στην Ελληνική επικράτεια αγροτική δραστηριότητα, είτε είναι δικαιούχοι ενιαίας ενίσχυσης είτε όχι.

ζ) Πρώτη Εγκατάσταση Νέων Γεωργών

Πρώτη εγκατάσταση Νέων Γεωργών νοείται η για πρώτη φορά επαγγελματική ενασχόληση με τη γεωργία για τα φυσικά πρόσωπα, ή ισοδύναμα, η για πρώτη φορά ανάληψη της αρχηγίας / ελέγχου σε νομικό πρόσωπο με γεωργική δραστηριότητα. Ειδικά:

- i) Στην περίπτωση των ατομικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, πρώτη εγκατάσταση νοείται όταν τα φυσικά πρόσωπα – νέοι γεωργοί που είναι αρχηγοί αυτών των εκμεταλλεύσεων εγγράφονται στο ΜΑΑΕ ως «νεοεισερχόμενοι» στον αγροτικό τομέα επαγγελματίες αγρότες, ασκώντας αποτελεσματικό και μακροχρόνιο έλεγχο επί αυτών (όσον αφορά τη διαχείριση, τα κέρδη και τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους τους).
- ii) Στην περίπτωση γεωργικών εκμεταλλεύσεων οι οποίες ανήκουν σε Νομικά Πρόσωπα (από κοινού εγκατάσταση με άλλους γεωργούς), πρώτη εγκατάσταση νοείται όταν τα φυσικά πρόσωπα – νέοι γεωργοί αναλαμβάνουν τον έλεγχο και την διαχείριση Νομικών Προσώπων με γεωργική δραστηριότητα, κατά τρόπο ώστε να μετέχουν στο κεφάλαιο τους τουλάχιστον κατά 51% και να είναι νομικά και οικονομικά υπεύθυνα για τη λειτουργία τους, ασκώντας αποτελεσματικό και μακροχρόνιο έλεγχο επί αυτών (όσον αφορά τη διαχείριση, τα κέρδη και τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους τους). Εάν το νομικό πρόσωπο είναι αποκλειστικά ή από κοινού ελεγχόμενο από άλλο νομικό πρόσωπο, οι εν λόγω απαιτήσεις ισχύουν και για αυτό (πλειοψηφία κατοχής και άσκηση αρχηγίας - διαχείρισης από νέους γεωργούς). Το νομικό πρόσωπο πρέπει να εγγράφεται στο ΜΑΑΕ ως κάτοχος εκμετάλλευσης.

Ως ημερομηνία πρώτης εγκατάστασης νοείται:

1. Για τα φυσικά πρόσωπα η για πρώτη φορά εγγραφή στο ΜΑΑΕ του/της υποψηφίου δικαιούχου νέου γεωργού ως «επαγγελματία αγρότη» νεοεισερχόμενου στον αγροτικό τομέα, πληρώνοντας τις σχετικές προϋποθέσεις που περιγράφονται στην παράγραφο θ' του παρόντος άρθρου.
2. Για τα νομικά πρόσωπα η ημερομηνία καθορισμού του φυσικού προσώπου ως διαχειριστή/νόμιμου εκπροσώπου του νομικού προσώπου σύμφωνα με σχετικά εταιρικά έγγραφα. Ο νέος γεωργός διαχειριστής/νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου πρέπει να πληροί επιπλέον τις εξής προϋποθέσεις:
  - α) έχει διακόψει οποιαδήποτε άλλη μορφή μόνιμης εξαρτημένης εξωγεωργικής απασχόλησης ή μη εξαρτημένης εξωγεωργικής απασχόλησης που δεν συνδέεται με την άσκηση διοίκησης και επιχειρηματικής δραστηριότητας σε νομικό πρόσωπο με γεωργική δραστηριότητα (Ομάδα ΚΑΔ 01

εκτός των ΚΑΔ 01.6: υποστηρικτικές δραστηριότητες προς τη γεωργία και του ΚΑΔ 01.7: Θήρα), ή να δεσμεύεται ότι θα διακόψει οποιαδήποτε σχετικής μορφής απασχόλησης και θα προσκομίσει εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μήνα από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης των προσωρινών πινάκων αποτελεσμάτων αξιολόγησης, τα σχετικά παραστατικά διακοπής προηγούμενης απασχόλησης.

- β) εισφέρει στο εταιρικό κεφάλαιο του νομικού προσώπου τουλάχιστον κατά 51% και είναι νομικά και οικονομικά υπεύθυνος για τη λειτουργία του,
- γ) δηλώνει ότι θα εγγραφεί στον αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα, σύμφωνα με τις ισχύουσες εθνικές διατάξεις, σχετικά με την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας σε νομικό πρόσωπο με γεωργική δραστηριότητα και ότι θα προσκομίσει τη σχετική βεβαίωση εγγραφής σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις, σε περίπτωση που δεν έχει ήδη εγγραφεί.

Η πρώτη εγκατάσταση ολοκληρώνεται με την ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου και την τήρηση των σχετικών στόχων και δεσμεύσεων των δικαιούχων (φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα) και των αρχηγών – νόμιμων εκπροσώπων των νομικών προσώπων.

η) Επαγγελματίας αγρότης

Επαγγελματίας αγρότης ορίζεται με βάση εθνικά κριτήρια και έχει υποχρέωση για εγγραφή στο ΜΑΑΕ όπως και στον αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα, εκτός των εξαιρέσεων που αναφέρονται στις εθνικές διατάξεις. Ειδικότερα:

Επαγγελματίας αγρότης σύμφωνα με την περίπτωση α' του άρθρου 1 του νόμου 3874/2010 όπως κάθε φορά ισχύει, είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο που έχει δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, εφόσον πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- αα) Είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης.
- αβ) Ασχολείται επαγγελματικά με αγροτική δραστηριότητα στην εκμετάλλευσή του τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του.
- αγ) Λαμβάνει από την απασχόλησή του σε αγροτική δραστηριότητα το 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του.
- αδ) Είναι ασφαλισμένος ο ίδιος και η αγροτική του παραγωγή, όπου απαιτείται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- αε) Τηρεί λογιστικά βιβλία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Η κατοχή αγροτικής εκμετάλλευσης αποδεικνύεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην αριθμ. 360/26071/1-3-2016 (ΑΔΑ 7Ω9Ρ4653ΠΓ-ΔΕΒ) εγκύκλιο του Γεν. Γραμματέα του ΥΠΑΑΤ, όπως κάθε φορά ισχύει.

Ο υπολογισμός της ετήσιας απασχόλησης στην αγροτική εκμετάλλευση γίνεται σύμφωνα με την αριθμ. 169653/3-6-2011 (ΦΕΚ 1181/Β' /9-6-2011) Υπουργική Απόφαση του ΥΠΑΑΤ, όπως κάθε φορά ισχύει.

Ο υπολογισμός του αγροτικού εισοδήματος γίνεται σύμφωνα με την αριθμ. 134430/4-3-2011 ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΦΕΚ 392/Β' /14-3/11) και την αριθμ. 360/26071/1-3-2016 (ΑΔΑ 7Ω9Ρ4653ΠΓ-ΔΕΒ) εγκύκλιο του Γεν. Γραμματέα του ΥΠΑΑΤ, όπως κάθε φορά ισχύει.

Για τους σκοπούς του υπομέτρου 6.1 θεωρούνται ως επαγγελματίες αγρότες όσοι έχουν κριθεί δικαιούχοι του Υπομέτρου και των οποίων τα αγροτικά εισοδήματα προέρχονται από τον τομέα της Γεωργίας και όχι στον τομέα της Αλιείας.

θ) «Νεοεισερχόμενος» στον αγροτικό τομέα επαγγελματίας αγρότης

Σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία (Ν. 3874/2010 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει), υπάρχει ειδική πρόβλεψη για καθεστώς «νεοεισερχομένων» επαγγελματιών αγροτών. Συγκεκριμένα, «για τους νεοεισερχόμενους στον αγροτικό τομέα, οι οποίοι έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο, προκειμένου να χαρακτηριστούν ως επαγγελματίες αγρότες, δεν ισχύει το κριτήριο του εισοδήματος και δεν απαιτείται να είναι

ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ για δύο (2) συνεχή έτη από την έναρξη της αγροτικής δραστηριότητάς τους. Αρκεί οι ανωτέρω να προσκομίσουν στην αρμόδια υπηρεσία υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75), στην οποία να δηλώνουν ότι θα εγγραφούν στα μητρώα του ΟΓΑ και ότι, για το σκοπό αυτόν, εντός έξι (6) μηνών θα υποβάλλουν προς τον ΟΓΑ σχετική αίτηση εγγραφής τους στα μητρώα του και επιλογής ασφαλιστικής κατηγορίας, σύμφωνα με τις σχετικές προς τούτο διατάξεις του ΟΓΑ. Με τη συμπλήρωση των δύο (2) ετών, ο νεοεισερχόμενος υποχρεούται να προσκομίσει τη σχετική βεβαίωση εγγραφής στον κλάδο κύριας ασφάλισης του ΟΓΑ. Σε κάθε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης αυτής, με υπαιτιότητά του, αναζητούνται και εισπράττονται εντόκως από το Δημόσιο όλα τα ωφελήματα που ο νεοεισερχόμενος τυχόν αποκόμισε από την εφαρμογή της παρούσας διάταξης». Ειδικότερα, για να κριθεί κάποιος «νεοεισερχόμενος» στον αγροτικό τομέα ως επαγγελματίας αγρότης στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) πρέπει να πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στην αριθ. πρωτ. 909/61979/27-5-2016 Εγκύκλιο με θέμα «διευκρινήσεις για τον χαρακτηρισμό των νεοεισερχόμενων ως επαγγελματίες αγρότες» (ΑΔΑ: ΩΨΑΝ4653ΠΓ-ΔΠΠ).

ι) Τυπική Απόδοση

Στο ΠΑΑ 2014-2020 ορίζεται η παραγωγική δυναμικότητα, δηλαδή το οικονομικό μέγεθος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων για πρόσβαση στο Υπομέτρο των Νέων Γεωργών με βάση την τυπική απόδοση. Η τυπική απόδοση ορίζεται ως η ακαθάριστη αξία της παραγωγής και εκφράζεται σε ευρώ. Η συνολική τυπική απόδοση της γεωργικής εκμετάλλευσης ισούται με το σύνολο των αξιών κάθε κλάδου παραγωγής, που προκύπτει πολλαπλασιάζοντας τους συντελεστές τυπικής απόδοσης ανά μονάδα για κάθε κλάδο παραγωγής (ευρώ/μονάδα) με τον αντίστοιχο αριθμό των μονάδων (εκτάρια, κεφαλές ζώων, κυψέλες) που προκύπτουν από το ΟΣΔΕ.

Ειδικά για την εφαρμογή του υπομέτρου 6.1, προσδιορίζονται συντελεστές τυπικής απόδοσης ανά κλάδο σε επίπεδο χώρας.

ια) Κατεύθυνση – Προσανατολισμός Παραγωγής Γεωργικής εκμετάλλευσης

Η παραγωγική κατεύθυνση της γεωργικής εκμετάλλευσης προκύπτει από τον κλάδο παραγωγής από τον οποίο προέρχεται το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγικής δυναμικότητας (εκφρασμένη ως τυπική απόδοση) της εκμετάλλευσης και χαρακτηρίζεται ως Φυτική, Κτηνοτροφική και Μικτή. Ειδικότερα, η παραγωγική κατεύθυνση της γεωργικής εκμετάλλευσης θεωρείται:

Φυτική: εφόσον ο κλάδος που συνεισφέρει στην παραγωγική δυναμικότητα (εκφρασμένη ως τυπική απόδοση) της εκμετάλλευσης σε ποσοστό άνω του 50% είναι η φυτική παραγωγή.

Κτηνοτροφική: εφόσον ο κλάδος που συνεισφέρει στην παραγωγική δυναμικότητα (εκφρασμένη ως τυπική απόδοση) της εκμετάλλευσης σε ποσοστό άνω του 50% είναι η ζωική παραγωγή.

Μικτή: εφόσον ο κλάδος που συνεισφέρει στην παραγωγική δυναμικότητα (εκφρασμένη ως τυπική απόδοση) της εκμετάλλευσης σε ποσοστό άνω του 50% είναι η μελισσοκομία ή η σπηροτροφία και λοιπές μικτές εκμεταλλεύσεις ή σε κάθε άλλη περίπτωση.

ιβ) Μόνιμη κατοικία

α) Μόνιμη κατοικία είναι η μόνιμη εγκατάσταση ενός ατόμου και της οικογένειάς του σ' ένα τόπο με πρόθεση να τον χρησιμοποιήσει στη διάρκεια του χρόνου ως κέντρο της κοινωνικής και οικονομικής του δραστηριότητας. Η πρόθεση συμπεραίνεται μετά από αντικειμενική εκτίμηση, τεκμαίρεται από ενέργειες, που οδηγούν στην διαπίστωση βούλησης διαρκούς και μόνιμης σύνδεσης με ορισμένο τόπο.

β) Διαμονή είναι η προσωρινή εγκατάσταση σ' έναν τόπο.

Σύμφωνα με το άρθρο 51 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ.), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ο/η υποψήφιος έχει κατοικία τον τόπο της κύριας και μόνιμης εγκατάστασής του. Δεν θεωρείται μόνιμη κατοικία η πρόσκαιρη εγκατάσταση ή η διαμονή σε ένα τόπο.

Το μόνιμο της κατοικίας βεβαιώνεται από τον οικείο Δήμο με βεβαίωση Δημάρχου. Ωστόσο σε περιπτώσεις αμφιβολιών ή καταγγελίας το μόνιμο της κατοικίας θα εξετάζεται και το βάρος της απόδειξης θα το φέρει ο

ενδιαφερόμενος προσκομίζοντας δικαιολογητικά που αποδεικνύουν έμμεσα την μόνιμη κατοικία όπως, αποδείξεις οργανισμών κοινής ωφέλειας, βεβαίωση φοίτησης παιδιών, υποβολή φορολογικής δήλωσης κ.λπ.

Δεν γίνεται αποδεκτό ο / η υποψήφιος να διαθέτει συγχρόνως περισσότερες από μία μόνιμη κατοικία, ούτε να δηλώνει διαφορετική μόνιμη κατοικία από αυτή του / της συζύγου.

Επισημαίνεται ότι η ύπαρξη οικογενειακής μερίδας ή η εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους δε συνεπάγεται κατ' ανάγκη και την απόδειξη μόνιμης κατοικίας.

ιγ) Ευρύτερη περιοχή του τόπου κατοικίας

Ευρύτερη περιοχή του τόπου κατοικίας νοείται η περιοχή στην οποία ο γεωργός έχει τη δυνατότητα πρόσβασης για την εύρυθμη λειτουργία της εκμετάλλευσης.

Η περιοχή αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τα όρια των όμορων Περιφερειακών Ενοτήτων και κρίνεται κατά περίπτωση από τους αρμόδιους για την εφαρμογή του υπομέτρου 6.1 φορείς της Περιφέρειας με βάση το είδος της καλλιέργειας ή του κλάδου παραγωγής, τη βατότητα του οδικού δικτύου, το οικονομικό αποτέλεσμα κλπ.

ιδ) Επαρκή επαγγελματικά προσόντα

Τα επαρκή επαγγελματικά προσόντα υφίστανται στο πρόσωπο του δικαιούχου εφόσον συντρέχει μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α. Κατέχει Τίτλο Σπουδών/Πτυχίο γεωτεχνικής κατεύθυνσης, τουλάχιστον επιπέδου 3 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων. Οι τίτλοι σπουδών/πτυχίων επιπέδων 3-5 πρέπει να βρίσκονται σε συνάφεια με τον προσανατολισμό της γεωργικής εκμετάλλευσης κάτι το οποίο δεν απαιτείται για τους τίτλους επιπέδου 6 ή ανώτερου επιπέδου. Ισχύει η εξής αντιστοίχιση πτυχίων/ διπλωμάτων για τα επίπεδα 3-8:

Επίπεδο Εθνικού Πλαισίου Προσόντων	Επαγγελματική Εκπαίδευση & Επαγγελματική Κατάρτιση	Ανώτατη Εκπαίδευση
3	Πτυχίο επαγγελματικής ειδικότητας, εκπαίδευσης και κατάρτισης Επιπέδου 3 (χορηγείται στους αποφοίτους των σχολών επαγγελματικής κατάρτισης Σ.Ε.Κ. και ΕΠΑ.Σ. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων)	
4	Πτυχίο ΕΠΑ.Σ. Απολυτήριο Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ.) Επιπέδου 4 (Ισότιμο με το Απολυτήριο Γενικού Λυκείου), [Χορηγείται στους αποφοίτους της Γ' τάξης των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.) μετά από ενδοσχολικές εξετάσεις] Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, Επιπέδου 4 [Χορηγείται στους αποφοίτους της Γ' τάξης των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.) μετά από ενδοσχολικές εξετάσεις]	
5	Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, Επιπέδου 5 [Χορηγείται στους αποφοίτους της τάξης μαθητείας των ΕΠΑ.Λ. μετά από πιστοποίηση] Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, επιπέδου 5 [Χορηγείται στους αποφοίτους Ι.Ε.Κ. μετά από πιστοποίηση] Δίπλωμα/Πτυχίο Ανωτέρας Σχολής (Τριτοβάθμια Ανώτερη και όχι Ανώτατη Εκπαίδευση)	
6		Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης (Πανεπιστήμιο / ΤΕΙ)
7		Μεταπτυχιακό Δίπλωμα

		Ειδίκευση
8		Διδακτορικό Δίπλωμα

β. Κατέχει ή αποκτά βεβαίωση-πιστοποιητικό παρακολούθησης ανάλογης κατεύθυνσης (σε συνάφεια με το προσανατολισμό της γεωργικής εκμετάλλευσης) πιστοποιημένου προγράμματος διάρκειας τουλάχιστον 150 ωρών, από τον ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ».

Τα επαρκή επαγγελματικά προσόντα πρέπει είτε να υφίσταται κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και του φακέλου υποψηφιότητας είτε να αποκτηθούν σε διάστημα που δεν υπερβαίνει τους 36 μήνες από την ημερομηνία λήψης της απόφασης ένταξης.

ιε) Περιοχές εφαρμογής του Υπομέτρου 6.1

Το Υπομέτρο 6.1 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 εφαρμόζεται σε περιοχές όπου η αγροτική δραστηριότητα είναι σημαντική, δηλαδή στο σύνολο της χώρας με τις εξής εξαιρέσεις:

- Στην ΠΕ Θεσσαλονίκης, το Υπομέτρο 6.1 δεν εφαρμόζεται στη Δημοτική Κοινότητα 5^{ου} Διαμερίσματος Θεσσαλονίκης.
- Στην ΠΕ Αττικής, το Υπομέτρο 6.1 εφαρμόζεται στους Δήμους Νήσων (στους οποίους περιλαμβάνονται οι Δήμοι Αγκιστρίου, Αίγινας, Κυθήρων, Πόρου, Σαλαμίνας, Σπετσών, Τροιζηνίας, Ύδρας) καθώς και στους Δήμους και Κοινότητες με σημαντική γεωργική έκταση. Σε αυτήν την κατηγορία ανήκουν οι δημοτικές ή τοπικές κοινότητες των οποίων οι καλλιεργούμενες εκτάσεις και αγραναπαύσεις είναι πάνω από 31% της συνολικής έκτασης σύμφωνα με Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ «Κατανομή της έκτασης της Ελλάδας στις βασικές κατηγορίες χρήσης/κάλυψης, κατά ΥΠΑ, νομό, δήμο ή κοινότητα 1999/2000». Με βάση τα ανωτέρω προκύπτουν οι παρακάτω Δήμοι και Κοινότητες, σύμφωνα με την αντιστοίχιση διοικητικών διαιρέσεων ΟΤΑ Καλλικράτη σε προϋπάρχουσες.

Πίνακας περιοχών εφαρμογής του Υπομέτρου 6.1 του ΠΑΑ στο Νομό Αττικής

Α. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

ΔΗΜΟΙ			
1	ΚΡΩΠΙΑΣ	4	ΡΑΦΗΝΑΣ – ΠΙΚΕΡΜΙΟΥ
2	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ	5	ΣΠΑΤΩΝ – ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ
3	ΠΑΛΛΗΝΗΣ		
ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ Η ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ			
1	ΑΝΑΒΥΣΣΟΥ	12	ΚΟΥΒΑΡΑ
2	ΑΝΟΙΞΕΩΣ	13	ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ
3	ΑΥΛΩΝΟΣ	14	ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ
4	ΑΦΙΔΝΩΝ	15	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΩΡΩΠΟΥ
5	ΒΑΡΗΣ	16	ΝΕΑ ΠΑΛΑΤΙΑ
6	ΒΑΡΝΑΒΑ	17	ΠΑΙΑΝΙΑΣ
7	ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ	18	ΠΟΛΥΔΕΝΔΡΙΟΥ
8	ΚΑΛΑΜΟΥ	19	ΣΚΑΛΑΣ ΩΡΩΠΟΥ
9	ΚΑΠΑΝΔΡΙΤΙΟΥ	20	ΣΥΚΑΜΙΝΟΥ
10	ΚΑΛΥΒΙΩΝ ΘΟΡΙΚΟΥ	21	ΩΡΩΠΟΥ
11	ΚΕΡΑΤΕΑ		

Β. ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

ΔΗΜΟΙ	
1	ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ
2	ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ
3	ΜΕΓΑΡΕΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ Η ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ	
1	ΕΡΥΘΡΩΝ
2	ΟΙΝΟΗΣ

Κατά την εφαρμογή του Μέτρου, ο μόνιμος πληθυσμός λαμβάνεται υπόψη σε επίπεδο Δημοτικής ή Τοπικής Κοινότητας και προσδιορίζεται από την τελευταία επικυρωμένη γενική απογραφή πληθυσμού της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος. Δεν λαμβάνονται υπόψη οι οικισμοί. Οι διοικητικές διαιρέσεις (Δημοτικές και Τοπικές Κοινότητες) αφορούν σε αυτές που θεσπίστηκαν με βάση τη διοικητική διαίρεση της Ελλάδας του Προγράμματος «Καλλικράτης» (Νόμος 3852/2010, ΦΕΚ 87/τ.Α'/2010) ή σε διοικητικές διαιρέσεις (όπως «Καποδιστριακοί» Δήμοι και Κοινότητες, Νομοί) οι οποίοι είχαν καθοριστεί με το Πρόγραμμα «Καποδιστριας» (Νόμος 2539/1997, ΦΕΚ 224/τ.Α'/1997) και έχουν αντιστοιχηθεί στις νέες διοικητικές διαιρέσεις του «Καλλικράτη».

Ως νησιωτικές περιοχές εφαρμογής χαρακτηρίζονται το σύνολο των νησιών του Αιγαίου και Ιονίου Πελάγους εκτός Κρήτης και Εύβοιας λόγω του μεγάλου μεγέθους τους.

ιστ) Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ)

Το Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (εφεξής ΠΣΚΕ) που περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση του υπομέτρου 6.1. Οι διαδικασίες αφορούν ενδεικτικά στην υποβολή αιτήσεων στήριξης, στην αξιολόγησή τους, στη βαθμολόγησή τους, στις τροποποιήσεις και ανακλήσεις πράξεων, στην υποβολή αιτημάτων πληρωμής, στον διοικητικό τους έλεγχο και γενικότερα στην εφαρμογή και διαχείριση με ηλεκτρονικό τρόπο των πράξεων υλοποίησης του υπομέτρου 6.1.

ιζ) Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΟΠΣΑΑ)

Αποτελεί το πληροφοριακό σύστημα για την υλοποίηση των μέτρων, υπομέτρων και δράσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Νόμο 4314/2014. Επιτρέπει δε, τη διασύνδεση με το ΠΣΚΕ και άλλα πληροφοριακά συστήματα για την ανταλλαγή δεδομένων που σχετίζονται με τον προγραμματισμό, την αξιολόγηση, τη διαχείριση και τον έλεγχο του ΠΑΑ.

ιη) Αίτηση στήριξης

Ως αίτηση στήριξης νοείται το σύνολο των απαραίτητων εγγράφων του φακέλου υποψηφιότητας. Ενδεικτικά αναφέρονται η αίτηση υπαγωγής στο μέτρο, το επιχειρηματικό σχέδιο, τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τη βαθμολόγηση της αίτησης κ.λπ., όπως εξειδικεύονται στην παρούσα ΥΑ.

Άρθρο 4

Υπηρεσίες και Φορείς Διαχείρισης, Εφαρμογής, Παρακολούθησης, Ελέγχου, Αναγνώρισης και Εκκαθάρισης Δαπάνης

1. Αρμόδιες Υπηρεσίες για τη Διαχείριση, Συντονισμό, Παρακολούθηση και Υλοποίηση της Εφαρμογής του υπομέτρου 6.1 του Π.Α.Α. 2014-2020, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, είναι οι οριζόμενες στο άρθρο 62 του Νόμου 4314/2014.
2. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΔ ΠΑΑ) 2014 – 2020 είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και υλοποίηση του υπομέτρου 6.1 εκτός των αρμοδιοτήτων που έχει εκχωρήσει στους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης (Ε.Φ.Δ.) και στην ΕΥΕ ΠΑΑ, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του παρόντος άρθρου.
3. Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ) 2014-2020 έχει την ευθύνη για την έκδοση θεσμικού πλαισίου, την παρακολούθηση και τον συντονισμό των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης (Ε.Φ.Δ.)
4. Ως ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης (Ε.Φ.Δ.) ορίζονται οι Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας των Περιφερειών της Ελλάδος στις οποίες εκχωρούνται οι κατά τόπους αρμοδιότητες για την εφαρμογή του υπομέτρου 6.1.
5. Την ευθύνη των διαδικασιών για την εφαρμογή και υλοποίηση του υπομέτρου 6.1 έχουν οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας των Περιφερειών (ΔΑΟΠ ή ΔΑΟ των Περιφερειών) συνεπικουρούμενες από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των Περιφερειακών Ενοτήτων. Ειδικότερα:
  - 5.1. Οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας των Περιφερειών έχουν την γενικότερη ευθύνη και εποπτεία της οργάνωσης, εφαρμογής και παρακολούθησης του υπομέτρου 6.1. και εισηγούνται στον Περιφερειάρχη την έκδοση όλων των σχετικών αποφάσεων.
  - 5.2. Οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων υποδέχονται, εξετάζουν και γνωμοδοτούν επί των διαφόρων αιτημάτων των δικαιούχων (στήριξης, τροποποίησης, πληρωμής κ.λπ.) τηρώντας σχετικό αρχείο. Διαβιβάζουν τις σχετικές γνωμοδοτήσεις στις ΔΑΟ των Περιφερειών. Πραγματοποιούν τους απαραίτητους διοικητικούς ελέγχους συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών με αυτούς επιτόπιων επισκέψεων.
6. Αρμόδιος φορέας για τη διαχείριση και έλεγχο των δαπανών είναι ο ΟΠΕΚΕΠΕ, ο οποίος έχει την ευθύνη των αιτήσεων πληρωμής των δικαιούχων και της καταβολής των ενισχύσεων εκτός των αρμοδιοτήτων που έχει εκχωρήσει στις Περιφέρειες για τις οποίες ασκεί εποπτεία.

Άρθρο 5

Κριτήρια Επιλεξιμότητας Υποψηφίων

Δικαίωμα υποβολής αίτησης στήριξης έχουν φυσικά και νομικά πρόσωπα για τα οποία κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης, πληρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α1) Οι υποψήφιοι δικαιούχοι φυσικά πρόσωπα:

- i) Έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους, έχουν πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα και φερεγγυότητα σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα και δεν έχουν υπερβεί το 41ο έτος της ηλικίας τους.
- ii) Είναι μόνιμοι κάτοικοι των περιοχών εφαρμογής του Υπομέτρου 6.1.

α2) Οι υποψήφιοι δικαιούχοι Νομικά πρόσωπα:

- i) Έχουν ως αρχηγό – νόμιμο εκπρόσωπο τους νέο γεωργό που πληροί της προϋποθέσεις του σημείου (α1).

- ii) Έχουν ως αρχηγό – νόμιμο εκπρόσωπο νέο γεωργό, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις των παραγράφων (ε) και (ζ) του άρθρου 3 της παρούσας, ο οποίος μετέχει στο κεφάλαιο του νομικού προσώπου σε ποσοστό τουλάχιστον 51% .
  - iii) Έχουν έδρα στην ευρύτερη περιοχή του τόπου της μόνιμης κατοικίας του αρχηγού – νόμιμου εκπροσώπου τους και εντός της ίδιας Περιφέρειας.
  - iv) Έχουν ως κύρια δραστηριότητα στον πρωτογενή τομέα (Ομάδα ΚΑΔ 01 εκτός των ΚΑΔ 01.6 και ΚΑΔ 01.7) στη γεωργική παραγωγή. Δραστηριότητες στην αλιεία δεν λαμβάνονται υπόψη.
- β) Οι νέοι γεωργοί αρχηγοί των γεωργικών εκμεταλλεύσεων έχουν εγκατασταθεί για πρώτη φορά, σύμφωνα με την παράγραφο (ζ) του άρθρου 3 της παρούσας, κατά το δωδεκάμηνο που προηγείται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης στήριξης.
- γ) Είναι εγγεγραμμένοι στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ) και έχουν υποβάλλει Ενιαία Αίτηση Στήριξης κατά το έτος υποβολής της αίτησης στήριξης στο υπομέτρο 6.1.
- δ) Είναι εγγεγραμμένοι στο ΜΑΑΕ ως επαγγελματίες αγρότες νεοεισερχόμενοι στον αγροτικό τομέα για τα φυσικά πρόσωπα ή ως κάτοχοι για τα νομικά πρόσωπα. Ειδικά για τα νομικά πρόσωπα, οι αρχηγοί / διαχειριστές αυτών πρέπει να έχουν οριστεί ως νόμιμοι εκπρόσωποι αυτών.
- ε) Οι νέοι γεωργοί αρχηγοί των γεωργικών εκμεταλλεύσεων δεν πρέπει να έχουν ασκήσει γεωργική επαγγελματική δραστηριότητα τουλάχιστον κατά τα τελευταία 5 έτη πριν την ημερομηνία πρώτης εγκατάστασης.
- στ) Να εκπληρώνουν την ιδιότητα του «ενεργού» αγρότη εντός 18 μηνών από την ημερομηνία πρώτης εγκατάστασης.
- ζ) Οι νέοι γεωργοί αρχηγοί των γεωργικών εκμεταλλεύσεων διαθέτουν επαρκή επαγγελματικά προσόντα ή αναλαμβάνουν τη δέσμευση να τα αποκτήσουν μέσω του Υπομέτρου 1.1 του ΠΑΑ 2014 – 2020 εντός 36 μηνών από την ημερομηνία λήψης της απόφασης έγκρισής τους.
- η) Υποβάλλουν Επιχειρηματικό Σχέδιο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 8, με ελάχιστη διάρκεια υλοποίησης τα τρία (3) έτη και μέγιστη τα τέσσερα (4) έτη με δεσμευτικούς ποιοτικούς ή/και ποσοτικούς στόχους και χρονικές προθεσμίες, όπως αναλυτικότερα προσδιορίζονται στο άρθρο 9, για την ανάπτυξη των γεωργικών δραστηριοτήτων τους και αναλαμβάνουν τις σχετικές υποχρεώσεις και δεσμεύσεις, όπως αναλυτικότερα προσδιορίζονται στο άρθρο 10, συμπεριλαμβανομένης της απόκτησης ή συμπλήρωσης επαρκούς επαγγελματικής ικανότητας, εφόσον απαιτείται.
- θ) Εμπίπτουν στον ορισμό των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων (σύσταση Επιτροπής 2003/361/ΕΚ).
- ι) Δεν εμπίπτουν στις κατηγορίες μη επιλέξιμων υποψηφίων, σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας.

Άρθρο 6

Κριτήρια Επιλεξιμότητας της Γεωργικής Εκμετάλλευσης

1. Η γεωργική εκμετάλλευση πρέπει να βρίσκεται στην ευρύτερη περιοχή του τόπου της μόνιμης κατοικίας του/της αρχηγού της εκμετάλλευσης. Εκμεταλλεύσεις ή τμήματα εκμεταλλεύσεων που δεν βρίσκονται στην ευρύτερη περιοχή του τόπου μόνιμης κατοικίας των αρχηγών της εκμετάλλευσης δεν γίνονται αποδεκτά για τους σκοπούς του προγράμματος.
2. Η γεωργική εκμετάλλευση πρέπει να έχει μέγεθος παραγωγικής δυναμικότητας (εκφρασμένη ως τυπική απόδοση) τουλάχιστον ίσο με 8.000 € έως και 100.000 €.
3. Τα αγροτεμάχια της εκμετάλλευσης πρέπει να είναι:
  - 3.1. Ιδιόκτητα ή μισθωμένα ή συνδυασμός τους.
  - 3.2. Μεγαλύτερα ή ίσα της ελάχιστης έκτασης κατά τύπο αγροτεμαχίου που είναι επιλέξιμη στα καθεστώτα της ενιαίας ενίσχυσης.

4. Το ζωικό και μελισσοκομικό κεφάλαιο της εκμετάλλευσης πρέπει να είναι ιδιόκτητο.
5. Το σύνολο της γεωργικής εκμετάλλευσης πρέπει να έχει περιληφθεί στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης κατά το έτος υποβολής της αίτησης στήριξης προς ένταξη στο Υπομέτρο 6.1 από τον υποψήφιο δικαιούχο.
6. Ως προς τις οικογενειακές εκμεταλλεύσεις ισχύουν επιπλέον τα ακόλουθα:
  - 6.1. Η ιδιοκτησία στα πλαίσια της οικογένειας θεωρείται ότι υφίσταται στο πρόσωπο και των δύο συζύγων, ανεξαρτήτως πραγματικού γεγονότος. Συνεπώς στη γεωργική έκταση του υποψηφίου δικαιούχου συνυπολογίζεται και η γεωργική εκμετάλλευση που ανήκει στο/στη σύζυγο εφόσον αυτή έχει περιληφθεί στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης του υποψηφίου κατά το έτος υποβολής της αίτησης στήριξης προς ένταξη στο Υπομέτρο 6.1.
  - 6.2. Μόνο ένας εκ των συζύγων μπορεί να θεωρηθεί ως αρχηγός της οικογενειακής εκμετάλλευσης. Μεταβίβαση της αρχηγίας γεωργικής εκμετάλλευσης από σύζυγο που είναι εγγεγραμμένος στο ΜΑΑΕ με την ιδιότητα του επαγγελματία αγρότη ή έχει τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού στο ΜΑΑΕ ως επαγγελματία αγρότη, δεν γίνεται αποδεκτή για την ένταξη στο Υπομέτρο 6.1.
  - 6.3. Το σύνολο της εκμετάλλευσης του υποψηφίου πρέπει να έχει περιληφθεί στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης που αυτός έχει υποβάλει στον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Άρθρο 7

Μη επιλέξιμοι υποψήφιοι

Δεν είναι επιλέξιμοι ως υποψήφιοι για ένταξη στο πρόγραμμα εγκατάστασης νέων γεωργών και δεν δύνανται να κριθούν δικαιούχοι στήριξης οι κάτωθι:

1. Οι αρχηγοί εκμετάλλευσης φυσικού ή νομικού προσώπου οι οποίοι:
  - 1.1. Έχουν ασκήσει γεωργική επαγγελματική δραστηριότητα κατά τη διάρκεια των τελευταίων 5 ετών που προηγούνται της πρώτης εγκατάστασης. Ο έλεγχος συνίσταται στη διενέργεια διασταυρωτικών ελέγχων με διαθέσιμες βάσεις δεδομένων (ΟΣΔΕ, ΟΓΑ κ.λπ.).
  - 1.2. Έχουν εξωγεωργική απασχόληση, μόνιμη εξαρτημένη ή μη εξαρτημένη. Δεν λογίζεται ως εξωγεωργική μη εξαρτημένη απασχόληση η άσκηση διοίκησης και επιχειρηματικής δραστηριότητας σε νομικό πρόσωπο με κύρια δραστηριότητα τη γεωργική (Ομάδα ΚΑΔ 01, εκτός των ΚΑΔ 01.6 και ΚΑΔ 01.7).
  - 1.3. Είναι δικαιούχοι των Υπομέτρων 6.2 «εκκίνηση για μη γεωργικές δραστηριότητες» και 6.3 «Ανάπτυξη μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων» του ΠΑΑ 2014 – 2020.
  - 1.4. Έχουν υπάρξει στο παρελθόν δικαιούχοι μέτρων «νέων γεωργών» του ΠΑΑ 2007-2013 ή του ΕΠΑΑ-ΑΥ 2000-2006.
  - 1.5. Έχουν σύζυγο που είναι είτε επαγγελματίας αγρότης εγγεγραμμένος στο ΜΑΑΕ ή έχει τις προϋποθέσεις για να οριστεί ως επαγγελματίας αγρότης από το ΜΑΑΕ, εξαιρουμένων των συζύγων των επαγγελματιών αγροτών στο τομέα της αλιείας.
  - 1.6. Είναι σπουδάστριες- σπουδαστές ή φοιτήτριες- φοιτητές από την έναρξη της φοίτησης έως τη συμπλήρωση του αριθμού των προβλεπόμενων ετών φοίτησης για κάθε σχολή.
  - 1.7. Λαμβάνουν επιδόματα αναπηρίας με ποσοστό αναπηρίας ίσο ή μεγαλύτερο του 67% και κρίνονται από τον αρμόδιο φορέα (ΚΕΠΑ) ως μη ικανοί προς εργασία (βιοποριστικό επάγγελμα).
  - 1.8. Είναι άμεσα συνταξιοδοτούμενοι από οποιοδήποτε ταμείο του εσωτερικού ή εξωτερικού. Οι συντάξεις αναπηρίας κρίνονται ανά περίπτωση.
  - 1.9. Εκτίουν ποινές φυλάκισης.
2. Τα φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν τις προϋποθέσεις να οριστούν ως νεοεισερχόμενοι στον γεωργικό τομέα επαγγελματίες αγρότες στο ΜΑΑΕ, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ισχύουν κάθε φορά.
3. Όσοι δεν συγκεντρώνουν την ελάχιστη συνολική βαθμολογία όσον αφορά τα βαθμολογικά κριτήρια του Υπομέτρου 6.1 που αποφασίζεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΑΑ 2014-2020.
4. Τα υπό σύσταση νομικά πρόσωπα.

5. Ομάδες ή οργανώσεις παραγωγών ή άλλο κοινό εταιρικό σχήμα (και νόμιμος εκπρόσωπος ή κύριος εταίρος αυτών) που χρηματοδοτούνται από άλλα μέτρα του ΠΑΑ 2014 – 2020 για κοινό επιχειρηματικό σχέδιο.
6. Όσοι δεν αποδέχονται τη διασταύρωση των δηλούμενων στοιχείων με τα επίσημα στοιχεία του Κράτους και λοιπών Δημόσιων Υπηρεσιών, ιδιαιτέρως δε με τα στοιχεία του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου και των λοιπών μητρώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, του ΤΑΧΙΣ, των ασφαλιστικών οργανισμών, του Εθνικού Δημοτολογίου, του Εθνικού Κτηματολογίου, των οργανισμών κοινής ωφέλειας.
7. Όσοι δηλώνουν στην αίτηση στήριξης – φάκελο υποψηφιότητας ψευδή ή αναληθή στοιχεία.
8. Όσοι δεν υποβάλλουν εγγράφως ή/και ηλεκτρονικά μαζί με την αίτηση στήριξης τα απαιτούμενα δικαιολογητικά εντός των απαιτούμενων χρονικών προθεσμιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Προκήρυξη του Υπομέτρου.

Άρθρο 8

Επιχειρηματικό Σχέδιο Υποψηφίων

1. Οι υποψήφιοι προκειμένου να αξιολογηθούν υποχρεούνται να υποβάλλουν πολυετές Επιχειρηματικό Σχέδιο, το οποίο πρέπει να περιγράφει με ρεαλιστικότητα τις ενέργειες για την ανάπτυξη της γεωργικής εκμετάλλευσης σε σχέση με την αρχική κατάσταση μέσω διατύπωσης σχετικών δεσμευτικών ποσοτικών ή ποιοτικών στόχων για την οικονομική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα της εκμετάλλευσης.
2. Το επιχειρηματικό σχέδιο πρέπει να έχει γεωργικό προσανατολισμό και να αφορά τον γεωργικό τομέα, δηλαδή να αφορά την πρωτογενή γεωργική παραγωγή (συμπεριλαμβανομένων δραστηριοτήτων όπως η διαλογή και απλή συσκευασία ιδίων προϊόντων), χωρίς να αποκλείεται κάποια στοιχεία να αφορούν εν μέρει, αλλά όχι αποκλειστικά, και την παροχή γεωργικών υπηρεσιών (όπως, π.χ. μίσθωση γεωργικών μηχανημάτων ΚΑΔ 01.6).
3. Η ελάχιστη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου είναι τα τρία και η μέγιστη τα τέσσερα έτη από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης. Η έναρξη της υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου πρέπει να αρχίσει το αργότερο εντός εννέα μηνών από την προαναφερόμενη απόφαση ένταξης.
4. Το επιχειρηματικό σχέδιο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αίτησης στήριξης και συμπληρώνεται σύμφωνα με τυποποιημένο υπόδειγμα που αναρτάται σε ηλεκτρονική μορφή στο ΠΣΚΕ. Η υποβολή του επιχειρηματικού σχεδίου σε ηλεκτρονική μορφή όπως και η συμφωνία με το περιεχόμενο και προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου είναι υποχρεωτική και όρος επιλεξιμότητας.
5. Το επιχειρηματικό σχέδιο περιλαμβάνει τα εξής:
  - 5.1. Περιγραφή αρχικής κατάστασης της γεωργικής εκμετάλλευσης ως προς τα εξής:
    - (α) Σύντομο βιογραφικό σημείωμα του αρχηγού της γεωργικής εκμετάλλευσης με ιδιαίτερη αναφορά στην προηγούμενη επαγγελματική του δραστηριότητα, σε τυχούσα εμπειρία σε γεωργικές δραστηριότητες και στο ιστορικό της έναρξης της γεωργικής του δραστηριότητας ως αρχηγού γεωργικής εκμετάλλευσης.
    - (β) Περιγραφή της υφιστάμενης δραστηριοποίησης του νομικού προσώπου.
    - (γ) Αναλυτική περιγραφή της αρχικής κατάστασης με αναφορά σχετικών οικονομικών και λειτουργικών στοιχείων της εκμετάλλευσης και ειδικά στοιχείων για το μέγεθος και τη δυναμικότητα – τυπική απόδοση αυτής, το φυτικό και ζωικό κεφάλαιο, τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό, την υφιστάμενη κατεύθυνση εκμετάλλευσης (φυτική, κτηνοτροφική, μικτή).
  - 5.2. Περιγραφή τελικής (μελλοντικής) κατάστασης της γεωργικής εκμετάλλευσης ως προς τα εξής:
    - (α) Αναλυτική περιγραφή και αιτιολόγηση της μελλοντικής κατάστασης ως προς τις εκτάσεις των καλλιεργειών και τα εκτρεφόμενα ζώα, τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της εκμετάλλευσης και την κατεύθυνση της (φυτική, κτηνοτροφική, μικτή). Ενδεικτικά η αιτιολόγηση της μελλοντικής κατάστασης μπορεί να συνδέεται με, τον υφιστάμενο εξοπλισμό της εκμετάλλευσης, ιδιαίτερες γνώσεις του γεωργού,

την τάση της αγοράς, την απόφαση παραγωγής ποιοτικών προϊόντων που συνδέονται με τον τόπο παραγωγής κ.λπ.

(β) Αναλυτική περιγραφή του/των στόχου/ων του επιχειρηματικού σχεδίου με αναφορά σε ορόσημα/ημερομηνίες επίτευξης.

(γ) Αναλυτική περιγραφή των δεσμεύσεων που ο δικαιούχος ή/και ο αρχηγός της εκμετάλλευσης αναλαμβάνουν κατά την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου, σύμφωνα με το ειδικό θεσμικό πλαίσιο του Υπομέτρου 6.1 ή τις γενικότερες υποχρεώσεις που προκύπτουν από τις εθνικές και κοινοτικές απαιτήσεις, με αναφορά σε ορόσημα/ημερομηνίες επίτευξης.

(δ) Αναλυτική περιγραφή των ενεργειών προς επίτευξη των σχετικών στόχων και δεσμεύσεων, μαζί με σχετικό χρονοδιάγραμμα για τα ορόσημα υλοποίησης αυτών. Οι σχετικές δραστηριότητες μπορούν να αφορούν ενδεικτικά:

- i. Την αύξηση της καλλιεργούμενης έκτασης ή του ζωικού κεφαλαίου (για παράδειγμα απόκτηση γης ή αγορά ζωικού κεφαλαίου).
- ii. Την αναδιάρθρωση της εκμετάλλευσης.
- iii. Την υλοποίηση επενδύσεων (για παράδειγμα αγορά εξοπλισμού, δημιουργία νέων ή επέκταση εγκαταστάσεων).
- iv. Την υλοποίηση λοιπών παρεμβάσεων οικονομικού, τεχνολογικού ή οργανωτικού εκσυγχρονισμού (για παράδειγμα συμμετοχή σε κατάρτιση, συμβουλευτικές υπηρεσίες, ενέργειες πιστοποίησης, συμμετοχή σε συλλογικές ενέργειες προώθησης ή συλλογικές επενδύσεις), όταν δεν τίθενται ως στόχοι.

(ε) Προϋπολογισμός και πηγές χρηματοδότησης του επιχειρηματικού σχεδίου

(στ) Όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες για την παρακολούθηση των δεικτών και την αξιολόγηση του ΠΑΑ 2014-2020,

(ζ) Ημερομηνία έναρξης της υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου, σύμφωνα με την παράγραφο 1.1 του άρθρου 10 της παρούσας.

5.3. Στην περίπτωση όπου μέρος των δράσεων ή ενεργειών σχεδιάζεται να υλοποιηθεί από άλλα μέτρα/υπομέτρα/δράσεις του ΠΑΑ 2014-20, πρέπει να αναφέρονται τα σχετικά μέτρα/υπομέτρα/δράσεις ως εξής:

- 5.3.1. «Χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών» (Υπομέτρο 2.1),
- 5.3.2. «Επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις» (Υπομέτρο 4.1),
- 5.3.3. «Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων» (Υπομέτρο 3.1),
- 5.3.4. «Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών» (Μέτρο 9),

5.4. Σε κάθε περίπτωση, η έγκριση της αίτησης στήριξης για το Υπομέτρο 6.1 των Νέων Γεωργών δεν αποτελεί και δέσμευση για ένταξη και χρηματοδότηση των αναφερόμενων δράσεων από άλλα μέτρα/υπομέτρα/δράσεις του ΠΑΑ 2014-2020. Η επίτευξη του/ων στόχου/ων είναι υποχρεωτική, ανεξαρτήτως της ένταξης ή μη σε άλλα μέτρα/υπομέτρα/δράσεις του ΠΑΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 9 της παρούσας.

6. Το επιχειρηματικό σχέδιο συντάσσεται από σύμβουλο γεωτεχνικό ή τεχνολόγο γεωπονίας ο οποίος αναλαμβάνει πέραν της υποχρέωσης εκπόνησης του επιχειρηματικού σχεδίου και την υποχρέωση τεχνικής στήριξης του υποψηφίου μέχρι την ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου (υποβολή αιτημάτων τροποποίησης επιχειρηματικού σχεδίου, αιτημάτων πληρωμής, κλπ). Η σχετική έννομη σχέση αποδεικνύεται μέσω σύναψης ιδιωτικού συμφωνητικού μεταξύ του συμβούλου και του υποψήφιου δικαιούχου.

7. Το επιχειρηματικό σχέδιο μπορεί να τροποποιείται κατ'άνωτερο δύο φορές, με σκοπό την καλύτερη και έγκαιρη ανταπόκριση σε μεταβαλλόμενες συνθήκες υλοποίησης. Οι τροποποιήσεις θα γίνονται αποδεκτές μόνο ύστερα από σαφή αιτιολόγηση, σύμφωνα με το άρθρο 21 της παρούσας.

Άρθρο 9

Στόχοι Επιχειρηματικού Σχεδίου

1. Οι στόχοι του επιχειρηματικού σχεδίου για την ανάπτυξη της γεωργικής εκμετάλλευσης πρέπει να είναι μετρήσιμοι και να συμπληρώνονται (αιτιολόγηση, περιγραφή, τιμές, χρόνος και ενέργειες επίτευξης) βάσει του τυποποιημένου επιχειρηματικού σχεδίου σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας.
2. Οι στόχοι μπορούν να είναι ένας ή περισσότεροι, όπως περιγράφονται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου. Για να είναι παραδεκτοί οι στόχοι που τίθενται ή τροποποιούνται, πρέπει να επιτυγχάνονται τα ελάχιστα κατώφλια (όρια) της κατωτέρω παραγράφου 5.
3. Η επίτευξη των στόχων αποτελεί συμβατική υποχρέωση και είναι προϋπόθεση για την ορθή εφαρμογή του επιχειρηματικού σχεδίου και την καταβολή της τελευταίας δόσης στήριξης. Συνεπώς το επιχειρηματικό σχέδιο δεν γίνεται αποδεκτό εφόσον κατά την υποβολή της αίτησης για την τελευταία δόση διατηρείται η αρχική κατάσταση χωρίς να επιτυγχάνεται ένας τουλάχιστον στόχος. Σε αυτήν την περίπτωση οι δικαιούχοι απεντάσσονται και η στήριξη που έχει καταβληθεί ανακτάται σύμφωνα με τα οριζόμενες κυρώσεις στο άρθρο 31 της παρούσας. Η μη ένταξη σε συναφή με τους στόχους μέτρα του ΠΑΑ δεν μπορεί να αιτιολογήσει ενδεχόμενη μη επίτευξή τους.
4. Οι στόχοι δύναται να τροποποιούνται ή να μεταβάλλονται (όπως για παράδειγμα αντικατάσταση στόχου, διαγραφή επιπλέον στόχου) σύμφωνα με τις μεταβαλλόμενες συνθήκες υλοποίησης, μετά από αιτιολόγηση και μετά από έγκριση της αρμόδιας αρχής και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 της παρούσας.
5. Οι στόχοι του Επιχειρηματικού Σχεδίου είναι ποσοτικοί ή ποιοτικοί και χαρακτηρίζονται από ελάχιστα αποδεκτά κατώφλια (όρια). Ειδικότερα, μπορούν να αφορούν στα ακόλουθα:
  - α) Ποσοτικός στόχος: Αύξηση της συνολικής παραγωγικής δυναμικότητας της γεωργικής εκμετάλλευσης σε όρους τυπικής απόδοσης με ελάχιστο αποδεκτό κατώφλι την αύξηση τουλάχιστον κατά 10% της παραγωγικής δυναμικότητας (τυπική απόδοση) σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης.
  - β) Ποιοτικοί στόχοι:
    - i) Αναπροσαρμογή της παραγωγικής κατεύθυνσης της εκμετάλλευσης προς την κτηνοτροφία ώστε στη μελλοντική κατάσταση ο συγκεκριμένος κλάδος να συνεισφέρει τουλάχιστον το 50% της τυπικής απόδοσης της εκμετάλλευσης. Επιλέξιμες για αυτόν τον στόχο είναι οι γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις οι οποίες στην υφιστάμενη κατάσταση είτε δεν δραστηριοποιούνται στην κτηνοτροφία είτε, εφόσον δραστηριοποιούνται, ο κλάδος αυτός δεν συνεισφέρει σε ποσοστό μεγαλύτερο του 20%.
    - ii) Παραγωγή πιστοποιημένων προϊόντων βιολογικής παραγωγής ή ολοκληρωμένης διαχείρισης ώστε στη μελλοντική κατάσταση το ποσοστό της τυπικής απόδοσης που συνεισφέρουν τα ανωτέρω πιστοποιημένα ποιοτικά προϊόντα να είναι αυξημένο σε σχέση με εκείνο της υφιστάμενης κατά τουλάχιστον 40 ποσοστιαίες μονάδες. Στην περίπτωση που στην υφιστάμενη κατάσταση δεν παράγονται πιστοποιημένα ποιοτικά προϊόντα τότε το αποδεκτό ποσοστό συνεισφοράς των πιστοποιημένων ποιοτικών προϊόντων στην τυπική απόδοση κατά την μελλοντική κατάσταση είναι το 40%. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να πιστοποιείται το σύνολο της έκτασης συγκεκριμένης καλλιέργειας ή εκτροφής. Για παράδειγμα αν η εκμετάλλευση παράγει αποκλειστικά ελαιοποιήσιμες ελιές, πρέπει να πιστοποιηθεί το 100% της τυπικής απόδοσης της εκμετάλλευσης.
    - iii) Βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά μέσω ύπαρξης συμβολαίων για τη διάθεση και την πώληση των προϊόντων της γεωργικής εκμετάλλευσης (συμβολαιακή γεωργία) ώστε στη μελλοντική κατάσταση η αξία των ετήσιων συμβολαίων της τελευταίας διετίας (μ.ο. διετίας) να υπερβαίνει κατά τουλάχιστον 40 ποσοστιαίες μονάδες την αντίστοιχη αξία που ενδεχομένως υπάρχει στην υφιστάμενη κατάσταση. Στην περίπτωση που στην υφιστάμενη κατάσταση δεν υφίσταται συμβολαιακή γεωργία τότε το αποδεκτό ποσοστό συνεισφοράς συμβολαιακής γεωργίας στην τυπική απόδοση κατά την μελλοντική κατάσταση είναι το 40%.

iv) Συμμετοχή του φυσικού προσώπου αρχηγού της γεωργικής εκμετάλλευσης (δικαιούχος ή νόμιμος εκπρόσωπος – διαχειριστής νομικού προσώπου) σε δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης, συναφείς με την κατεύθυνση της εκμετάλλευσης, την περιβαλλοντική βιωσιμότητα της ή την αύξηση της προστιθέμενης αξίας του γεωργικού προϊόντος (με ελάχιστο αποδεκτό κατώφλι την παρακολούθηση σχετικών προγραμμάτων διάρκειας τουλάχιστον 90 ωρών τα οποία υλοποιούν αναγνωρισμένοι δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς). Στα παραπάνω δεν λαμβάνονται υπόψη το υποχρεωτικό πρόγραμμα κατάρτισης που υλοποιείται μέσω του Μέτρου 1 του ΠΑΑ 2014-2020 για την κατάρτιση των δικαιούχων Νέων Γεωργών του υπομέτρου 6.1 ή άλλα προγράμματα κατάρτισης που είναι υποχρεωτικά στο πλαίσιο άλλων μέτρων του ΠΑΑ 2014-20.

6. Στο πέρας του επιχειρηματικού σχεδίου γίνεται επαλήθευση / πιστοποίηση της επίτευξης των στόχων, ανάλογα με το είδος και τη φύση του στόχου, με προσκόμιση των σχετικών εκθέσεων και αναλόγων παραστατικών (όπως ενδεικτικά Έκθεση Ολοκλήρωσης Επιχειρηματικού Σχεδίου, πιστοποιητικό παρακολούθησης κατάρτισης, Αποδεικτικά έγγραφα για Ολοκληρωμένη διαχείριση ή Βιολογική Παραγωγή κτλ) και ελέγχου αυτών, σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 24 της παρούσας. Ο συγκεκριμένος έλεγχος κρίνεται επιτυχής και συνεπώς πιστοποιείται η ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου χωρίς να απαιτείται υποβολή αιτήματος τροποποίησης ή μεταβολής, εφόσον:
  - 6.1. Επιτυγχάνεται τουλάχιστον ένας στόχος του επιχειρηματικού σχεδίου, όπως αυτό έχει ενδεχομένως τροποποιηθεί και
  - 6.2. Η βαθμολογία που επιτυγχάνεται δεν πέφτει κάτω από εκείνη του δικαιούχου με την μικρότερη βαθμολογία ή κάτω των 45 βαθμών εφόσον δεν υπάρχουν επιλαχόντες.

Άρθρο 10

Δεσμεύσεις και Υποχρεώσεις Δικαιούχων

1. Επιπρόσθετα, ο δικαιούχος αναλαμβάνει τις παρακάτω δεσμεύσεις καθώς και τις επί μέρους χρονικές προθεσμίες επίτευξής τους που αφορούν στα ακόλουθα:
  - 1.1. Να αρχίσει την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου το αργότερο εντός εννέα (9) μηνών από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης. Ως έναρξη υλοποίησης θεωρείται η έναρξη δραστηριοτήτων στη ΔΟΥ από τον αρχηγό της γεωργικής εκμετάλλευσης σχετικά με την άσκηση γεωργικής δραστηριότητας ή τη διαχείριση του νομικού προσώπου με κύρια δραστηριότητα στη γεωργία. Οι εν λόγω δραστηριότητες πρέπει να διατηρηθούν μέχρι την ολοκλήρωση και ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου. Η καθυστέρηση της έναρξης της υλοποίησης μέχρι εννιά (9) μήνες σε καμία περίπτωση δεν παρατείνει την καταληκτική προθεσμία για την ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου, ήτοι εντός τεσσάρων (4) ετών από την απόφαση ένταξης.
  - 1.2. Να αποκτήσει Άδεια προέγκρισης εγκατάστασης για πτηνοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, όπου απαιτείται, εντός ενός (1) έτους από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης.
  - 1.3. Να αποκτήσει, το αργότερο εντός 18 μηνών, την ιδιότητα του «ενεργού αγρότη» (άρθρο 3, παράγραφος δ) από την ημερομηνία πρώτης εγκατάστασής και να τη διατηρήσει έως την ολοκλήρωση και ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου.
  - 1.4. α) Στην περίπτωση ατομικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, ο αρχηγός της εκμετάλλευσης εντός δύο ετών από την πρώτη εγκατάσταση να αποκτήσει την ιδιότητα του «επαγγελματία αγρότη», (άρθρο 3, παράγραφος η) και να τη διατηρήσει έως την ολοκλήρωση και ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου.
β) Στην περίπτωση γεωργικών εκμεταλλεύσεων οι οποίες ανήκουν σε Νομικά Πρόσωπα, ο αρχηγός της εκμετάλλευσης εντός δύο ετών από την πρώτη εγκατάσταση να αποκτήσει ποσοστό απασχόλησης και ποσοστό εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας σε νομικό πρόσωπο με γεωργική δραστηριότητα αντίστοιχα με αυτά που ορίζονται για τον επαγγελματία αγρότη και να τα διατηρήσει έως την ολοκλήρωση και ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου.

- 1.5. Ο αρχηγός της γεωργικής εκμετάλλευσης να αποκτήσει επαρκή επαγγελματικά προσόντα, (άρθρο 3, παράγραφος ιδ) εντός χρονικής περιόδου η οποία δεν υπερβαίνει τους 36 μήνες από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης, εφόσον δεν τα διαθέτει.
  - 1.6. Ο αρχηγός της γεωργικής εκμετάλλευσης (άρθρο 3, παράγραφος ε) να διατηρήσει την ιδιότητά του έως την ολοκλήρωση και την ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου.
  - 1.7. Να υποβάλει Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης στον ΟΠΕΚΕΠΕ ανελλιπώς καθ' όλη τη διάρκεια του επιχειρηματικού σχεδίου.
  - 1.8. Η γεωργική εκμετάλλευση του/της υποψηφίου πρέπει να βρίσκεται στην ευρύτερη περιοχή του τόπου της μόνιμης κατοικίας του/της. Αγροτεμάχια εκτός της ευρύτερης περιοχής δεν γίνονται αποδεκτά από το μέτρο.
  - 1.9. Να διατηρεί τουλάχιστον την αρχική παραγωγική δυναμικότητα της εκμετάλλευσης (σε όρους τυπικής απόδοσης) με την οποία εγκρίθηκε για το Υπομέτρο 6.1 έως την ολοκλήρωση και την ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου. Συνεπώς δεν πρέπει, κατά τη διάρκεια του επιχειρηματικού του σχεδίου η τυπική απόδοση της εκμετάλλευσης να πέσει κάτω από εκείνη του έτους ένταξης.
  - 1.10. Ο αρχηγός της εκμετάλλευσης να διατηρήσει τον τόπο μόνιμης κατοικίας του και την έδρα του νομικού προσώπου σε περιοχή εφαρμογής του Υπομέτρου 6.1 εντός της ίδιας Περιφέρειας έως την ολοκλήρωση και την ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου.
  - 1.11. Έως την ολοκλήρωση και την ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου, να διατηρήσει την βαθμολογία που επιτυγχάνει βάσει των κριτηρίων επιλογής σε επίπεδο ανώτερο ή τουλάχιστον ίσο με το επίπεδο της βαθμολογίας του τελευταίου δικαιούχου, εφόσον υπάρχουν επιλαχόντες. Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν επιλαχόντες να διατηρήσει την βαθμολογία που επιτυγχάνει σε επίπεδο ανώτερο εκείνου της ελάχιστης επιλέξιμης βαθμολογίας.
  - 1.12. Ο δικαιούχος Νομικό Πρόσωπο να διατηρεί ως κύρια δραστηριότητα τη γεωργική (Ομάδα ΚΑΔ 01 εκτός του ΚΑΔ 01.6 και του ΚΑΔ 01.7) ως την ολοκλήρωση και την ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου.
  - 1.13. Να αποδέχεται και να διευκολύνει ελέγχους και ενέργειες για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της ορθής υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου, την επίτευξη των συναφών στόχων και την τήρηση της εθνικής ή κοινοτικής νομοθεσίας και ειδικά να αποδέχεται και να διευκολύνει επιτόπιους ελέγχους ή επισκέψεις που πραγματοποιούν Εθνικά και Κοινοτικά Όργανα, προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.
  - 1.14. Να ενημερώνει έγκαιρα και ορθά τις αρμόδιες υπηρεσίες σχετικά με την πορεία υλοποίησης της πράξης, αποστέλλοντας όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης όπως και να λαμβάνει τις σχετικές εγκρίσεις και να συμμορφώνεται προς τις υποδείξεις των αρμοδίων υπηρεσιών.
  - 1.15. Να αποδέχεται πρόσκληση συμμετοχής σε ενέργειες που διεξάγονται για συλλογή λογιστικών στοιχείων όσον αφορά εισοδήματα και οικονομική λειτουργία των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (έρευνα για τη διάθρωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων) ή για συλλογή δεδομένων και άλλων πληροφοριών που αφορούν την αξιολόγηση του ΠΑΑ 2014-2020.
  - 1.16. Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στο κατάλογο των πράξεων του ΠΑΑ που δημοσιοποιεί η ΕΥΔ ΠΑΑ ή η Περιφέρεια με στοιχεία όπως η ονομασία του δικαιούχου, ημερομηνία έναρξης και λήξης, συνολική δαπάνη και Περιφέρεια.
2. Οι ως άνω δεσμεύσεις περιλαμβάνονται στο επιχειρηματικό σχέδιο του υποψηφίου και στην απόφαση ένταξης, αποτελώντας συμβατικούς όρους της απόφασης. Κάθε δικαιούχος πρέπει να τις τηρεί μέχρι την ολοκλήρωση και την ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου καθώς και να τηρεί τις επί μέρους χρονικές προθεσμίες επίτευξής τους.
  3. Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου, οι ΔΑΟΚ επιβλέπουν την υλοποίηση και παρακολουθούν την πορεία επίτευξης των δεσμεύσεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 22 της παρούσας.

4. Ειδικά στην περίπτωση της μη τήρησης των δεσμεύσεων των υποπαραγράφων 1.2 και 1.16 ανωτέρω, η ΔΑΟΚ της οικείας Περιφερειακής Ενότητας απευθύνει σύσταση στο δικαιούχο να συμμορφωθεί εντός δύο μηνών από την ημερομηνία του εγγράφου της σύστασης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης θα εφαρμόζονται οι κυρώσεις του άρθρου 31 της παρούσας.

Άρθρο 11

Οικονομική Στήριξη

1. Η οικονομική στήριξη για την πρώτη εγκατάσταση των νέων γεωργών χορηγείται με τη μορφή κατ' αποκοπή ποσού στήριξης μετά έκδοση απόφασης έγκρισης του αιτήματος στήριξης.
2. Η οικονομική στήριξη χορηγείται με τη μορφή κεφαλαίου και καταβάλλεται σε δύο δόσεις. Η α' δόση (70% του συνολικού ποσού στήριξης) καταβάλλεται αμέσως μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης. Η τελευταία δόση καταβάλλεται εντός 5 ετών από την ένταξη με προϋποθέσεις την ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου και την επίτευξη των συναφών στόχων και δεσμεύσεων.
3. Το ποσό στήριξης δεν συνδέεται με επιλέξιμες δαπάνες ή κόστη.
4. Το ποσό στήριξης κυμαίνεται από 17.000 έως 22.000 ευρώ ως εξής:
  - 4.1. Για γεωργικές εκμεταλλεύσεις που στην μελλοντική κατάσταση έχουν φυτική ή και μικτή παραγωγική κατεύθυνση το ποσό στήριξης είναι 17.000 ευρώ και αυξάνεται στα 19.500 ευρώ εφόσον η περιοχή μόνιμης κατοικίας των αρχηγών των εκμεταλλεύσεων βρίσκεται σε περιοχές ορεινές ή μειονεκτικές ή σε μικρά νησιά (νησιά μέχρι και 3.000 κατοίκους πληθυσμό) ή συνδυασμό αυτών των κατηγοριών περιοχών.
  - 4.2. Για γεωργικές εκμεταλλεύσεις που στην μελλοντική κατάσταση έχουν κτηνοτροφική παραγωγική κατεύθυνση το ποσό στήριξης είναι 19.500 ευρώ ή 22.000 ευρώ εφόσον η περιοχή μόνιμης κατοικίας των αρχηγών των εκμεταλλεύσεων βρίσκεται σε περιοχές ορεινές ή μειονεκτικές ή σε μικρά νησιά (νησιά μέχρι και 3.000 κατοίκους πληθυσμό) ή συνδυασμό αυτών των κατηγοριών περιοχών.

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ- ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ (€)
1	Προσανατολισμός παραγωγής εκμετάλλευσης στη μελλοντική κατάσταση	Φυτική	17.000
		Μικτή	17.000
		Κτηνοτροφική	19.500
2	Προσαύξηση στα ανωτέρω ποσά ανάλογα με την περιοχή μόνιμης κατοικίας του αρχηγού της εκμετάλλευσης	Ορεινή	2.500
		Μειονεκτική	2.500
		Μικρά νησιά με πληθυσμό μέχρι και 3.000 κατοίκους	2.500
		Λοιπές περιοχές	0
Ύψος στήριξης που μπορεί να χορηγηθεί - Σύνολο	Μέγιστο	22.000	
	Ελάχιστο	17.000	

Άρθρο 12

Κριτήρια Επιλογής (Βαθμολογία)

1. Οι αιτήσεις στήριξης των υποψηφίων βαθμολογούνται σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής τα οποία δίνονται υπό μορφή πίνακα στο Παράρτημα Ι της παρούσας.
2. Οι υποψήφιοι κάθε Περιφέρειας και περιόδου υποβολής επιλέγονται κατά απόλυτη φθίνουσα σειρά κατάταξης με βάση τη συνολική βαθμολογία τους.

3. Καθορίζεται ελάχιστη συνολική βαθμολογία ίση με 45 βαθμούς κάτω από την οποία οι αιτήσεις στήριξης δεν γίνονται αποδεκτές για χρηματοδότηση.
4. Τα κριτήρια επιλογής καθώς και η ελάχιστη βαθμολογία είναι δυνατόν να τροποποιούνται μετά από έγκριση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ 2014 – 2020.
5. Για το Περιφερειακό σκέλος των κριτηρίων επιλογής, το οποίο αφορά Προτεραιότητες της οικείας Περιφέρειας σύμφωνα με τις Περιφερειακές Στρατηγικές και ανάγκες για το γεωργικό τομέα, ισχύουν τα εξής:
  - 5.1. Οι επιμέρους τιμές του Περιφερειακού Σκέλους των Κριτηρίων Επιλογής (καθορισμός – περιγραφή τιμών και αντίστοιχοι βαθμοί αυτών) καθορίζονται από τις Περιφέρειες, σε συνεργασία με τις Ειδικές Υπηρεσίες του ΠΑΑ (ΕΥΔ και ΕΥΕ).
  - 5.2. Οι σχετικές τιμές των κριτηρίων καθώς και τυχόν τροποποιήσεις αυτών κοινοποιούνται με ευθύνη της ΔΑΟ της οικείας Περιφέρειας, στις Ειδικές Υπηρεσίες του ΠΑΑ (ΕΥΔ και ΕΥΕ), δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ και της οικείας Περιφέρειας σε εύλογο χρόνο και αποτελούν μέρος της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων στήριξης του Υπομέτρου.
  - 5.3. Οι οριζόμενες τιμές των κριτηρίων πρέπει να είναι σε συμφωνία με τα οριζόμενα κριτήρια επιλογής (όπως διάρθρωση κριτηρίων, μέγιστη κλίμακα βαθμολογίας και ιεράρχηση βαθμολογίας) και δεν τροποποιούνται στις περιόδους υποβολής και έγκρισης αιτήσεων στις οποίες αναφέρεται η πρόσκληση.
6. Τα ισχύοντα κριτήρια επιλογής των αιτήσεων στήριξης υποψηφίων γνωστοποιούνται στους υποψηφίους με την πρόσκληση για την υποβολή αιτήσεων στήριξης και δεν τροποποιούνται στις περιόδους υποβολής και έγκρισης στις οποίες αυτή αναφέρεται.

Άρθρο 13

Πρόσκληση για την υποβολή αιτήσεων στήριξης

1. Ύστερα από σχετική εισήγηση της ΕΥΕ ΠΑΑ και τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΠΑΑ επί της εισήγησης, ο Γενικός Γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων αποφασίζει την έκδοση δημόσιας πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεων στήριξης στο πλαίσιο του Υπομέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών».
2. Το περιεχόμενο της πρόσκλησης περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων σχετικά με τις δυνατότητες και τους όρους χρηματοδότησης από το μέτρο καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των δικαιούχων.
Ειδικότερα, στο πλαίσιο της πρόσκλησης παρέχονται στους δυνητικούς δικαιούχους σαφείς και λεπτομερείς πληροφορίες τουλάχιστον σχετικά με:
  - 2.1. Το προκηρυσσόμενο υπομέτρο 6.1,
  - 2.2. Τον τόπο, τον τρόπο και το χρονικό διάστημα κατά το οποίο μπορούν να υποβάλλονται οι αιτήσεις στήριξης καθώς και το χρονικό διάστημα έγκρισης αυτών,
  - 2.3. Το συνολικό ποσό της δημόσιας στήριξης που διατίθεται,
  - 2.4. Τους όρους και τα κριτήρια επιλεξιμότητας τα οποία πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι δικαιούχοι προκειμένου να επιλεγούν για στήριξη,
  - 2.5. Τα κριτήρια επιλογής για τη βαθμολόγηση των υποψηφίων και το ελάχιστο όριο βαθμολογίας που πρέπει να συγκεντρώσουν οι επιλέξιμοι κατά τα λοιπά υποψήφιοι προκειμένου να κριθούν δικαιούχοι,
  - 2.6. Το είδος και το ποσό των παρεχόμενων ενισχύσεων,
  - 2.7. Το υπόδειγμα της αίτησης στήριξης,
  - 2.8. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση στήριξης,
  - 2.9. Τη διαδικασία υποβολής των αιτήσεων στήριξης μέσω κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος,
  - 2.10. Τις διαδικασίες για το διοικητικό έλεγχο των αιτήσεων στήριξης και τις σχετικές χρονικές περιόδους, όπως τύπος αξιολόγησης, κύκλοι αξιολόγησης, στάδια αξιολόγησης, αρμόδια όργανα, τρόπος και προθεσμίες υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής,

- 2.11. Τους στόχους, δεσμεύσεις και λοιπές υποχρεώσεις των δικαιούχων μετά την ένταξή τους στο υπομέτρο 6.1 σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 9 και 10 της παρούσας,
  - 2.12. Τα σημεία, τους αντίστοιχους αρμοδίους σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και το διαδικτυακό τόπο για την παροχή σχετικών πληροφοριών,
  - 2.13. Την ενημέρωση των ενδιαφερομένων ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 111 του Καν. 1306/2013 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Χώρας. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ και του Καν. (ΕΚ) 45/2001 περί προστασίας των δεδομένων,
  - 2.14. Την ανώτατη προθεσμία για την ολοκλήρωση των επιχειρηματικών σχεδίων και την επίτευξη των δεσμευτικών στόχων αυτού, όπως και ενδιάμεσες προθεσμίες και ορόσημα για την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των επιχειρηματικών σχεδίων,
  - 2.15. Τις διαδικασίες παρακολούθησης της υλοποίησης, πιστοποίησης των πράξεων και πληρωμών.
3. Η ΕΥΕ ΠΑΑ αποστέλλει στην ΕΥΔ ΠΑΑ σχέδιο πρόσκλησης με σκοπό την εξέτασή του, για τη διασφάλιση τουλάχιστον των ακόλουθων:
- 3.1. της συμβατότητας με τους στόχους του μέτρου 6 και του υπομέτρου 6.1, όπως αυτοί έχουν αποτυπωθεί στο ισχύον ΠΑΑ,
  - 3.2. της συμβατότητας με τα ισχύοντα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής
  - 3.3. της σαφούς και εξαντλητικής ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμμετοχή τους στο υπομέτρο 6.1
  - 3.4. της συλλογής όλων των απαιτούμενων δεδομένων για την παρακολούθηση των δεικτών.
- Με ευθύνη της ΕΥΔ ΠΑΑ εξετάζεται το σχέδιο της πρόσκλησης και διαβιβάζονται τυχόν παρατηρήσεις στην ΕΥΕ ΠΑΑ, τις οποίες η ΕΥΕ ΠΑΑ ενσωματώνει στο σχέδιο της πρόσκλησης ενημερώνοντας σχετικά την ΕΥΔ ΠΑΑ.
4. Για τη δημοσιότητα της πρόσκλησης ισχύουν οι υποχρεώσεις δημοσιοποίησης έτσι όπως ορίζονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΠΑΑ 2014-2020, όπως ισχύει κάθε φορά και ειδικά τα εξής:
- 4.1. Η πρόσκληση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και κοινοποιείται στους εμπλεκόμενους φορείς, δηλαδή στην ΕΥΔ ΠΑΑ και στις αρμόδιες Περιφέρειες. Επιπλέον η πρόσκληση αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ και στις σχετικές ιστοσελίδες των Περιφερειών. Με ευθύνη των ΔΑΟΠ, η πρόσκληση κοινοποιείται στις ΔΑΟΚ των Περιφερειακών Ενοτήτων, στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των Περιφερειών καθώς και στους κατά τόπους ΟΤΑ Α΄ Βαθμού και τις Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών και τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς. Επίσης οι ΔΑΟΠ μεριμνούν για την ευρεία δημοσιοποίηση της πρόσκλησης, με σχετική καταχώρηση σε τουλάχιστον δύο εφημερίδες και δύο ιστοσελίδες ενημέρωσης που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο οικείας Περιφέρειας, ώστε να εξασφαλίζεται ότι όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι έλαβαν έγκαιρα γνώση για την ύπαρξη και το περιεχόμενο της πρόσκλησης. Σε αντίστοιχες ενέργειες δύνανται να προβούν και οι ΔΑΟΚ, σε μία εφημερίδα και μία ιστοσελίδα της Περιφερειακής Ενότητας.
  - 4.2. Επίσης με ευθύνη των ΔΑΟΠ ή και των Ειδικών Υπηρεσιών του ΠΑΑ, ενδείκνυται η λήψη πρόσθετων μέτρων δημοσιοποίησης, όπως:
    - 4.2.1. Η οργάνωση ανοικτών ημερίδων ενημέρωσης, γενικά ή σε ειδικές ομάδες πληθυσμού και περιοχές, χωρίς διακρίσεις,
    - 4.2.2. Η οργάνωση Γραφείου Υποστήριξης (Help Desk), ώστε να παρέχονται κατά ενιαίο και τυποποιημένο τρόπο πληροφορίες προς τους δυνητικούς δικαιούχους,
    - 4.2.3. Δημοσιοποίηση ή κοινοποίηση της πρόσκλησης σε επιπλέον Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας (τοπικής ή εθνικής εμβέλειας) όπως και σε αντιπροσωπευτικό αριθμό τοπικών φορέων (όπως ενδεικτικά συνεταιρισμοί, επιμελητήρια) που μπορούν να συμβάλλουν στην ευρύτερη δυνατή ενημέρωση του πληθυσμού και όλων των δυνητικών δικαιούχων, χωρίς διακρίσεις.

- 4.3. Το κείμενο που δημοσιεύεται μπορεί να αποτελεί περίληψη της πλήρους πρόσκλησης και να παραπέμπει σε αναλυτικό πληροφοριακό υλικό, το οποίο τίθεται στη διάθεση των ενδιαφερομένων σε ηλεκτρονική μορφή μέσω του διαδικτύου.
- 4.4. Για τις ενέργειες δημοσιοποίησης η ΔΑΟΠ τηρεί σχετικό αρχείο με τα αποδεικτικά στοιχεία δημοσιοποίησης.
5. Με ευθύνη της ΕΥΕ ΠΑΑ τα στοιχεία της πρόσκλησης καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ και μεταφέρονται στο ΠΣΚΕ, ώστε να χρησιμοποιηθούν στην εφαρμογή που θα επιτρέπει την ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων στήριξης.

Άρθρο 14

Αίτηση Στήριξης – Φάκελος υποψηφιότητας και Δικαιολογητικά

1. Οι ενδιαφερόμενοι οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις και επιθυμούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα νέων γεωργών, πρέπει να υποβάλουν αίτηση στήριξης - φάκελο υποψηφιότητας (εφεξής «αίτηση στήριξης») εντός των προθεσμιών που προβλέπονται σε εν ισχύ πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Η αίτηση στήριξης συνοδεύεται και από αίτηση για χορήγηση πληρωμής α' δόσης στο ποσό που αναλογεί στον υποψήφιο δικαιούχο σε περίπτωση ένταξής του στο υπομέτρο 6.1, σύμφωνα με σχετικό τυποποιημένο υπόδειγμα.
2. Η αίτηση στήριξης πρέπει να περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:
  - α) Αίτηση στήριξης συμπληρωμένη σύμφωνα με σχετικό τυποποιημένο υπόδειγμα, όπως παράγεται και εκτυπώνεται μετά την ηλεκτρονική της υποβολή στο ΠΣΚΕ. Η αίτηση επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α'75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. Η αίτηση υπογράφεται από τον υποψήφιο ή τον διαχειριστή και νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου
  - β) Επιχειρηματικό Σχέδιο, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αίτησης στήριξης, συμπληρωμένο σύμφωνα με σχετικό τυποποιημένο υπόδειγμα, έτσι όπως παράγεται και εκτυπώνεται μετά την ηλεκτρονική του υποβολή στο ΠΣΚΕ, και υπογεγραμμένο τόσο από δικαιούχο ή τον διαχειριστή και νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου όσο και από το σύμβουλό του.
  - γ) Δικαιολογητικά υποβολής, όπως ορίζονται στις παρακάτω παραγράφους 3 και 4.
3. Δικαιολογητικά υποβολής αιτήματος στήριξης φυσικού προσώπου:
  - 3.1. Βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) σε ισχύ, ως νεοεισερχομένου στον αγροτικό τομέα επαγγελματία αγρότη.
  - 3.2. Αντίγραφο Αστυνομικού Δελτίου Ταυτότητας (δύο όψεων) ή του Διαβατηρίου τους ή άλλου επίσημου εγγράφου που να αποδεικνύει την ηλικία του υποψηφίου.
  - 3.3. Πιστοποιητικό Οικογενειακής Κατάστασης.
  - 3.4. Βεβαίωση Δημάρχου ή Κοινοτάρχη για το μόνιμο της κατοικίας με αριθμό πρωτοκόλλου και ημερομηνία έκδοσης όχι προγενέστερη του ενός εξαμήνου από την έναρξη της υποβολής αιτήσεων στήριξης.
  - 3.5. Για αλλοδαπούς πολίτες:
    - α) Για πολίτες της Ε.Ε., έγγραφο πιστοποίησης μόνιμης διαμονής πολίτη της Ένωσης ή Δελτίο μόνιμης διαμονής μέλους οικογένειας πολίτη της Ένωσης.
    - β) Για πολίτες τρίτων χωρών, άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος ή άδεια διαμονής δεύτερης γενιάς ή άδεια διαμονής δεκαετούς διάρκειας ή δελτίο διαμονής σε σύζυγο πολίτη άλλου κράτους – μέλους της Ε.Ε. ή δελτίο διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών μέλη οικογένειας πολίτη άλλου

κράτους – μέλους της Ε.Ε. Στις δύο τελευταίες περιπτώσεις είναι απαραίτητη η προσκόμιση των δικαιολογητικών της παραγράφου 2.5.α και για τον/την σύζυγο του υποψηφίου ή το μέλος της οικογένειας που είναι πολίτης άλλου κράτους – μέλους της Ε.Ε.

3.6. Φορολογικά στοιχεία:

- α) Τελευταίο διαθέσιμο εκκαθαριστικό Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Ε1,
- β) Αντίγραφο της Κατάστασης Οικονομικών Στοιχείων από Επιχειρηματική Δραστηριότητα (έντυπο Ε3) του ίδιου έτους
- γ) Αντίστοιχα παραστατικά (εκκαθαριστικό Ε1, Ε3) προσκομίζονται και για το/τη σύζυγο του φυσικού προσώπου, εφόσον δεν υπάρχει κοινή δήλωση συζύγων, μόνο για υποψηφίους δικαιούχους φυσικά πρόσωπα.
- δ) Στις περιπτώσεις που δεν έχουν υποβληθεί φορολογικές δηλώσεις Ε1 και Ε3, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση ότι ο υποψήφιος (ή ο/η σύζυγος) δεν ήταν υπόχρεος σε υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος. Υποβάλλεται επίσης και αντίγραφο βεβαίωσης απόδοσης ΑΦΜ.

3.7. Βεβαίωση εγγραφής στον ΟΓΑ σχετικά με την άσκηση γεωργικής ή άλλης δραστηριότητας, εφόσον υπάρχει.

3.8. Εφόσον ο/η σύζυγος του υποψηφίου ασχολείται στον τομέα της Αλιείας και είναι ασφαλισμένος στον ΟΓΑ, απαιτείται η προσκόμιση βεβαίωσης ασφάλισης στον ΟΓΑ στην οποία να αναφέρεται ο τομέας ασφάλισης.

3.9. Ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ του υποψηφίου δικαιούχου νέου γεωργού και του σύμβουλου γεωτεχνικού ή τεχνολόγου γεωπονίας σχετικά με τη σύνταξη του επιχειρηματικού σχεδίου και την τεχνική στήριξη του δικαιούχου μέχρι την ολοκλήρωσή του επιχειρηματικού σχεδίου.

3.10. Εφόσον υπάρχει, βεβαίωση έναρξης δραστηριοτήτων στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή βεβαίωση μεταβολών εργασιών, συμπεριλαμβανομένης περιγραφής της κύριας και δευτερευόντων δραστηριοτήτων της επιχείρησης (ΚΑΔ).

3.11. Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 όπου ο υποψήφιος δικαιούχος δηλώνει ότι:

- α) Εμπίπτει στον ορισμό των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων (σύσταση Επιτροπής 2003/361/ΕΚ).
- β) Δεν εμπίπτει στις κατηγορίες μη επιλέξιμων υποψηφίων.
- γ) Θα προσκομίσει δικαιολογητικά διακοπής εξωγεωργικής απασχόλησης μετά από ενδεχόμενη κατάταξή του στους εν δυνάμει δικαιούχους του μέτρου.
- δ) Για τα αγροτεμάχια για τα οποία αιτείται βαθμολόγηση ιδιοκτησίας και τα οποία δεν δηλώθηκαν ως ιδιόκτητα στην αίτηση ενιαίας ενίσχυσης του ίδιου έτους με την αίτηση στήριξης, θα προσκομίσει δικαιολογητικά νόμιμης κατοχής μετά από ενδεχόμενη κατάταξή του στους εν δυνάμει δικαιούχους του μέτρου.
- ε) Θα προσκομίσει βεβαίωση έναρξης δραστηριοτήτων από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή βεβαίωση μεταβολών εργασιών, συμπεριλαμβανομένης περιγραφής της κύριας και δευτερευόντων δραστηριοτήτων της επιχείρησης (ΚΑΔ) εντός εννέα μηνών από την απόφαση ένταξης.
- στ) Ο αρχηγός της γεωργικής εκμετάλλευσης δεν έχει ασκήσει κατά το παρελθόν γεωργική επαγγελματική δραστηριότητα για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 5 ετών πριν την ημερομηνία πρώτης εγκατάστασης.
- ζ) Αποδέχεται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλωθεί στην αίτηση στήριξης μέσω ΠΣΚΕ επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπώς την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών καθώς και τις προβλεπόμενες κυρώσεις σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων εκ μέρους τους.

η) Αποδέχεται την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση, διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων.

- 3.12. α) Δικαιολογητικά διακοπής μόνιμης εξαρτημένης ή μη εξαρτημένης εξωγεωργικής απασχόλησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1.2 του άρθρου 7 της παρούσας. Ως αποδεικτικά στοιχεία διακοπής, ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα: Αντίγραφο διακοπής εργασιών από τη ΔΟΥ, απόλυση, οικειοθελής αποχώρηση, βεβαίωση διακοπής κύριας ασφάλισης του οικείου ασφαλιστικού φορέα, λήξη σύμβασης, διακοπή ταμείου ανεργίας.
- β) Δικαιολογητικά σχετικά με την άσκηση μη μόνιμης εξαρτημένης απασχόλησης (όπως εποχιακή εργασία) για το φυσικό πρόσωπο αρχηγό της γεωργικής εκμετάλλευσης. Ως αποδεικτικά στοιχεία αυτής ενδεικτικά αναφέρονται οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου ή απόσπασμα ατομικού λογαριασμού ασφάλισης ΙΚΑ.
- γ) Ο υποψήφιος δύναται να αποκτήσει και να προσκομίσει τα δικαιολογητικά της παρούσας παραγράφου σε ημερομηνία μεταγενέστερη της υποβολής της αίτησης στήριξης, σύμφωνα με το άρθρο 16 της παρούσας.
- 3.13. Εφόσον υπάρχουν, παραστατικά νόμιμης κατοχής αγροτεμαχίων που δηλώνονται ως ιδιόκτητα από το δικαιούχο, νομίμως μετεγγραμμένα, για αγροτεμάχια που δηλώνονται ως ιδιόκτητα πλέον αυτών που έχουν δηλωθεί ως ιδιόκτητα στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΟΣΔΕ). Συγκεκριμένα, ο υποψήφιος δύναται να αποκτήσει και να προσκομίσει τα παραστατικά ιδιοκτησίας για τα εν λόγω αγροτεμάχια που έχουν περιληφθεί στη δήλωση του ΟΣΔΕ ως μη ιδιόκτητα σε ημερομηνία μεταγενέστερη της υποβολής της αίτησης στήριξης, σύμφωνα με το άρθρο 16 της παρούσας.
- Ειδικά για τα φυσικά πρόσωπα και τις οικογενειακές εκμεταλλεύσεις, συνυπολογίζεται για την εύρεση του ποσοστού της παραγωγικής δυναμικότητας της εκμετάλλευσης που προέρχεται από ιδιόκτητη γεωργική γη και η ιδιόκτητη γεωργική έκταση του/της συζύγου του/της υποψηφίου, εφόσον περιλαμβάνονται στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης του υποψηφίου σύμφωνα με τα οριζόμενα για την επιλεξιμότητα στις οικογενειακές εκμεταλλεύσεις του άρθρου 6 της παρούσας και κατέχονται κατά πλήρη κυριότητα ή και κατά επικαρπία.
- 3.14. Εφόσον υπάρχει, καταστατικό ή άλλο εταιρικό έγγραφο Ομάδας ή Οργάνωσης Παραγωγών περι συμμετοχής του υποψηφίου δικαιούχου στην εν λόγω Ομάδα ή Οργάνωση Παραγωγών.
- 3.15. Εφόσον υπάρχει, δελτίο ανεργίας του αρχηγού εκμετάλλευσης από τον ΟΑΕΔ ή βεβαίωση από τον ΟΑΕΔ ότι είναι εγγεγραμμένος στα σχετικά μητρώα, όπου να στοιχειοθετείται χρονικό διάστημα ανεργίας συνολικής (ενιαίας ή διακοπτόμενης) διάρκειας τουλάχιστον 12 μηνών πριν από την έναρξη πρώτης εγκατάστασης, ανατρέχοντας έως και 18 μήνες πριν την ημερομηνία πρώτης εγκατάστασης.
- 3.16. Εφόσον υπάρχει, αντίγραφο πιστοποιητικού επαγγελματικής εκπαίδευσης / κατάρτισης διάρκειας τουλάχιστον 150 ωρών σε συνάφεια με τον προσανατολισμό της γεωργικής εκμετάλλευσης ή αντίγραφο τίτλου σπουδών/ πτυχίο γεωτεχνικής κατεύθυνσης, τουλάχιστον επιπέδου 3 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο ιδ) του άρθρου 1 της παρούσας. Οι τίτλοι σπουδών όπως Πτυχίο ή/και Μεταπτυχιακό ή/και Διδακτορικό Τίτλο Σπουδών δύνανται να είναι από σχολή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΑΕΙ/ΤΕΙ) γεωτεχνικής κατεύθυνσης, ή ισότιμης προς αυτή σχολής, της Ελλάδος ή του εξωτερικού (αναγνωρισμένη από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.).
- 3.17. Εφόσον υπάρχουν, δικαιολογητικά σχετικά με στοιχεία της υφιστάμενης κατάστασης όπου στοιχειοθετούνται τιμές κριτηρίων βαθμολογίας που ορίζονται από τις Περιφέρειες.
- 3.18. Εφόσον υπάρχει σύζυγος, υπεύθυνη δήλωση του/της συζύγου στην οποία δηλώνονται τα εξής:
- α) Ο ΑΦΜ του/της συζύγου.

β) Ότι ο / η σύζυγος του αρχηγού της γεωργικής εκμετάλλευσης δεν είναι εγγεγραμμένος/η στο ΜΑΑΕ και δεν έχει τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί ως επαγγελματίας αγρότης από το ΜΑΑΕ, εξαιρουμένου του τομέα της Αλιείας.

γ) Ο/η σύζυγος του αρχηγού γεωργικής εκμετάλλευσης δεν έχει υποβάλει Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης κατά το έτος υποβολής της αίτησης στήριξης στο υπομέτρο 6.1.

4. Δικαιολογητικά υποβολής αιτήματος στήριξης νομικού προσώπου

4.1. Δικαιολογητικά σύστασης του νομικού προσώπου, εταιρικής σύνθεσης και νόμιμης έδρας αυτού που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, μαζί με τυχόν τροποποιήσεις – μεταβολές τα οποία είναι σε ισχύ, όπως τα ακόλουθα:

α) καταστατικό σύστασης (ΕΠΕ, ΑΕ,), ιδιωτικό συμφωνητικό (για ΟΕ, ΙΚΕ, ΕΕ) και τυχόν τροποποιήσεις αυτών μαζί με καταχώρηση αυτών στη μερίδα της εταιρία του ΓΕΜΗ (ΕΠΕ, ΙΚΕ, ΟΕ, ΕΕ, ΑΕ).

β) σχετικό ΦΕΚ σύστασης με το τελευταίο κωδικοποιημένο και δημοσιευμένο καταστατικό (για ΑΕ).

4.2. Απόφαση των αρμοδίων οργάνων του νομικού προσώπου (όπως ενδεικτικά Απόφαση Μετόχων ή Διοικητικού Συμβουλίου) α) σχετικά με τον ορισμό του νόμιμου εκπροσώπου και διαχειριστή στο φυσικό πρόσωπο του νέου γεωργού και β) σχετικά με την υποβολή αιτήματος στήριξης στο μέτρο των νέων γεωργών.

4.3. Αντίγραφο της τελευταίας διαθέσιμης Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος έντυπο Ε5, και αντίγραφο της Κατάστασης Οικονομικών Στοιχείων από Επιχειρηματική Δραστηριότητα έντυπο Ε3 του ίδιου έτους.

4.4. Βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) για το υποψήφιο νομικό πρόσωπο ως κάτοχο γεωργικής εκμετάλλευσης.

4.5. Βεβαίωση εγγραφής ή υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 περί εγγραφής του φυσικού προσώπου αρχηγού και διαχειριστή του νομικού προσώπου στον ΟΑΕΕ ή άλλον κατά περίπτωση αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα, σύμφωνα με τις ισχύουσες εθνικές διατάξεις, σχετικά με την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας σε νομικό πρόσωπο με γεωργική δραστηριότητα ως κύρια.

4.6. Αντίγραφο Αστυνομικού Δελτίου Ταυτότητας (δύο όψεων) ή του Διαβατηρίου τους ή άλλου επίσημου εγγράφου που να αποδεικνύει την ηλικία του νόμιμου εκπρόσωπου.

4.7. Βεβαίωση Δημάρχου ή Κοινοτάρχη για το μόνιμο της κατοικίας του νόμιμου εκπρόσωπου με αριθμό πρωτοκόλλου και ημερομηνία έκδοσης όχι προγενέστερη του ενός εξαμήνου από την έναρξη της υποβολής αιτήσεων στήριξης.

4.8. Εφόσον ο νόμιμος εκπρόσωπος είναι αλλοδαπός:

α) Για πολίτες της Ε.Ε., έγγραφο πιστοποίησης μόνιμης διαμονής πολίτη της Ένωσης ή Δελτίο μόνιμης διαμονής μέλους οικογένειας πολίτη της Ένωσης.

β) Για πολίτες τρίτων χωρών, άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος ή άδεια διαμονής δεύτερης γενιάς ή άδεια διαμονής δεκαετούς διάρκειας ή δελτίο διαμονής σε σύζυγο πολίτη άλλου κράτους – μέλους της Ε.Ε. ή δελτίο διαμονής σε υπηκόους τρίτων χωρών μέλη οικογένειας πολίτη άλλου κράτους – μέλους της Ε.Ε. Στις δύο τελευταίες περιπτώσεις είναι απαραίτητη η προσκόμιση των δικαιολογητικών της παραγράφου 2.5.α και για τον/την σύζυγο του υποψηφίου ή το μέλος της οικογένειας που είναι πολίτης άλλου κράτους – μέλους της Ε.Ε.

4.9. Φορολογικά στοιχεία νόμιμου εκπρόσωπου:

α) Τελευταίο διαθέσιμο εκκαθαριστικό Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Ε1.

β) Αντίγραφο της Κατάστασης Οικονομικών Στοιχείων από Επιχειρηματική Δραστηριότητα (έντυπο Ε3) του ίδιου έτους

γ) Αντίστοιχα παραστατικά (εκκαθαριστικό Ε1, Ε3) προσκομίζονται και για το/τη σύζυγο του νόμιμου εκπροσώπου, εφόσον δεν υπάρχει κοινή δήλωση συζύγων.

δ) Στις περιπτώσεις που δεν έχουν υποβληθεί φορολογικές δηλώσεις Ε1 και Ε3, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση ότι ο υποψήφιος (ή ο/η σύζυγος) δεν ήταν υπόχρεος σε υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος ή αντίγραφο βεβαίωσης απόδοσης ΑΦΜ.

4.10. Ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ του νόμιμου εκπροσώπου και του συμβούλου γεωτεχνικού ή τεχνολόγου γεωπονίας σχετικά με τη σύνταξη του επιχειρηματικού σχεδίου και την τεχνική στήριξη του δικαιούχου μέχρι την ολοκλήρωσή του επιχειρηματικού σχεδίου.

4.11. Βεβαίωση έναρξης δραστηριοτήτων στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και τυχόν μεταβολών εργασιών, συμπεριλαμβανομένης περιγραφής της κύριας και δευτερευόντων δραστηριοτήτων της επιχείρησης (ΚΑΔ).

4.12. Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 όπου ο νόμιμος εκπρόσωπος δηλώνει ότι:

α) Το νομικό πρόσωπο εμπίπτει στον ορισμό των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων (σύσταση Επιτροπής 2003/361/ΕΚ).

β) Το νομικό πρόσωπο δεν εμπίπτει στις κατηγορίες μη επιλέξιμων υποψηφίων.

γ) Για τα αγροτεμάχια για τα οποία αιτείται βαθμολόγηση ιδιοκτησίας και τα οποία δεν δηλώθηκαν ως ιδιόκτητα στην αίτηση ενιαίας ενίσχυσης του ιδίου έτους με την αίτηση στήριξης, θα προσκομισθούν δικαιολογητικά νόμιμης κατοχής μετά από ενδεχόμενη κατάταξη στους εν δυνάμει δικαιούχους του μέτρου.

δ) Ο νόμιμος εκπρόσωπος αρχηγός της γεωργικής εκμετάλλευσης δεν έχει ασκήσει κατά το παρελθόν γεωργική επαγγελματική δραστηριότητα για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 5 ετών πριν την ημερομηνία πρώτης εγκατάστασης.

στ) Ο νόμιμος εκπρόσωπος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλωθεί στην αίτηση στήριξης μέσω ΠΣΚΕ επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών καθώς και τις προβλεπόμενες κυρώσεις σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων εκ μέρους τους

ζ) Ο νόμιμος εκπρόσωπος αποδέχεται την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση, διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων.

Η ανωτέρω Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 υπογράφεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου.

4.13. Για τον νόμιμο εκπρόσωπο:

α) Δικαιολογητικά διακοπής μόνιμης εξαρτημένης ή μη εξαρτημένης εξωγεωργικής απασχόλησης. Ως αποδεικτικά στοιχεία διακοπής, ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα: Αντίγραφο διακοπής εργασιών από τη ΔΟΥ, απόλυση, οικειοθελής αποχώρηση, βεβαίωση διακοπής κύριας ασφάλισης του οικείου ασφαλιστικού φορέα, λήξη σύμβασης, διακοπή ταμείου ανεργίας.

β) Δικαιολογητικά σχετικά με την άσκηση μη μόνιμης εξαρτημένης απασχόλησης (όπως εποχιακή εργασία) για τον νόμιμο εκπρόσωπο αρχηγό της γεωργικής εκμετάλλευσης. Ως αποδεικτικά στοιχεία αυτής ενδεικτικά αναφέρονται οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου ή απόσπασμα ατομικού λογαριασμού ασφάλισης ΙΚΑ.

γ) Ο νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου δύναται να αποκτήσει και να προσκομίσει τα δικαιολογητικά της παρούσας παραγράφου σε ημερομηνία μεταγενέστερη της υποβολής της αίτησης στήριξης, σύμφωνα με το άρθρο 16 της παρούσας.

- 4.14. Εφόσον υπάρχουν, παραστατικά νόμιμης κατοχής αγροτεμαχίων που δηλώνονται ως ιδιότητα από το δικαιούχο, νομίμως μετεγγραμμένα, για αγροτεμάχια που δηλώνονται ως ιδιότητα πλέον αυτών που έχουν δηλωθεί ως ιδιότητα στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΟΣΔΕ). Συγκεκριμένα, το υποψήφιο νομικό πρόσωπο δύναται να αποκτήσει και να προσκομίσει τα παραστατικά ιδιοκτησίας για τα εν λόγω αγροτεμάχια που έχουν περιληφθεί στη δήλωση του ΟΣΔΕ ως μη ιδιότητα σε ημερομηνία μεταγενέστερη της υποβολής της αίτησης στήριξης, σύμφωνα με το άρθρο 16 της παρούσας.
- 4.15. Εφόσον υπάρχει, καταστατικό ή άλλο εταιρικό έγγραφο Ομάδας ή Οργανώσεων Παραγωγών περί συμμετοχής του υποψηφίου δικαιούχου στις εν λόγω Ομάδες ή Οργανώσεις Παραγωγών.
- 4.16. Εφόσον υπάρχει, δελτίο ανεργίας του νόμιμου εκπρόσωπου από τον ΟΑΕΔ ή βεβαίωση από τον ΟΑΕΔ ότι είναι εγγεγραμμένος στα σχετικά μητρώα, όπου να στοιχειοθετείται χρονικό διάστημα ανεργίας συνολικής (ενιαίας ή διακοπτόμενης) διάρκειας τουλάχιστον 12 μηνών πριν από την έναρξη πρώτης εγκατάστασης, ανατρέχοντας έως και 18 μήνες πριν την ημερομηνία πρώτης εγκατάστασης.
- 4.17. Εφόσον υπάρχει, αντίγραφο πιστοποιητικού επαγγελματικής εκπαίδευσης / κατάρτισης του νόμιμου εκπρόσωπου διάρκειας τουλάχιστον 150 ωρών σε συνάφεια με τον προσανατολισμό της γεωργικής εκμετάλλευσης ή αντίγραφο τίτλου σπουδών/ πτυχίο γεωτεχνικής κατεύθυνσης του νόμιμου εκπροσώπου, τουλάχιστον επιπέδου 3 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο ιδ) του άρθρου 1 της παρούσας. Οι τίτλοι σπουδών όπως Πτυχίο ή/και Μεταπτυχιακό ή/και Διδακτορικό Τίτλο Σπουδών δύναται να είναι από σχολή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΑΕΙ/ΤΕΙ) γεωτεχνικής κατεύθυνσης, ή ισότιμης προς αυτή σχολής, της Ελλάδος ή του εξωτερικού (αναγνωρισμένη από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.).
- 4.18. Εφόσον υπάρχουν, άλλα δικαιολογητικά σχετικά με στοιχεία της υφιστάμενης κατάστασης όπου στοιχειοθετούνται τιμές κριτηρίων βαθμολογίας που ορίζονται από τις Περιφέρειες.
5. Τα παραπάνω δικαιολογητικά να είναι σε ισχύ και να έχουν ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης στήριξης. Εξαιρούνται τα παραστατικά διακοπής εξωγεωργικής απασχόλησης και τα παραστατικά ιδιοκτησίας αγροτεμαχίων τα οποία έχουν δηλωθεί στο ΟΣΔΕ ως μισθωμένα ενώ είναι ιδιότητα. Αυτές οι δύο κατηγορίες παραστατικών μπορούν να έχουν ημερομηνία μεταγενέστερη της υποβολής της αίτησης στήριξης και να προσκομιστούν σε μεταγενέστερη της πρόσκλησης ημερομηνία, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 16 της παρούσας
6. Τα παραπάνω αναφερόμενα δικαιολογητικά αφορούν πρωτότυπα ή αντίγραφα αυτών με εξαίρεση τις υπεύθυνες δηλώσεις οι οποίες πρέπει να είναι πρωτότυπες.

Άρθρο 15

Υποβολή αιτήσεων στήριξης-φακέλων υποψηφιότητας

1. Κάθε υποψήφιος δικαιούχος έχει δικαίωμα να υποβάλει μόνο μία (1) αίτηση στήριξης σε μία μόνο από τις 13 Περιφέρειες της χώρας.
2. Η υποβολή των αιτήσεων στήριξης-φακέλων υποψηφιότητας, πραγματοποιείται ηλεκτρονικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) σύμφωνα με τυποποιημένα υποδείγματα, εντός της χρονικής περιόδου που ορίζεται στη σχετική πρόσκληση για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.
3. Αιτήσεις στήριξης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά πεδία δεν είναι δυνατό να οριστικοποιηθούν.
4. Στην ηλεκτρονική αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά το σύνολο των δικαιολογητικών και εγγράφων σε μορφή pdf.
5. Η ορθή καταχώρηση και υποβολή πλήρους ηλεκτρονικού φακέλου στη διαδικτυακή εφαρμογή του ΠΣΚΕ, η πληρότητα αυτού και η εμπρόθεσμη οριστικοποίησή του είναι της αποκλειστικής ευθύνης του αιτούντα.

6. Εφόσον η αίτηση, μαζί με το επιχειρηματικό σχέδιο και τα συνημμένα δικαιολογητικά, οριστικοποιηθεί κατ' εντολή του δικαιούχου, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης από το ΠΣΚΕ από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής.
7. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, είναι δυνατή μέσω του ΠΣΚΕ ακόμα και μετά την οριστικοποίηση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης υπό τον περιορισμό η όποια διόρθωση να συμβεί το αργότερο μέχρι την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής.
8. Μετά την ηλεκτρονική υποβολή οι υποψήφιοι δικαιούχοι οφείλουν εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε εργασίμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων στο ΠΣΚΕ, να υποβάλλουν εγγράφως και εις διπλούν (πρωτότυπο και αντίγραφο) το φυσικό φάκελο υποψηφιότητας στη ΔΑΟΚ του τόπου μόνιμης κατοικίας του αρχηγού της γεωργικής εκμετάλλευσης, λαμβάνοντας σχετικό πρωτόκολλο υποβολής
9. Οι ΔΑΟΚ, μετά τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας υποβολής φυσικών φακέλων, διαβιβάζουν αμελλητί τα αντίγραφα των φακέλων στην οικεία ΔΑΟΠ.
10. Δεν γίνονται αποδεκτές και απορρίπτονται χωρίς αξιολόγηση οι αιτήσεις των υποψηφίων στις εξής περιπτώσεις:
  - α) Αιτήσεις στήριξης για τις οποίες υποβάλλονται φάκελοι υποψηφιότητας με δικαιολογητικά για τα οποία δεν έχει γίνει προηγουμένως ηλεκτρονική υποβολή στο ΠΣΚΕ.
  - β) Αιτήσεις στήριξης που υποβάλλονται ηλεκτρονικά χωρίς να υπάρξει κατόπιν φυσική προσκόμιση φακέλου.
  - γ) Αιτήσεις και φάκελοι υποψηφιότητας που υποβάλλονται εκτός των χρονικών διαστημάτων που αναφέρονται ανωτέρω.
  - δ) Δεν εμφανίζεται συμφωνία περιεχομένου ηλεκτρονικής αίτησης στήριξης με τα ζητούμενα δικαιολογητικά με εξαίρεση τις περιπτώσεις που αφορούν μεμονωμένα υποβληθέντα υφιστάμενα δικαιολογητικά των οποίων οι ασυμφωνίες δικαιολογούνται ως προφανή σφάλματα σύμφωνα με το άρθρο 27 της παρούσας.
11. Οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν μέσω του ΠΣΚΕ μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ μέσω κατάλληλης υπηρεσίας του διαδικτύου που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ με ευθύνη των ΔΑΟΚ.

Άρθρο 16

Αξιολόγηση Αιτήσεων Στήριξης

1. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται με ευθύνη των Περιφερειών και των αρμοδίων τους Υπηρεσιών μέσω της συμπλήρωσης των αντίστοιχων ηλεκτρονικών φύλλων αξιολόγησης του ΠΣΚΕ.
2. Τα ηλεκτρονικά φύλλα αξιολόγησης περιέχουν όλα τα απαραίτητα σημεία ελέγχου ώστε μαζί με τους διενεργούμενους από το ΠΣΚΕ ηλεκτρονικούς διασταυρωτικούς ελέγχους να επιτυγχάνεται ο πλήρης έλεγχος της επιλεξιμότητας της αίτησης, ο υπολογισμός της βαθμολογίας και ο καθορισμός της οικονομικής στήριξης.
3. Οι ανωτέρω αξιολογήσεις διενεργούνται από α' και β' αξιολογητή, ΠΕ γεωτεχνικούς ή ΤΕ Γεωπονίας. Η α' αξιολόγηση διενεργείται από αξιολογητή υπάλληλο της οικείας ΔΑΟΚ. Η β' αξιολόγηση διενεργείται από αξιολογητή, υπάλληλο κάποιας από τις υπόλοιπες ΔΑΟΚ της οικείας Περιφέρειας.
4. Οι αξιολογητές ορίζονται με απόφαση του Περιφερειάρχη η οποία αναρτάται στο Διαύγεια και στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας.
5. Οι αξιολογητές έχουν πρόσβαση στο ΠΣΚΕ όπως και στα στοιχεία των υποψηφίων. Για το λόγο αυτό μέσω υποβολής κατάλληλης υπεύθυνης δήλωσης πρέπει να δηλώνεται από μέρους τους η τήρηση της

εχεμύθειας καθώς και ότι σε περίπτωση ύπαρξης σύγκρουσης συμφερόντων δεν θα προβαίνουν στην αξιολόγηση της σχετικής αίτησης στήριξης με ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών.

6. Οι αξιολογητές υποχρεούνται να λάβουν γνώση του θεσμικού πλαισίου του μέτρου.
7. Η αξιολόγηση ξεκινά άμεσα μετά την λήξη της προθεσμίας υποβολής των φυσικών φακέλων των αιτήσεων.
8. Στην αξιολόγηση εξετάζεται το ηλεκτρονικό αίτημα στήριξης όπως αυτό συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά του φακέλου.
9. Για την αξιολόγηση ο φάκελος υποψηφιότητας παραμένει για έλεγχο από τον α' αξιολογητή στην οικεία ΔΑΟΚ ενώ το αντίγραφο της διαβιβάζεται μέσω της ΔΑΟΠ στον β' αξιολογητή. Ο β' αξιολογητής διενεργεί το σχετικό έλεγχο επί του αντιγράφου.
10. Συμπληρωματικά δικαιολογητικά και διευκρινήσεις:
  - 10.1. Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, ενώ προβλέπονταν στην πρόσκληση, δεν υποβλήθηκαν λόγω παράλειψης του δυνητικού δικαιούχου και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης. Οι διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης στήριξης.
  - 10.2. Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου οι αξιολογητές δύνανται να ζητήσουν την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων. Τα συμπληρωματικά δικαιολογητικά υποβάλλονται εντός προθεσμίας πέντε εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία ειδοποίησης περί παροχής τους από τους δικαιούχους. Οι αξιολογητές αποστέλλουν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σχετική ειδοποίηση στη διεύθυνση που έχει δηλώσει ο υποψήφιος στο ΠΣΚΕ.
  - 10.3. Τα εν λόγω στοιχεία υποβάλλονται εγγράφως στην οικεία ΔΑΟΚ εις διπλούν. Η ΔΑΟΚ διαβιβάζει το αντίγραφο στη ΔΑΟΠ ώστε να προωθηθεί στον β' αξιολογητή. Τα συμπληρωματικά στοιχεία ψηφιοποιούνται με ευθύνη του α' αξιολογητή και ενημερώνεται το ΠΣΚΕ.
  - 10.4. Σε περίπτωση μη προσκόμισης των ανωτέρω στοιχείων η αξιολόγηση συνεχίζεται κανονικά, αξιολογώντας αρνητικά στοιχεία και πεδία για τα οποία δεν μπορεί να εξαχθεί βέβαιο συμπέρασμα.
11. Η β' (τελική) αξιολόγηση μίας αίτησης μπορεί να ξεκινήσει αμέσως μετά την οριστικοποίηση της α' αξιολόγησης. Το σύνολο των α' αξιολογήσεων πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός 45 ημερών (ημερολογιακές) ενώ το σύνολο των β' αξιολογήσεων εντός 65 ημερών (ημερολογιακές) από την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων στο ΠΣΚΕ.
12. Για τη β' αξιολόγηση ο αξιολογητής λαμβάνει γνώση του πορίσματος του α' αξιολογητή. Σε περίπτωση διαφοροποίησης μεταξύ των δύο αξιολογήσεων συντάσσεται αιτιολογημένο πόρισμα του β' αξιολογητή και κατισχύει η αξιολογήσή του. Οι απορριπτικές γνώμες των β' αξιολογητών ή η διαφοροποίησή τους σε σχέση με τις α' αξιολογήσεις, πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένες και θα αναφέρονται στο Δελτίο Τελικής Αξιολόγησης οι λόγοι απόρριψης ή διαφοροποίησης, τα στοιχεία του φακέλου υποψηφιότητας από όπου προκύπτουν οι λόγοι απόρριψης ή διαφοροποίησης καθώς και ο αριθμός της απόφασης, τα άρθρα, οι παράγραφοι, τα εδάφια κ.λπ. της ισχύουσας νομοθεσίας στα οποία στηρίζεται η απόρριψη ή η διαφοροποίηση από τον α' αξιολογητή.
13. Τα φύλλα αξιολόγησης συμπληρώνονται στο σύνολο τους (επιλεξιμότητα, βαθμολογία, οικονομική στήριξη) ανεξάρτητα από το αν πληρούνται ή όχι τα κριτήρια επιλεξιμότητας.
14. Ειδικά για τις αιτήσεις που απορρίπτονται ή εφόσον υπάρχει διαφοροποίηση από το αρχικά αιτούμενο ποσό στήριξης, πρέπει να αναφέρονται οι λόγοι και η νομική βάση της απόρριψης ή διαφοροποίησης. Με την έννοια «νομική βάση» νοείται η αναλυτική παραπομπή στο θεσμικό πλαίσιο του μέτρου αναφέροντας αριθμό απόφασης, άρθρο, παράγραφο, εδάφιο κ.λπ.
15. Μετά την ολοκλήρωση του διοικητικού ελέγχου (αξιολόγησης) των αιτήσεων στήριξης (α' και β' αξιολογήσεις) και με βάση το όριο των διαθέσιμων πιστώσεων, οι ΔΑΟΠ συντάσσουν στο ΠΣΚΕ Πίνακες Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης με φθίνουσα σειρά βαθμολογίας ως εξής:

α) Πίνακας δικαιούχων για τους οποίους δεν απαιτείται προσκόμιση επιπλέον δικαιολογητικών: Περιλαμβάνει τις επιλέξιμες αιτήσεις που καλύπτονται από τον προϋπολογισμό της πρόσκλησης ανά Περιφέρεια και για τις οποίες δεν απαιτείται η προσκόμιση επιπλέον δικαιολογητικών. Για τους εν λόγω δικαιούχους εκδίδεται άμεσα απόφαση ένταξης σύμφωνα με το άρθρο 17 της παρούσας.

β) Πίνακας εν δυνάμει δικαιούχων για τους οποίους απαιτείται η προσκόμιση επιπλέον δικαιολογητικών: Περιλαμβάνει τις επιλέξιμες αιτήσεις που καλύπτονται από τον προϋπολογισμό της πρόσκλησης ανά Περιφέρεια και για τις οποίες απαιτείται η προσκόμιση επιπλέον δικαιολογητικών.

γ) Πίνακας Επιλαχόντων: Περιλαμβάνει τις αιτήσεις που είναι επιλέξιμες αλλά δεν καλύπτονται από το όριο των διαθέσιμων πιστώσεων.

δ) Πίνακας Απορριπτόμενων: Περιλαμβάνει τις μη επιλέξιμες αιτήσεις.

16. Οι Πίνακες Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης δημοσιεύονται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη ύστερα από εισήγηση της ΔΑΟ της Περιφέρειας. Η εν λόγω απόφαση πρέπει να ενημερώνει:

α) σχετικά με την ύπαρξη δυνατότητας πρόσβασης στο αναλυτικό αποτέλεσμα της αξιολόγησης μέσω ΠΣΚΕ.

β) σχετικά με τη δυνατότητα υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής κατά την έννοια του άρθρου 25 του Ν. 2690/1999 σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 18 της παρούσας.

γ) όσους έχουν καταταχθεί στον πίνακα εν δυνάμει δικαιούχων για τους οποίους απαιτείται η προσκόμιση επιπλέον δικαιολογητικών ότι εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός μήνα από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης των πινάκων πρέπει να προσκομίσουν τα δικαιολογητικά για τη διακοπή της εξωγεωργικής απασχόλησης και τα δικαιολογητικά για τη βαθμολόγηση των αγροτεμαχίων που έχουν δηλωθεί στο ΟΣΔΕ ως μισθωμένα και στη συνέχεια αποκτήθηκαν ως ιδιότητα, επί ποινή απόρριψης για τη μη προσκόμιση των δικαιολογητικών διακοπής της εξωγεωργικής απασχόλησης.

17. Διενεργούνται τα εξής:

17.1. Με ευθύνη των ΔΑΟΠ, η Απόφαση:

- i. Αναρτάται στο πρόγραμμα «Διαύγεια» και στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας.
- ii. Κοινοποιείται στις ΔΑΟΚ, στην Διαχειριστική Αρχή της Περιφέρειας, στις Ειδικές Υπηρεσίες του ΠΑΑ (ΕΥΔ ΠΑΑ και ΕΥΕ ΠΑΑ) οι οποίες προβαίνουν σε ενέργειες δημοσιοποίησης της σχετικής απόφασης.

17.2. Με ευθύνη των οικείων ΔΑΟΚ, αποστέλλεται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στη διεύθυνση που έχει δηλώσει ο υποψήφιος στο ΠΣΚΕ για ενημέρωση σχετικά με:

- i. Την ανάρτηση των πινάκων και τον ΑΔΑ τους στο «Διαύγεια».
- ii. Το δικαίωμα όσων έχουν ενταχθεί στον πίνακα δικαιούχων εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία έκδοσης των Πινάκων Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης και εφόσον δεν επιθυμούν την ένταξή τους στο μέτρο, να υποβάλλουν ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ και στη συνέχεια ενυπόγραφα αίτηση μη ένταξης ώστε να μην ενταχθούν στο μέτρο και να μην τους καταβληθεί η πρώτη δόση.
- iii. Τη δυνατότητα υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής κατά την έννοια του άρθρου 25 του Ν. 2690/1999 σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 18 της παρούσας.
- iv. Την υποχρέωση προσκόμισης επιπλέον δικαιολογητικών από τους εν δυνάμει δικαιούχους εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός μήνα επί ποινή απόρριψης για τη μη προσκόμιση των δικαιολογητικών διακοπής της εξωγεωργικής απασχόλησης.

18. Ο έλεγχος των επιπλέον δικαιολογητικών (για τη διακοπή απασχόλησης και τη βαθμολόγηση ιδιοκτησίας) ξεκινά άμεσα με την υποβολή τους και διενεργείται εντός δέκα εργάσιμων ημερών από τους ίδιους αξιολογητές που είχαν αξιολογήσει τον αρχικό φάκελο, σύμφωνα με τις παραγράφους 8 έως και 14 ανωτέρω. Διαφοροποιήσεις με προκύπτουσα αύξηση του ποσοστού ιδιοκτησίας μεταξύ αρχικής δηλωμένης παραγωγικής δυναμικότητας της εκμετάλλευσης που προέρχεται από ιδιότητα γεωργική γη και προσκομιζόμενων συμπληρωματικών παραστατικών νόμιμης κατοχής αγροτεμαχίων δεν

προσμετρούνται και δεν αναβαθμολογούνται. Διαφοροποιήσεις με μείωση του ποσοστού ιδιοκτησίας αναβαθμολογούνται και οι σχετικές αιτήσεις επανακατατάσσονται σε αντίστοιχο πίνακα, ενώ αν η νέα βαθμολογία που προκύπτει είναι κατώτερη από το κατώφλι βαθμολογίας (45 βαθμούς) απορρίπτονται. Επίσης οι εν δυνάμει δικαιούχοι που δεν προσκομίζουν τα επιπλέον δικαιολογητικά για τη διακοπή της εξωγεωργικής απασχόλησης απορρίπτονται.

19. Ο έλεγχος των ενδικοφανών προσφυγών ξεκινά άμεσα με την υποβολή τους και ολοκληρώνεται εντός προθεσμίας ενός μήνα από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της φυσικής αίτησης της ένστασης, σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 18 της παρούσας.
20. Μετά την ολοκλήρωση της εκδίκασης της υποβολής των ενδικοφανών προσφυγών (ενστάσεων) όπως και των επιπλέον δικαιολογητικών, σύμφωνα με τα σχετικά αποτελέσματα που είναι διαθέσιμα στο ΠΣΚΕ, οι ΔΑΟΠ επικαιροποιούν τους Πίνακες Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης όπου απεικονίζεται και η νέα βαθμολογική κατάταξη των υποψηφίων. Ο προϋπολογισμός των κατηγοριών α και β των κατωτέρω Πινάκων Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης μετά την εξέταση των ενστάσεων δύναται αθροιστικά να υπερβαίνει το 100% του προϋπολογισμού της πρόσκλησης σε επίπεδο Περιφέρειας και μέχρι το 110% αυτού. Οι πίνακες αποτελεσμάτων αξιολόγησης είναι οι εξής:
  - α) Πίνακας δικαιούχων για τους οποίους δεν απαιτείται προσκόμιση επιπλέον δικαιολογητικών. Για τους επιπλέον νέους Δικαιούχους εκδίδεται άμεσα απόφαση ένταξης σύμφωνα με το άρθρο 17 της παρούσας.
  - β) Πίνακας εν δυνάμει δικαιούχων για τους οποίους απαιτείται η προσκόμιση επιπλέον δικαιολογητικών: Περιλαμβάνει τις επιλέξιμες αιτήσεις που προέκυψαν από την εκδίκαση των ενστάσεων και οι οποίες αφενός συγκέντρωσαν βαθμολογία ανώτερη από εκείνη του τελευταίου εν δυνάμει δικαιούχου του πρώτου πίνακα και αφετέρου απαιτείται γι αυτές προσκόμιση επιπλέον δικαιολογητικών.
  - γ) Πίνακας Επιλαχόντων.
  - δ) Πίνακας Απορριπτόμενων.
21. Η ανωτέρω διαδικασία των παραγράφων 18 έως 20 επαναλαμβάνεται μέχρι όλοι οι υποψήφιοι να έχουν καταταγεί σε μία από τις κατηγορίες «Δικαιούχοι», «Επιλαχόντες» και «Απορριπτόμενοι» και παράλληλα όσοι είχαν δικαίωμα άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής να έχουν ασκήσει (ή να έχουν επιλέξει να μην ασκήσουν) το δικαίωμα αυτό και να έχει εκδοθεί οριστική κρίση επί αυτού, μέχρι εξαντλήσεως των σχετικών πόρων σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 20 του παρόντος άρθρου.
22. Για τους επικαιροποιημένους Πίνακες Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων που προκύπτουν μέχρι εξάντλησης των πόρων της παραγράφου 21, ακολουθούνται οι διαδικασίες δημοσιότητας από τη ΔΑΟΠ σύμφωνα με τη παράγραφο 16 και 17 της παρούσας (όπως ανάρτηση σε ΔΙΑΥΓΕΙΑ και ιστοσελίδα Περιφέρειας) και οι διαδικασίες ενημέρωσης των δικαιούχων από τις ΔΑΟΚ σύμφωνα με τη παράγραφο 17 της παρούσας.
23. Κατά την Αξιολόγηση οι Πίνακες Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης οι οποίοι συντάσσονται στο ΠΣΚΕ, μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ. Μέσω της διαδικτυακής υπηρεσίας μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, οι Αιτήσεις Στήριξης και οι Διοικητικοί Έλεγχοι των Αιτήσεων με τα Φύλλα Αξιολόγησης.

Άρθρο 17

Αποφάσεις Ένταξης Πράξεων

1. Ο αρμόδιος Περιφερειάρχης εκδίδει Απόφαση Ένταξης Πράξεων για τις αιτήσεις που επιλέχθηκαν προς στήριξη μετά από σχετική εισήγηση της ΔΑΟΠ. Η εν λόγω Απόφαση περιλαμβάνει τις εντασσόμενες πράξεις (δικαιούχους) σε επίπεδο Περιφέρειας.
2. Το σχέδιο της απόφασης ένταξης παράγεται από το ΟΠΣΑΑ με βάση τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις σχετικές αιτήσεις και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που έχουν καταχωρηθεί ήδη στο ΟΠΣΑΑ.

3. Η απόφαση ένταξης υπογράφεται μετά τη δημοσιοποίηση των Πινάκων Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης της παραγράφου 16 του άρθρου 16 και περιλαμβάνει τους δικαιούχους για τους οποίους δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικών. Η απόφαση ένταξης επικαιροποιείται μετά το πέρας των ενστάσεων ή όποτε προκύπτουν νέοι δικαιούχοι κατά την εξέλιξη της διαδικασίας αξιολόγησης των εν δυνάμει δικαιούχων και την προσκόμιση επιπλέον δικαιολογητικών. Μετά το πέρας της αξιολόγησης και της εξέτασης ενστάσεων η απόφαση επικαιροποιείται κάθε έξι μήνες για να καλύψει τυχόν μεταβολές που έχουν συμβεί.
4. Η Απόφαση Ένταξης περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τους εντασσόμενους δικαιούχους και τα βασικά στοιχεία των αντίστοιχων πράξεων και ειδικά τα εξής:
  - 4.1. Ονοματεπώνυμο ή επωνυμία δικαιούχου (τίτλος πράξης),
  - 4.2. ΑΦΜ δικαιούχου,
  - 4.3. Προϋπολογισμός (ποσό στήριξης) πράξης,
  - 4.4. Τόπος υλοποίησης πράξης (διεύθυνση, ΤΚ κ.λπ.),
  - 4.5. Στόχους του επιχειρηματικού σχεδίου και λοιπές υποχρεώσεις/δεσμεύσεις των δικαιούχων. Αναφορικά με τους στόχους του επιχειρηματικού σχεδίου και τις λοιπές υποχρεώσεις/δεσμεύσεις των δικαιούχων καθώς και τις ημερομηνίες επίτευξης αυτών η απόφαση θα παραπέμπει στην αίτηση στήριξης και το επιχειρηματικό σχέδιο, όπως αυτά έχουν υποβληθεί από το δικαιούχο στο ΠΣΚΕ και διαμορφωθεί κατά το διοικητικό έλεγχο της αίτησης – φακέλου υποψηφιότητας.
  - 4.6. Διαδικασία χορήγησης της στήριξης, ελέγχων και παρακολούθησης της υλοποίησης καθώς και σχετικές κυρώσεις για τα οποία η απόφαση θα παραπέμπει στο θεσμικό πλαίσιο του υπομέτρου.
5. Με ευθύνη της ΔΑΟΠ η εν λόγω απόφαση και οι οριστικοί πίνακες αυτής υποχρεωτικά αναρτώνται σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας και στο πρόγραμμα «Διαύγεια» και κοινοποιούνται στις ΔΑΟΚ των Περιφερειακών Ενοτήτων καθώς και στις Ειδικές Υπηρεσίες του ΠΑΑ (ΕΥΔ και ΕΥΕ) και στον ΟΠΕΚΕΠΕ με ηλεκτρονικά μέσα, ενώ δύναται η δημοσιοποίησή τους με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο (όπως ανάρτηση στις έδρες των ΔΑΟΠ, των ΔΑΟΚ των Περιφερειακών Ενοτήτων).
6. Με ευθύνη της ΔΑΟΠ τηρείται αρχείο δημοσιοποίησης.
7. Η Απόφαση Ένταξης καταχωρίζεται στο ΟΠΣΑΑ από τις ΔΑΟΠ και δημιουργείται Τεχνικό Δελτίο Πράξης για κάθε μια από τις Αιτήσεις που εντάσσονται. Η Απόφαση Ένταξης μεταφέρεται στο ΠΣΚΕ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ.
8. Με ευθύνη των οικείων ΔΑΟΚ, η Απόφαση Ένταξης κοινοποιείται ατομικά σε κάθε δικαιούχο με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που αυτός έχει δηλώσει στο ΠΣΚΕ.
9. Η απόφαση ένταξης πράξεων αποτελεί την πρόταση εγγραφής τους στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), οπότε μετά την έκδοση και την οριστικοποίηση των στοιχείων της στο ΟΠΣΑΑ, δημιουργείται αυτόματα ηλεκτρονική πρόταση εγγραφής στο ΠΔΕ. Η οριστική εγγραφή της πράξης στο ΠΔΕ γίνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 18

Υποβολή Ενστάσεων

1. Οι υποψήφιοι των οποίων οι αιτήσεις έχουν συμπεριληφθεί στους Πίνακες Αποτελεσμάτων έχουν το δικαίωμα υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής με την έννοια του άρθρου 25 του νόμου 2690/1999, εφεξής «ένσταση» κατά της σχετικής απόφασης των Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης.
2. Οι ενστάσεις του παρόντος ασκούνται άπαξ, εντός της αποκλειστικής προθεσμίας των δεκαπέντε ημερολογιακών ημερών, από την επομένη της έκδοσης της απόφασης του Περιφερειάρχη σύμφωνα με την παράγραφο 16 του άρθρου 16. Ενστάσεις που υποβάλλονται εκτός των προβλεπομένων προθεσμιών δεν γίνονται παραδεκτές και αρχειοθετούνται χωρίς περαιτέρω εξέταση. Ειδικά η ένσταση υποβάλλεται

καταρχήν ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ, σύμφωνα με σχετικό τυποποιημένο υπόδειγμα, μαζί με οποιοδήποτε επιπλέον στοιχείο (σε μορφή εγγράφου pdf). Μετά την ηλεκτρονική της υποβολή, το έγγραφο της ένστασης όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ υποβάλλεται υπογεγραμμένο από το δικαιούχο ή το νόμιμο εκπρόσωπο συνοδευόμενο από όλα τα κατά περίπτωση σχετικά στοιχεία στην οικεία ΔΑΟΚ το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή του αιτήματος μέσω ΠΣΚΕ, λαμβάνοντας σχετικό πρωτόκολλο υποβολής. Οι εν λόγω αιτήσεις ενστάσεων διαβιβάζονται άμεσα στη ΔΑΟΠ προς εξέταση.

3. Η εξέταση των ενστάσεων γίνεται από Τριμελείς Επιτροπές Ενστάσεων (μία ή περισσότερες) οι οποίες εξετάζουν το σύνολο των ενστάσεων από όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της οικείας Περιφέρειας και συντάσσουν αιτιολογημένο πόρισμα. Οι εν λόγω επιτροπές συστήνονται στην έδρα των ΔΑΟ της κάθε Περιφέρειας και συγκροτούνται από υπαλλήλους των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ της ΔΑΟ με Απόφαση του Περιφερειάρχη και με υποχρεωτική ανάρτηση της σχετικής απόφασης ή αποφάσεων στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας και κοινοποίηση αυτών στις Ειδικές Υπηρεσίες του ΠΑΑ (ΕΥΔ και ΕΥΕ). Σε περίπτωση έλλειψης ικανού αριθμού υπαλλήλων της αρμόδιας ΔΑΟ της Περιφέρειας, δύναται να οριστούν υπάλληλοι ΔΑΟΚ των Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας.
4. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να εξασφαλίζεται ότι άτομα που έχουν λειτουργήσει ως αξιολογητές της αίτησης στήριξης δεν συμμετέχουν στη διαδικασία εξέτασης προσφυγής που αφορά τη συγκεκριμένη αίτηση. Επιπλέον, εξασφαλίζεται ότι για τα άτομα που μετέχουν στην εξέταση των ενστάσεων τηρείται η εχεμύθεια και ότι δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων, μέσω υποβολής κατάλληλης δήλωσης.
5. Οι ενστάσεις εξετάζονται ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης και είτε απορρίπτονται είτε γίνονται δεκτές.
6. Η εξέταση των ενστάσεων από την επιτροπή ενστάσεων ολοκληρώνεται εντός προθεσμίας ενός μήνα από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της φυσικής αίτησης της ένστασης στις ΔΑΟΚ σύμφωνα με την παράγραφο 2 της παρούσας. Το πόρισμα αποφάσεων επί των ενστάσεων της επιτροπής επικυρώνεται με την υπογραφή του από τα μέλη της επιτροπής. Με απόφαση του Περιφερειάρχη επικαιροποιούνται και δημοσιεύονται οι Πίνακες Αποτελεσμάτων. Με τη δημοσίευση των Πινάκων η απόφαση επί της ένστασης καθίσταται οριστική, αποκλεισμένου έτερου σταδίου διοικητικής προσφυγής.
7. Οι ενστάσεις των υποψηφίων, οι αιτήσεις των οποίων έχουν συμπεριληφθεί στους Πίνακες Αποτελεσμάτων, υποβάλλονται στο ΠΣΚΕ και μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ με ευθύνη των ΔΑΟΚ. Μέσω της διαδικτυακής υπηρεσίας μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ και οι Διοικητικοί Έλεγχοι των Ενστάσεων με τα Φύλλα Αξιολόγησης τους.
8. Με τη δημοσίευση των πινάκων το πόρισμα της εξέτασης της ένστασης καθίσταται προσβάσιμο στον ενιστάμενο μέσα από το ΠΣΚΕ.

Άρθρο 19

Υπερδέσμευση δημόσιας δαπάνης πρόσκλησης

1. Η αρμόδια Περιφέρεια προβαίνει σε υπερδέσμευση έως 110% της συνολικής δημόσιας στήριξης, που καθορίζεται στην πρόσκληση με σκοπό μετά την εξέταση σχετικών προσφυγών να καθίσταται δυνατή:
  - α) Η ένταξη των αιτήσεων που συγκεντρώνουν βαθμολογία μεγαλύτερη ή ίση της τελευταίας πρότασης που επιλέχθηκε προς στήριξη, σύμφωνα με τους Πίνακες Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης
  - β) Η αναπροσαρμογή του προϋπολογισμού (οικονομικό αντικείμενο) των αιτήσεων που έχουν ήδη επιλεγθεί προς στήριξη.
2. Ύστερα από έγκριση της ΕΥΔ ΠΑΑ, το ποσοστό αυτό δύναται να αυξηθεί στην περίπτωση που δεν επαρκεί για την κάλυψη των ανωτέρω ενεργειών ή και σε άλλες πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις.

3. Στην περίπτωση όπου μετά τις ενέργειες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν καλύπτεται το καθορισμένο επίπεδο υπερδέμευσης, η αρμόδια Περιφέρεια δύναται να προβεί σε επιλογή επόμενων στη σειρά κατάταξης αιτήσεων στήριξης του πίνακα επιλαχόντων, εφόσον αυτές συγκεντρώνουν βαθμολογία μεγαλύτερη της ελάχιστης βαθμολογίας που ορίζει η πρόσκληση.

Άρθρο 20

Ανάκληση - Απένταξη

1. Σε περίπτωση τεκμηριωμένης αδυναμίας εκτέλεσης ή τήρησης των όρων της απόφασης ένταξης της πράξης, προβλέπεται ανάκληση πράξης - απένταξη και ειδικά στις εξής περιπτώσεις:
  - 1.1. Ανάκληση πράξης από τον δικαιούχο, οποιαδήποτε στιγμή πριν τη λήξη του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, μέσω υποβολής αιτήματος στο οποίο αναλύονται οι λόγοι αδυναμίας εκτέλεσης της πράξης σύμφωνα με τους όρους ένταξής της. Το εν λόγω αίτημα ανάκλησης, μαζί με τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά, υποβάλλεται καταρχήν ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ, σύμφωνα με σχετικό τυποποιημένο υπόδειγμα, μαζί με κατά περίπτωση τυχόν δικαιολογητικά (σε μορφή pdf). Μετά την ηλεκτρονική υποβολή, το εν λόγω αίτημα ανάκλησης έτσι όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ υποβάλλεται υπογεγραμμένο από το δικαιούχο ή το νόμιμο εκπρόσωπο και συνοδευόμενο από όλα κατά περίπτωση σχετικά δικαιολογητικά εγγράφως στη ΔΑΟΚ της οικείας Περιφερειακής Ενότητας το αργότερο εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή του αιτήματος μέσω ΠΣΚΕ.
  - 1.2. Απένταξη από τη ΔΑΟΚ:
    - α) Όταν κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της πράξης διαπιστώνονται σοβαρές αποκλίσεις / εμπλοκές σε σχέση με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο ή τους συμβατικούς όρους της απόφασης ένταξης, έτσι όπως αυτές ορίζονται σχετικά με την παρακολούθηση στο άρθρο 22 της παρούσας.
    - β) ύστερα από διαπιστωμένη απάτη βάση απόφασης αρμόδιας δικαστικής αρχής.
    - γ) Εφόσον έχει τεθεί η πράξη σε καθεστώς επιτήρησης και ο δικαιούχος δεν έχει συμμορφωθεί εντός ορισμένης προθεσμίας με τις οδηγίες προειδοποιητικής επιστολής που του έχει αποσταλεί.
2. Οι παραπάνω περιπτώσεις ανάκλησης-απένταξης εξετάζονται από τις ΔΑΟΚ και τα σχετικά πορίσματα διαβιβάζονται στη ΔΑΟΠ.
3. Η σχετική απόφαση ανάκλησης-απένταξης της πράξης εκδίδεται από τον αρμόδιο Περιφερειάρχη, ύστερα από εισήγηση της ΔΑΟ της Περιφέρειας. Το σχέδιο της απόφασης ανάκλησης δύναται να παράγεται από το ΟΠΣΑΑ.
4. Στην περίπτωση που για την συγκεκριμένη πράξη, έχει καταβληθεί πληρωμή, τότε γίνεται ανάκτηση του ποσού σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 4 Καν (ΕΕ) 640/2014.
5. Με ευθύνη της ΔΑΟΠ η εν λόγω απόφαση ανάκλησης αναρτάται σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας και στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και κοινοποιείται ηλεκτρονικά στις ΔΑΟΚ και στις Ειδικές Υπηρεσίες του ΠΑΑ (ΕΥΔ και ΕΥΕ).
6. Η εξέταση των αιτημάτων ανάκλησης-απένταξης και η λήψη της απόφασης περί αποδοχής ή απόρριψης αυτών, συμπεριλαμβανομένης τυχόν έκδοσης πράξης πρέπει να ολοκληρώνονται το αργότερο εντός τριών μηνών από την ηλεκτρονική υποβολή του σχετικού αιτήματος ή ανάκυψης της σχετικής ανάγκης.
7. Ισχύουν τα εξής:
  - 7.1 Οι ανακλήσεις (αιτήματα) καταχωρίζονται στο ΠΣΚΕ (είτε από το Δικαιούχο είτε από τις ΔΑΟΚ) και με ευθύνη των ΔΑΟΚ ο διοικητικός έλεγχος αυτών καταχωρίζεται στο ΠΣΚΕ και μεταφέρεται στο ΟΠΣΑΑ, μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ.
  - 7.2. Οι Αποφάσεις Ανάκλησης καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ από τις ΔΑΟΠ και ενημερώνεται το ΠΣΚΕ με ευθύνη των οικείων ΔΑΟΚ.

7.3 Με ευθύνη των ΔΑΟΚ η απόφαση ανάκλησης κοινοποιείται ατομικά στον ενδιαφερόμενο μέσω αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει στο ΠΣΚΕ.

Άρθρο 21

Τροποποίηση – μεταβολή πράξης

1. Η πράξη του επιχειρηματικού σχεδίου των νέων γεωργών δύναται να τροποποιηθεί ή να μεταβληθεί κατά τη διάρκεια υλοποίησής της με αίτηση του δικαιούχου ή από τη ΔΑΟΚ με σχετική ενημέρωση του δικαιούχου. Συγκεκριμένα:
  - 1.1. Από τον δικαιούχο ύστερα από υποβολή ανάλογου αιτήματος, οποιαδήποτε στιγμή πριν τη λήξη του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, στο οποίο αναλύονται οι λόγοι τροποποίησης / μεταβολής της πράξης σύμφωνα με τους όρους ένταξής της. Το εν λόγω αίτημα, καταχωρείται ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ, σύμφωνα με σχετικό τυποποιημένο υπόδειγμα και μαζί με κατά περίπτωση τυχόν δικαιολογητικά (σε μορφή pdf). Ειδικότερα στο αίτημα πρέπει:
    - 1.1.1. Να αναφέρονται τα σημεία τροποποίησης / μεταβολής
    - 1.1.2. Να τεκμηριώνονται επαρκώς οι λόγοι του αιτήματος
    - 1.1.3. Να υποβάλλεται Συμπληρωματικό Επιχειρηματικό Σχέδιο εκτός των αιτήσεων που αφορούν την παράταση του χρόνου υλοποίησης του Επιχειρηματικού Σχεδίου στις οποίες απαιτείται μόνο αιτιολόγηση της αιτούμενης παράτασης.

Μετά την ηλεκτρονική υποβολή, το εν λόγω αίτημα έτσι όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ υπογράφεται από το δικαιούχο ή το νόμιμο εκπρόσωπο και συνοδευόμενο από όλα τα κατά περίπτωση σχετικά δικαιολογητικά, υποβάλλεται εγγράφως στη ΔΑΟΚ το αργότερο εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή του αιτήματος μέσω ΠΣΚΕ.

Το αίτημα τροποποίησης / μεταβολής μπορεί να αποτελεί και τμήμα του αιτήματος πληρωμής.
  - 1.2. Από την ΔΑΟΚ όταν κατά τη διαδικασία ελέγχου της πράξης (μετά από οριστικοποιημένο πόρισμα επιτόπιου ή διοικητικού ελέγχου) ή κατά τη διαδικασία παρακολούθησης της πορείας υλοποίησής της, διαπιστώνονται αλλαγές στα στοιχεία της πράξης όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης ή αποκλίσεις/εμπλοκές στην υλοποίησή της σύμφωνα με τα οριζόμενα σχετικά με την παρακολούθηση στο άρθρο 22 του παρόντος.
2. Ο μέγιστος αριθμός αιτημάτων τροποποιήσεων ορίζεται σε δύο, ενώ σε αυτόν δεν προσμετρώνται τα αιτήματα μεταβολών.
3. Τροποποιήσεις θεωρούνται οι εξής:
  - 3.1. Αλλαγή του/των στόχου/ων του επιχειρηματικού σχεδίου (είδος ή αριθμού αυτών).
  - 3.2. Αλλαγή με επίπτωση στο ύψος στήριξης της πράξης και ειδικά:
    - 3.2.1. Αλλαγή της παραγωγικής κατεύθυνσης της εκμετάλλευσης,
    - 3.2.2. Αλλαγή του τύπου της μόνιμης κατοικίας του αρχηγού της εκμετάλλευσης εφόσον επηρεάζεται η βαθμολογία ή το ποσό στήριξης.
4. Για το πρόγραμμα των Νέων Γεωργών ως «Μεταβολές» θεωρούνται οι εξής:
  - 4.1. Αλλαγή της τιμής του/των στόχου/ων του επιχειρηματικού σχεδίου.
  - 4.2. Παράταση του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης του επιχειρηματικού σχεδίου ή ημερομηνιών επίτευξης επιμέρους στόχων ή δεσμεύσεων και λοιπών οροσήμων του επιχειρηματικού σχεδίου, εντός των δεσμευτικών χρονοδιαγραμμάτων.
  - 4.3. Αλλαγές ως προς στοιχεία που έχουν βαθμολογηθεί κατά την ένταξη (όπως για παράδειγμα συμμετοχή σε οργανώσεις και ομάδες παραγωγών) με την προϋπόθεση ότι είναι παραδεκτές σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.

- 4.4. Αλλαγές στα στοιχεία του αρχηγού της εκμετάλλευσης όπως ενδεικτικά: στοιχεία ταυτοποίησης και αριθμοί ασφαλιστικών ή φορολογικών μητρώων, μόνιμης κατοικίας εφόσον δεν επηρεάζεται η βαθμολογία ή το ποσό στήριξης, οικογενειακής κατάστασης, στοιχείων λογαριασμών κ.λπ.
- 4.5. Αλλαγή στοιχείων του νομικού προσώπου (όπως ενδεικτικά αλλαγή νομικής μορφής ή επωνυμίας) εκτός αυτών που θεωρούνται μη αποδεκτές τροποποιήσεις σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.

Αλλαγές στα λοιπά στοιχεία του επιχειρηματικού σχεδίου δεν θεωρούνται μεταβολές και αυτές κοινοποιούνται απολογιστικά με την υποβολή της αίτησης πληρωμής β' δόσης.

5. Δεν γίνονται αποδεκτά αιτήματα για τροποποιήσεις και μεταβολές στις περιπτώσεις όπου:
- 5.1. Δεν τηρούνται οι όροι της σχετικής Πρόσκλησης ειδικά όσον αφορά στους όρους και προϋποθέσεις ένταξης και τα κριτήρια επιλεξιμότητας.
  - 5.2. Έχουν ως αποτέλεσμα να διατηρείται απλά η αρχική κατάσταση χωρίς ανάπτυξη των γεωργικών δραστηριοτήτων και επίτευξη ενός τουλάχιστον στόχου.
  - 5.3. Δεν συμμορφώνονται με τα χρονικά όρια σχετικά με τη μέγιστη και ελάχιστη διάρκεια του επιχειρηματικού σχεδίου (4 και 3 έτη αντίστοιχα).
  - 5.4. Έχουν ως αποτέλεσμα αλλαγή στη βαθμολογία του δικαιούχου, με την νέα βαθμολογία να πέφτει κάτω από το ελάχιστο όριο βαθμολογίας (45 βαθμοί) ή κάτω από τη βαθμολογία του τελευταίου δικαιούχου.
  - 5.5. Αφορούν την αλλαγή της μόνιμης κατοικίας του αρχηγού της εκμετάλλευσης και της έδρας του νομικού προσώπου σε άλλη Περιφέρεια.
  - 5.6. Δεν υπάρχει αιτιολόγηση του αιτήματος τροποποίησης ή μεταβολής.
  - 5.7. Έχουν ως αποτέλεσμα αλλαγή της τιμής του/των στόχου/ων του επιχειρηματικού σχεδίου κατώτερη από τα κατώφλια που περιγράφονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 9 της παρούσας.
6. Η αποδοχή του αιτήματος τροποποίησης ή μεταβολής δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του ποσού στήριξης.
7. Η εξέταση του αιτήματος γίνεται μέσω του ΠΣΚΕ από τη ΔΑΟΚ και μπορεί να οδηγήσει:
- 7.1. Σε αποδοχή του αιτήματος με αλλαγή των σχετικών στοιχείων της πράξης και ενδεχόμενη τροποποίηση της απόφασης ένταξης. Η αποδοχή της τροποποίησης ενδέχεται να οδηγήσει σε μείωση του ποσού της τελευταίας δόσης ή σε ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
  - 7.2. Σε απόρριψη του αιτήματος εφόσον αυτή είναι μη αποδεκτή σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου. Η μη αποδοχή του αιτήματος τροποποίησης της πράξης, δύναται να οδηγήσει σε ανάκληση της απόφασης έγκρισης και σε διαδικασία ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, σύμφωνα με τις αντίστοιχες διαδικασίες για την επιβολή κυρώσεων που ορίζονται στο άρθρο 31 της παρούσας.
8. Η απόφαση αποδοχής ή απόρριψης του αιτήματος τροποποίησης της πράξης λαμβάνεται από τις ΔΑΟΚ και κοινοποιείται στη ΔΑΟ της Περιφέρειας.
9. Εφόσον κατά την αποδοχή ή απόρριψη του αιτήματος τροποποίησης / μεταβολής δεν επηρεάζονται βασικά στοιχεία της ισχύουσας απόφασης ένταξης δεν χρειάζεται τροποποίηση ή ανάκληση αυτής.
10. Εφόσον κατά την αποδοχή ή απόρριψη των τροποποιήσεων προκύπτει ότι αλλάζουν βασικά στοιχεία της υφιστάμενης απόφασης ένταξης, τότε αυτή πρέπει να τροποποιείται. Αυτό συμβαίνει όταν αλλάζουν τα εξής στοιχεία:
- 10.1. Αλλαγή επωνυμίας δικαιούχου ή/και ΑΦΜ
  - 10.2. Αλλαγή τόπου υλοποίησης πράξης

- 10.3. Αλλαγή στόχων επιχειρηματικού σχεδίου ή/και ημερομηνιών επίτευξης στόχων και δεσμεύσεων, παραπέμποντας στην αίτηση τροποποίησης και τα σχετικά υποβαλλόμενα παραστατικά όπως έχουν υποβληθεί στο ΠΣΚΕ και διαμορφωθεί κατά το διοικητικό έλεγχό της τροποποίησης,
- 10.4. Μείωση του συνολικού προϋπολογισμού της πράξης ή των πράξεων που περιλαμβάνονται στην απόφαση ένταξης σε ποσοστό άνω του 20%.
11. Η σχετική απόφαση, ατομική ή συλλογική, για την τροποποίηση της πράξης εκδίδεται από τον αρμόδιο Περιφερειάρχη, ύστερα από εισήγηση της ΔΑΟ της Περιφέρειας, σύμφωνα με την εξέταση και την απόφαση αποδοχής ή απόρριψης της τροποποίησης σε επίπεδο ΔΑΟΚ. Η εν λόγω απόφαση εκδίδεται σύμφωνα με τις διαδικασίες και τα λοιπά οριζόμενα για την ένταξη πράξεων στο άρθρο 17 της παρούσας.
12. Στην περίπτωση που το αίτημα τροποποίησης αποτελεί τμήμα του αιτήματος πληρωμής, η εξέταση και η ενημέρωση του δικαιούχου πραγματοποιείται μέσω της αναγνώρισης και εκκαθάρισης του αιτήματος πληρωμής.
13. Η εξέταση της τροποποίησης και η λήψη της απόφασης περί αποδοχής ή απόρριψής της, συμπεριλαμβανομένης τυχόν έκδοσης νέας απόφασης ένταξης που θα τροποποιεί την υφιστάμενη, πρέπει να ολοκληρώνεται το αργότερο εντός τριών μηνών από την ηλεκτρονική υποβολή του σχετικού αιτήματος ή ανάκυψης της σχετικής ανάγκης.
14. Τα αιτήματα τροποποιήσεων καταχωρίζονται στο ΠΣΚΕ (είτε από το Δικαιούχο είτε από τις ΔΑΟΚ) και με ευθύνη των ΔΑΟΚ ο διοικητικός έλεγχος αυτών και τα αποτελέσματα εξέτασης των τροποποιήσεων (αποδοχή, απόρριψη, ανάγκη έκδοσης τυχόν νέας απόφασης ένταξης) καταχωρίζονται στο ΠΣΚΕ και μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ.
15. Με ευθύνη των ΔΑΟΚ το αποτέλεσμα εξέτασης της τροποποίησης (αποδοχή, απόρριψη, ανάγκη έκδοσης τυχόν νέας απόφασης ένταξης) κοινοποιείται ατομικά στον ενδιαφερόμενο δικαιούχο μέσω αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει στο ΠΣΚΕ.

Άρθρο 22

Παρακολούθηση και Επίβλεψη της υλοποίησης

1. Οι ΔΑΟΚ είναι υπεύθυνες για την παρακολούθηση και την επίβλεψη της υλοποίησης της πράξης και του επιχειρηματικού σχεδίου των δικαιούχων του υπομέτρου 6.1. Όταν διαπιστώνονται σχετικές θεραπεύσιμες αποκλίσεις και αλλαγές, αποστέλλουν σχετικές συστάσεις και υποδείξεις προς τους δικαιούχους με στόχο την αποτελεσματική, ορθή και έγκαιρη ολοκλήρωση των επιχειρηματικών σχεδίων σε συμφωνία με τους όρους επιλεξιμότητας και τους λοιπούς όρους της απόφασης ένταξης. Ειδικά, η παρακολούθηση και επίβλεψη της πορείας υλοποίησης συνίσταται στην πιστοποίηση της ορθής και σύμφωνα με την απόφαση ένταξης και το επιχειρηματικό σχέδιο προόδου υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου και ιδιαίτερα στα εξής:
- 1.1. Στον έλεγχο της τήρησης των δεσμεύσεων του άρθρου 10.
- 1.2. Στον έλεγχο ότι ο δικαιούχος κατά την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου δεν εμπίπτει σε κάποιες από τις αποκλειόμενες κατηγορίες του άρθρου 7.
- 1.3. Στον έλεγχο της πορείας υλοποίησης και των τυχόν αποκλίσεων από την επίτευξη των στόχων σύμφωνα με το είδος, αριθμό και χρονικές προθεσμίες του επιχειρηματικού σχεδίου.
- 1.4. Στην κατ' έτος διασταύρωση των στοιχείων του ΜΑΑΕ για το σύνολο των δικαιούχων και μέχρι την ορθή ολοκλήρωση του επιχειρηματικού τους σχεδίου.
- 1.5. Στην κατ' έτος διασταύρωση των στοιχείων της Ενιαίας Αίτησης Στήριξης με εκείνα που αφορούν την παραγωγική δυναμικότητα σε όρους τυπικής απόδοσης (όπως ενδεικτικά εξακρίβωση της διατήρησης τουλάχιστον της αρχικής παραγωγικής δυναμικότητας της εκμετάλλευσης, παρακολούθηση υλοποίησης στόχων για αναπροσαρμογή παραγωγικής κατεύθυνσης ή αύξησης δυναμικότητας) για το

σύνολο των δικαιούχων (100%) και μέχρι την ορθή ολοκλήρωση του επιχειρηματικού τους σχεδίου. Η παρακολούθηση αυτή γίνεται μέσω του ΠΣΚΕ.

- 1.6. Στη διαβίβαση τυχόν καταγγελιών για τη διενέργεια έκτακτων ελέγχων στην ΕΥΔ ΠΑΑ.
- 1.7. Στη διασταύρωση των στοιχείων του δικαιούχου και του επιχειρηματικού σχεδίου του με λοιπά διαθέσιμα στοιχεία όπως και τα πορίσματα ελέγχων εθνικών ή ευρωπαϊκών οργάνων και ειδικά των επιτόπιων ελέγχων του υπομέτρου 6.1

Εφόσον για τους ανωτέρω ελέγχους απαιτούνται δικαιολογητικά, οι ΔΑΟΚ προβαίνουν στην ενημέρωση των δικαιούχων μέσω αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει στο ΠΣΚΕ, για την προσκόμιση των σχετικών δικαιολογητικών εντός δύο μηνών από την ενημέρωσή τους.

2. Με βάση τα παραπάνω και εφόσον κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και επίβλεψης της υλοποίησης της πράξης παρατηρούνται σοβαρές αποκλίσεις, η ΔΑΟΚ λαμβάνει μέτρα όπως περιγράφονται στο παρόν άρθρο και στα άρθρα 10 και 31 της παρούσης. Ως σοβαρές αποκλίσεις για το υπομέτρο 6.1 θεωρούνται αυτές που σχετίζονται με τους όρους επιλεξιμότητας, με τις δεσμεύσεις και τους λοιπούς συμβατικούς όρους της απόφασης ένταξης. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής διακριτές περιπτώσεις:
  - 2.1. Αποκλίσεις από την ορθή υλοποίηση και ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου και ειδικά ως προς το περιεχόμενο των δεσμεύσεων ή των καταληκτικών προθεσμιών επίτευξής τους
  - 2.2. Μείωση βαθμολογίας του δικαιούχου, ύστερα από αναβαθμολόγηση του δικαιούχου κάτω από το ελάχιστο όριο βαθμολογίας (45 βαθμοί) ή τη βαθμολογία του τελευταίου επιλεγέντα δικαιούχου.
  - 2.3. Μη υποβολή αιτήματος πληρωμής δεύτερης δόσης εντός τεσσάρων ετών από την έκδοσης της απόφασης ένταξης.
3. Στην περίπτωση των παραπάνω σοβαρών αποκλίσεων η πράξη δύναται να τεθεί σε καθεστώς επιτήρησης, σύμφωνα με το άρθρο 66 παρ. 4 του Ν. 4314/2014, από τη ΔΑΟΚ. Στα έργα που τίθενται σε καθεστώς επιτήρησης γίνεται αποστολή προειδοποιητικής επιστολής στο δικαιούχο της πράξης στην οποία προσδιορίζονται οι αποκλίσεις και καθορίζονται διορθωτικά μέτρα και περίοδος συμμόρφωσης του δικαιούχου.
4. Για την παρακολούθηση της υλοποίησης και λήψη των σχετικών ενεργειών οι ΔΑΟΚ θα έχουν πρόσβαση στα σχετικά στοιχεία, βάσεις δεδομένων και πορίσματα ή θα τους διαβιβάζονται τα εν λόγω στοιχεία.
5. Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου οι ΔΑΟΚ διενεργούν τις επιτόπιες επισκέψεις του άρθρου 24 της παρούσας.
6. Για τον προγραμματισμό και την έγκαιρη υλοποίηση της κατάρτισης των δικαιούχων που δεν διαθέτουν επαρκή επαγγελματικά προσόντα μέσω του υπομέτρου 1.1:
  - 6.1. Οι ΔΑΟ των Περιφερειών, με βάση σχετική εισήγηση των κατά τόπους ΔΑΟΚ, διαβιβάζουν στον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τους δικαιούχους του προγράμματος νέων γεωργών που δεν διαθέτουν επαρκή επαγγελματικά προσόντα (ονοματεπώνυμο, αριθμός και λοιπά στοιχεία όπως ενδεικτικά τόπος κατοικίας, Παραγωγική Κατεύθυνση και Τεχνοοικονομικός Προσανατολισμός / ΤΟΠ της εκμετάλλευσης, ημερομηνία απόφασης ένταξης)
  - 6.2. Ο ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, το αργότερο εντός τριών μηνών από τη διαβίβαση των παραπάνω στοιχείων αποστέλλει στις κατά τόπους ΔΑΟΠ τον προγραμματισμό του σχετικά με την υλοποίηση της κατάρτισης, τηρώντας την απαίτηση για ολοκλήρωση αυτής εντός 36 μηνών από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης και ενημερώνοντας για τυχόν επικαιροποίηση του σχετικού προγραμματισμού σε 6μηνιαία βάση. Μετά την ολοκλήρωση των σχετικών καταρτίσεων εντός ενός μηνός ο ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ αποστέλλει σχετική πληροφόρηση στις κατά τόπους ΔΑΟΠ. Τα παραπάνω στοιχεία κοινοποιούνται και στις Ειδικές Υπηρεσίες του ΠΑΑ (ΕΥΔ ΠΑΑ και ΕΥΕ ΠΑΑ).

Άρθρο 23

Αίτηση Πληρωμής - Επαλήθευση – Πιστοποίηση και Ολοκλήρωση της Πράξης

1. Για την καταβολή των οικονομικών ενισχύσεων του προγράμματος νέων γεωργών υποβάλλεται σχετική αίτηση πληρωμής. Ειδικότερα:
  - 1.1. Η αίτηση πληρωμής για την καταβολή της α' δόσης (70% του ποσού στήριξης) υποβάλλεται μαζί με την αίτηση στήριξης. Εφόσον ο υποψήφιος κριθεί δικαιούχος έχει το δικαίωμα, εντός πέντε εργάσιμων ημερών από τη συμπερίληψή του στον πίνακα δικαιούχων, να υποβάλει δήλωση υπαναχώρησης, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 16 της παρούσας.
  - 1.2. Η αίτηση καταβολής της τελικής πληρωμής (δεύτερη πληρωμή) μπορεί να υποβληθεί μετά τη συμπλήρωση του τρίτου έτους από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από τη συμπλήρωση τεσσάρων ετών από την απόφαση ένταξης. Με την υποβολή της δεύτερης αίτησης πληρωμής ξεκινά η διαδικασία πιστοποίησης της ορθής εφαρμογής του επιχειρηματικού σχεδίου και ολοκλήρωσης της πράξης.
2. Η υποβολή αιτήματος πληρωμής δεύτερης δόσης μετά την παρέλευση τεσσάρων ετών από την έκδοση της απόφασης ένταξης, θεωρείται αθέτηση των όρων και προϋποθέσεων και επιβάλλονται αυτά που προβλέπονται σχετικά με την παρακολούθηση της εφαρμογής και την εφαρμογή κυρώσεων στα άρθρα 22 και 31 της παρούσας. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις μη υποβολής για λόγους ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων και μόνον εφόσον ο δικαιούχος έχει προβεί σε έγγραφη ενημέρωση της ΔΑΟΚ εντός δεκαπέντε εργάσιμων ημερών από τη στιγμή που είναι σε θέση να πράξει αναλόγως. Το σχετικό αίτημα εξετάζει η ΔΑΟΚ.
3. Η αίτηση πληρωμής επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α'75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν.
4. Η αίτηση πληρωμής υποβάλλεται μέσω ΠΣΚΕ ύστερα από τη συμπλήρωση του σχετικού τυποποιημένου υποδείγματος. Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης πληρωμής στη διαδικτυακή εφαρμογή του ΠΣΚΕ, η πληρότητα αυτής και η εμπρόθεσμη οριστικοποίησή της είναι της αποκλειστικής ευθύνης του αιτούντα. Αιτήσεις πληρωμής στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΠΣΚΕ δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν καθώς δεν θα κρίνονται πλήρεις.
5. Στην ηλεκτρονική αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά το σύνολο των δικαιολογητικών και εγγράφων που απαιτούνται σε μορφή pdf.
6. Εφόσον η αίτηση πληρωμής υποβληθεί οριστικά, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης από το ΠΣΚΕ από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της ηλεκτρονικής υποβολής.
7. Μετά την οριστικοποίηση της ηλεκτρονικής υποβολής, οι δικαιούχοι υποβάλλουν εγγράφως εντός δέκα εργάσιμων ημερών το δεύτερο αίτημα πληρωμής και τα σχετικά δικαιολογητικά στην οικεία ΔΑΟΚ, λαμβάνοντας σχετικό πρωτόκολλο υποβολής. Υποβάλλονται τα εξής:
  - 7.1. Αντίγραφο της αίτησης πληρωμής όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ υπογεγραμμένο από το δικαιούχο ή τον αρχηγό διαχειριστή και νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου,
  - 7.2. Το σύνολο των συνημμένων δικαιολογητικών έτσι όπως ορίζονται στις παραγράφους 16 και 17 του παρόντος άρθρου.
8. Με την υποβολή της αίτησης πληρωμής στη ΔΑΟΚ, οι αιτούντες αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων.
9. Ειδικά η υποβολή της δεύτερης (τελικής) αίτησης πληρωμής, μαζί με την υποβαλλόμενη Έκθεση Ολοκλήρωσης Επιχειρηματικού Σχεδίου εκκινεί τη διαδικασία επιβεβαίωσης της Ολοκλήρωσης της Πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 24.
10. Με ευθύνη της ΔΑΟΚ οι αιτήσεις πληρωμών που υποβλήθηκαν μέσω του ΠΣΚΕ μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ μέσω κατάλληλης υπηρεσίας του διαδικτύου που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ.

11. Γίνεται δεκτή η εμπρόθεσμη ανάκληση ή τροποποίηση για διόρθωση προφανών σφαλμάτων σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 26 και 27 της παρούσας.
12. Μετά τη φυσική υποβολή αίτησης πληρωμής μαζί με τα σχετικά δικαιολογητικά αρχίζει άμεσα ο διοικητικός έλεγχος αυτής. Οι αιτήσεις πληρωμής και τα συνημμένα δικαιολογητικά υποβάλλονται και εξετάζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 της παρούσας.
13. Τα δικαιολογητικά μπορούν να είναι πρωτότυπα ή αντίγραφα, με εξαίρεση τις υπεύθυνες δηλώσεις οι οποίες θα πρέπει να είναι πρωτότυπες
14. Ο χρόνος έκδοσης – αναφοράς των δικαιολογητικών πρέπει να αφορά τη χρονική περίοδο κατά τη διάρκεια υλοποίησης και την τελική κατάσταση της γεωργικής εκμετάλλευσης.
15. Υπάρχει δυνατότητα υποβολής τελικού αιτήματος πληρωμής και ολοκλήρωσης μιας πράξης με μικρότερο φυσικό αντικείμενο και αντίστοιχο οικονομικό αντικείμενο (όπως ενδεικτικά αλλαγή της μελλοντικής παραγωγικής κατεύθυνσης από ζωική σε φυτική), τηρώντας όμως σε κάθε περίπτωση τις δεσμεύσεις, συμβατικούς όρους και λοιπές προϋποθέσεις της παρούσας. Στην περίπτωση αυτή το αίτημα χρηματοδότησης συνοδεύεται και από τροποποίηση της πράξης και ισχύουν αυτά που ορίζονται στο άρθρο 21 της παρούσας.
16. Για δικαιούχο φυσικό πρόσωπο, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την τελική αίτηση πληρωμής και την πιστοποίηση της Ολοκλήρωσης είναι τα εξής:
  - 16.1. Έκθεση ολοκλήρωσης επιχειρηματικού σχεδίου:
    - 16.1.1. Η Έκθεση Ολοκλήρωσης Επιχειρηματικού Σχεδίου συμπληρώνεται σύμφωνα με σχετικό τυποποιημένο υπόδειγμα. Συντάσσεται από γεωτεχνικό ή τεχνολόγο γεωπονίας και υπογράφεται από τον αρχηγό της εκμετάλλευσης και από τον συντάκτη της.
    - 16.1.2. Η έκθεση αφορά την κατάσταση της γεωργικής εκμετάλλευσης του έτους υποβολής της αίτησης πληρωμής ή του προηγούμενου έτους. Στην έκθεση πρέπει να αναλύονται παράμετροι σχετικά με την τελική κατάσταση της γεωργικής εκμετάλλευσης, τις δράσεις και ενέργειες που έγιναν και να αποδεικνύεται η ορθή ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου και η επίτευξη των σχετικών στόχων και δεσμεύσεων. Τα παραπάνω αναλύονται σε σχέση με την αρχική κατάσταση της γεωργικής εκμετάλλευσης και με βάση το ισχύον (αρχικό ή τροποποιημένο) επιχειρηματικό σχέδιο. Επίσης πρέπει υποχρεωτικά να περιέχονται στοιχεία σχετικά με την πορεία ολοκλήρωσης (όπως ενδεικτικά συμμόρφωση σε τυχόν συστάσεις ελέγχων, τροποποιήσεις επιχειρηματικού σχεδίου και ποσού στήριξης που ενδεχομένως έλαβαν χώρα) καθώς και όλα τα απαιτούμενα δεδομένα που είναι απαραίτητα για τον καθορισμό δεικτών και την αξιολόγηση του υπομέτρου 6.1 σύμφωνα με το πλαίσιο αξιολόγησης του ΠΑΑ 2014 – 2020.
  - 16.2. Βεβαίωση Δημάρχου ή Κοινοτάρχη για το μόνιμο της κατοικίας με αριθμό πρωτοκόλλου και ημερομηνία έκδοσης όχι προγενέστερη του ενός εξαμήνου.
  - 16.3. Βεβαίωση έναρξης δραστηριοτήτων από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή βεβαίωση μεταβολών εργασιών, συμπεριλαμβανομένης περιγραφής της κύριας και των δευτερευόντων δραστηριοτήτων της επιχείρησης (ΚΑΔ) για όλα τα έτη από το έτος έναρξης και μετά.
  - 16.4. Φορολογικά στοιχεία:
    - 16.4.1. Εκκαθαριστικά δήλωσης φορολογίας εισοδήματος Ε1.
    - 16.4.2. Αντίγραφο της Κατάστασης Οικονομικών Στοιχείων από Επιχειρηματική Δραστηριότητα (έντυπο Ε3) για όλα τα έτη από το έτος έναρξης και μετά.
    - 16.4.3. Στις περιπτώσεις που δεν έχουν υποβληθεί φορολογικές δηλώσεις Ε1 και Ε3, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση ότι ο υπονήφιος δεν ήταν υπόχρεος σε υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος ή αντίγραφο βεβαίωσης απόδοσης ΑΦΜ.
  - 16.5. Βεβαίωση εγγραφής στο ΜΑΕΕ ως επαγγελματίας αγρότης.
  - 16.6. Βεβαίωση επαρκούς επαγγελματικής ικανότητας κατόπιν παρακολούθησης μαθημάτων επαγγελματικής κατάρτισης ελάχιστης διάρκειας 150 ωρών από τον ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ». Η εν λόγω

βεβαίωση δεν αφορά σε δικαιούχους που διαθέτουν επαρκή επαγγελματικά προσόντα σύμφωνα με το εδάφιο ιδ) του άρθρου 3 της παρούσας.

- 16.7. Εφόσον πρόκειται για πτηνοκτηνοτροφική εκμετάλλευση, άδεια εγκατάστασης αυτής η οποία να καλύπτει τη δυναμικότητά της.
  - 16.8. Αντίγραφο της πρώτης σελίδας βιβλιαρίου του τραπεζικού λογαριασμού στον οποίο μετέχει ο δικαιούχος και από το οποίο να προκύπτει σαφώς ο αριθμός IBAN. Το συγκεκριμένο παραστατικό προσκομίζεται μόνο εφόσον ο δικαιούχος αιτείται αλλαγή του τραπεζικού λογαριασμού
  - 16.9. Δικαιολογητικά από τα οποία προκύπτει συμμόρφωση με τυχόν συστάσεις που έχουν απευθυνθεί στο δικαιούχο κατά την εκτέλεση του επιχειρηματικού του σχεδίου.
  - 16.10. Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 όπου να δηλώνονται τα εξής σχετικά με τους δικαιούχους:
    - 16.10.1. Εμπίπτουν στον ορισμό των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων (σύσταση Επιτροπής 2003/361/ΕΚ).
    - 16.10.2. Δεν υπάρχει εκκρεμής διαδικασία περί ανάκτησης ή άλλης επιβολής κυρώσεων σχετικά με προηγούμενη καταβολή πληρωμής ή περί αθέτησης όρων της πράξης.
    - 16.10.3. Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου έχουν τηρηθεί οι όροι επιλεξιμότητας.
    - 16.10.4. Δεν εκτίουν ποινές φυλάκισης.
  - 16.11. Δικαιολογητικά σχετικά με την επίτευξη των κατά περίπτωση στόχων, τα οποία προσδιορίζονται, ενδεικτικά, στα εξής:
    - 16.11.1. Αποδεικτικά έγγραφα Πιστοποιητικού Οργανισμού για Ολοκληρωμένη Διαχείριση ή Παραγωγή Βιολογικών Προϊόντων (ή ένταξη και παραμονή σε Μεταβατικό στάδιο Βιολογικής Παραγωγής το αργότερο μέχρι τη συμπλήρωση του δεύτερου έτους από την ένταξή του). Από τα έγγραφα αυτά θα πρέπει να προκύπτουν οι προϋποθέσεις του στόχου της παραγράφου 5.β.ii) του άρθρου 9.
    - 16.11.2. Συμβόλαια για τη διάθεση και την πώληση των προϊόντων της γεωργικής εκμετάλλευσης με ελάχιστο αποδεκτό όρο η αξία του συμβολαίου για το παραδοτέο προϊόν να καλύπτει τις προϋποθέσεις του στόχου της παραγράφου 5.β.iii) του άρθρου 9.
    - 16.11.3. Εφόσον έχει τεθεί σχετικός στόχος, πιστοποιητικά αναγνωρισμένων φορέων (δημοσίων ή ιδιωτικών) σχετικά με παρακολούθηση ή συμμετοχή του αρχηγού της γεωργικής εκμετάλλευσης σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης από όπου να προκύπτει χρονική διάρκεια τουλάχιστον 90 ωρών, ο χρόνος και ο τόπος διεξαγωγής όπως και το αντικείμενο κατάρτισης και ενημέρωσης το οποίο πρέπει να βρίσκεται σε συνάφεια με την κατεύθυνση της εκμετάλλευσης.
  - 16.12. Λοιπά παραστατικά και έγγραφα τεκμηρίωσης για την επίτευξη στόχων του επιχειρηματικού σχεδίου και στοιχεία της τελικής (μελλοντικής) κατάστασης της γεωργικής εκμετάλλευσης που στοιχειοθετούν τιμές κριτηρίων βαθμολογίας που ορίζονται από τις Περιφέρειες,
  - 16.13. Λοιπά επιπλέον αποδεικτικά έγγραφα και παραστατικά απαιτούμενα κατά περίπτωση ανάλογα με το είδος και φύση των στόχων για την απόδειξη επίτευξής τους.
17. Για δικαιούχο νομικό πρόσωπο, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την τελική αίτηση πληρωμής και την πιστοποίηση της Ολοκλήρωσης είναι τα εξής:
    - 17.1. Δικαιολογητικά σύστασης του νομικού προσώπου, εταιρικής σύνθεσης και νόμιμης έδρας αυτού που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, μαζί με τυχόν τροποποιήσεις-μεταβολές τα οποία είναι σε ισχύ, όπως τα ακόλουθα:
      - 17.1.1. Καταστατικό σύστασης (ΕΠΕ, ΑΕ), ιδιωτικό συμφωνητικό (για ΟΕ, ΙΚΕ, ΕΕ) και τυχόν τροποποιήσεις αυτών μαζί με καταχώρηση αυτών στη μερίδα της εταιρίας στο ΓΕΜΗ (ΕΠΕ, ΙΚΕ, ΟΕ, ΕΕ, ΑΕ).
      - 17.1.2. Σχετικό ΦΕΚ σύστασης με το τελευταίο κωδικοποιημένο και δημοσιευμένο καταστατικό (για ΑΕ).

Από τα ανωτέρω δικαιολογητικά θα πρέπει να προκύπτει ότι ο αρχηγός διαχειριστής – νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου κατέχει τουλάχιστον 51% του εταιρικού κεφαλαίου.

- 17.2. Απόφαση των αρμοδίων οργάνων του νομικού προσώπου (όπως ενδεικτικά Απόφαση Μετόχων ή Διοικητικού Συμβουλίου): α) σχετικά με τον ορισμό του νόμιμου εκπροσώπου και διαχειριστή στο φυσικό πρόσωπο του νέου γεωργού και β) σχετικά με την υποβολή αιτήματος στήριξης στο μέτρο των νέων γεωργών.
- 17.3. Έκθεση ολοκλήρωσης επιχειρηματικού σχεδίου:
- 17.3.1. Η Έκθεση Ολοκλήρωσης Επιχειρηματικού Σχεδίου συμπληρώνεται σύμφωνα με σχετικό τυποποιημένο υπόδειγμα. Συντάσσεται από γεωτεχνικό ή τεχνολόγο γεωπονίας και υπογράφεται από τον αρχηγό της εκμετάλλευσης και από τον συντάκτη της.
- 17.3.2. Η έκθεση αφορά την κατάσταση της γεωργικής εκμετάλλευσης του έτους υποβολής της αίτησης πληρωμής ή του προηγούμενου έτους. Στην έκθεση πρέπει να αναλύονται παράμετροι σχετικά με την τελική κατάσταση της γεωργικής εκμετάλλευσης, τις δράσεις και ενέργειες που έγιναν και να αποδεικνύεται η ορθή ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου και η επίτευξη των σχετικών στόχων και δεσμεύσεων. Τα παραπάνω αναλύονται σε σχέση με την αρχική κατάσταση της γεωργικής εκμετάλλευσης και με βάση το ισχύον (αρχικό ή τροποποιημένο) επιχειρηματικό σχέδιο. Επίσης πρέπει υποχρεωτικά να περιέχονται στοιχεία σχετικά με την πορεία ολοκλήρωσης (όπως ενδεικτικά συμμόρφωση σε τυχόν συστάσεις ελέγχων, τροποποιήσεις επιχειρηματικού σχεδίου και ποσού στήριξης που ενδεχομένως έλαβαν χώρα) καθώς και όλα τα απαιτούμενα δεδομένα που είναι απαραίτητα για τον καθορισμό δεικτών και την αξιολόγηση του υπομέτρου 6.1 σύμφωνα με το πλαίσιο αξιολόγησης του ΠΑΑ 2014 – 2020.
- 17.4. Βεβαίωση Δημάρχου ή Κοινοτάρχη για το μόνιμο της κατοικίας του νομίμου εκπροσώπου με αριθμό πρωτοκόλλου και ημερομηνία έκδοσης όχι προγενέστερη του ενός εξαμήνου.
- 17.5. Βεβαίωση έναρξης δραστηριοτήτων στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και βεβαίωση μεταβολών εργασιών, συμπεριλαμβανομένης περιγραφής της κύριας και δευτερευόντων δραστηριοτήτων της επιχείρησης (ΚΑΔ).
- 17.6. Φορολογικά στοιχεία:
- 17.6.1. Για τον νόμιμο εκπρόσωπο, εκκαθαριστικά δήλωσης φορολογίας εισοδήματος Ε1 και αντίγραφο της Κατάστασης Οικονομικών Στοιχείων από Επιχειρηματική Δραστηριότητα (έντυπο Ε3) για όλα τα έτη από το έτος έναρξης και μετά.
- 17.6.2. Για το νομικό πρόσωπο, αντίγραφο των διαθέσιμων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος για όλα τα έτη από το έτος έναρξης και μετά.
- 17.7. Για τον νόμιμο εκπρόσωπο, βεβαίωση εγγραφής στον ΟΑΕΕ ή σε άλλον κατά περίπτωση αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα, σύμφωνα με τις ισχύουσες εθνικές διατάξεις, σχετικά με την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας σε νομικό πρόσωπο με γεωργική δραστηριότητα ως κύρια.
- 17.8. Βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) για το δικαιούχο νομικό πρόσωπο ως κάτοχο γεωργικής εκμετάλλευσης.
- 17.9. Βεβαίωση ότι ο αρχηγός της εκμετάλλευσης έχει αποκτήσει επαρκή επαγγελματική ικανότητα κατόπιν παρακολούθησης μαθημάτων επαγγελματικής κατάρτισης ελάχιστης διάρκειας 150 ωρών από τον ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ». Η εν λόγω βεβαίωση δεν αφορά σε δικαιούχους που διαθέτουν επαρκή επαγγελματικά προσόντα σύμφωνα με το εδάφιο ιδ) του άρθρου 3 της παρούσας
- 17.10. Εφόσον πρόκειται για κτηνοτροφική εκμετάλλευση, άδεια εγκατάστασης αυτής η οποία να καλύπτει τη δυναμικότητά της.
- 17.11. Αντίγραφο της πρώτης σελίδας βιβλιαρίου του τραπεζικού λογαριασμού στον οποίο μετέχει ο δικαιούχος και από το οποίο να προκύπτει σαφώς ο αριθμός IBAN. Το συγκεκριμένο παραστατικό προσκομίζεται μόνο εφόσον ο δικαιούχος αιτείται αλλαγή του τραπεζικού λογαριασμού.

- 17.12. Δικαιολογητικά από τα οποία προκύπτει συμμόρφωση με τυχόν συστάσεις που έχουν απευθυνθεί στο δικαιούχο κατά την εκτέλεση του επιχειρηματικού του σχεδίου.
- 17.13. Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 όπου να δηλώνονται τα εξής σχετικά με τους δικαιούχους:
- 17.13.1. Εμπίπτουν στον ορισμό των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων (σύσταση Επιτροπής 2003/361/ΕΚ).
- 17.13.2. Δεν υπάρχει εκκρεμής διαδικασία περί ανάκτησης ή άλλης επιβολής κυρώσεων σχετικά με προηγούμενη καταβολή πληρωμής ή περί αθέτησης όρων της πράξης.
- 17.13.3. Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου έχουν τηρηθεί οι όροι επιλεξιμότητας.
- 17.13.4. Οι νόμιμοι εκπρόσωποι δεν εκτίουν ποινές φυλάκισης.
- 17.14. Για το νόμιμο εκπρόσωπο, βεβαίωση έναρξης δραστηριοτήτων από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή βεβαίωση μεταβολών εργασιών, συμπεριλαμβανομένης περιγραφής της κύριας και των δευτερευόντων δραστηριοτήτων του (ΚΑΔ) για όλα τα έτη από το έτος ένταξης και μετά,.
- 17.15. Δικαιολογητικά σχετικά με την επίτευξη των κατά περίπτωση στόχων, τα οποία προσδιορίζονται, ενδεικτικά, στα εξής:
- 17.15.1. Αποδεικτικά έγγραφα Πιστοποιητικού Οργανισμού για Ολοκληρωμένη Διαχείριση ή Παραγωγή Βιολογικών Προϊόντων (ή ένταξη και παραμονή σε Μεταβατικό στάδιο Βιολογικής Παραγωγής το αργότερο μέχρι τη συμπλήρωση του δεύτερου έτους από την ένταξή του). Από τα έγγραφα αυτά θα πρέπει να προκύπτουν οι προϋποθέσεις του στόχου της παραγράφου 5.β.ii) του άρθρου 9.
- 17.15.2. Συμβόλαια για τη διάθεση και την πώληση των προϊόντων της γεωργικής εκμετάλλευσης με ελάχιστο αποδεκτό όρο η αξία του συμβολαίου για το παραδοτέο προϊόν να καλύπτει τις προϋποθέσεις του στόχου της παραγράφου 5.β.iii) του άρθρου 9.
- 17.15.3. Εφόσον έχει τεθεί σχετικός στόχος, πιστοποιητικά αναγνωρισμένων φορέων (δημοσίων ή ιδιωτικών) σχετικά με παρακολούθηση ή συμμετοχή του αρχηγού της γεωργικής εκμετάλλευσης σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης από όπου να προκύπτει χρονική διάρκεια τουλάχιστον 90 ωρών, ο χρόνος και ο τόπος διεξαγωγής όπως και το αντικείμενο κατάρτισης και ενημέρωσης το οποίο πρέπει να βρίσκεται σε συνάφεια με την κατεύθυνση της εκμετάλλευσης.
- 17.16. Λοιπά παραστατικά και έγγραφα τεκμηρίωσης για την επίτευξη στόχων του επιχειρηματικού σχεδίου και στοιχεία της τελικής (μελλοντικής) κατάστασης της γεωργικής εκμετάλλευσης που στοιχειοθετούν τιμές κριτηρίων βαθμολογίας που ορίζονται από τις Περιφέρειες,
- 17.17. Λοιπά επιπλέον αποδεικτικά έγγραφα και παραστατικά απαιτούμενα κατά περίπτωση ανάλογα με το είδος και φύση των στόχων για την απόδειξη επίτευξής τους.

Άρθρο 24

Διοικητικός Έλεγχος της Αίτησης - Φακέλου Πληρωμής και Ολοκλήρωση της Πράξης

1. Ο διοικητικός έλεγχος των αιτημάτων πληρωμής διενεργείται από τις ΔΑΟΚ.
2. Κάθε αίτηση πληρωμής εξετάζεται από υπάλληλο της οικείας ΔΑΟΚ. Οι υπάλληλοι που αναλαμβάνουν τους σχετικούς διοικητικούς ελέγχους ανήκουν υποχρεωτικά στις κατηγορίες ΠΕ Γεωτεχνικών και ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπονίας και ορίζονται με απόφαση του Περιφερειάρχη. Η εν λόγω απόφαση αναρτάται υποχρεωτικά στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας και κοινοποιείται στις Ειδικές Υπηρεσίες του ΠΑΑ (ΕΥΔ και ΕΥΕ). Σε περίπτωση έλλειψης ικανού αριθμού υπαλλήλων στο επίπεδο της οικείας Περιφερειακής Ενότητας δύναται να οριστούν και υπάλληλοι ΠΕ ή ΤΕ άλλων ειδικοτήτων.
3. Οι εν λόγω υπάλληλοι θα έχουν πρόσβαση στο ΠΣΚΕ όπως και στα στοιχεία των δικαιούχων. Για τον λόγο αυτό, θα πρέπει να δηλώνεται από μέρους τους η τήρηση της εχεμύθειας μέσω υποβολής κατάλληλης

υπεύθυνης δήλωσης καθώς και ότι σε περίπτωση ύπαρξης σύγκρουσης συμφερόντων θα ενημερώνουν σχετικά τη ΔΑΟΚ και δεν θα προβαίνουν στην αξιολόγηση της σχετικής αίτησης στήριξης.

Πριν τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου προαπαιτείται ο έλεγχος για το εμπρόθεσμο της υποβολής και την πληρότητα του φυσικού φακέλου υποψηφιότητας.

Σε περίπτωση διαπίστωσης ελλείψεων, ενημερώνεται ο δικαιούχος μέσω αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει στο ΠΣΚΕ, προκειμένου να προβεί τις απαιτούμενες διορθωτικές ενέργειες.

4. Για τις αιτήσεις που κρίνονται πλήρεις διενεργείται διοικητικός έλεγχος. Ο διοικητικός έλεγχος διενεργείται με την υποστήριξη του ΠΣΚΕ. Χρησιμοποιείται τυποποιημένο Φύλλο Πορίσματος Διοικητικού Ελέγχου Επαλήθευσης/Πιστοποίησης Πράξης και Εκκαθάρισης Πληρωμής (Πόρισμα Ελέγχου). Ο έλεγχος συνίσταται α) στη διενέργεια διασταυρωτικών ελέγχων με διαθέσιμες βάσεις δεδομένων (ΟΣΔΕ, ΜΑΑΕ, ΟΓΑ κ.λπ.), β) στην εξέταση της συμφωνίας των υποβληθέντων με τα σχετικά υποδείγματα και γ) στην εξακρίβωση της νομιμότητας και πληρότητας των υποβαλλόμενων δικαιολογητικών του αιτήματος ώστε τελικά να επαληθευτεί η ολοκληρωμένη ενέργεια σε σχέση με την αντίστοιχη αίτηση στήριξης, όπως αυτή έχει εγκριθεί (επιλεξιμότητα, επίτευξη στόχων κ.λπ.).
5. Η δόμηση του πορίσματος ελέγχου είναι τέτοια ώστε εφόσον αυτό συμπληρωθεί χωρίς ευρήματα, το αίτημα πληρωμής θεωρείται ολοκληρωμένο καθώς πληρούνται οι όροι που περιγράφονται στα άρθρα 6, 7, 8, 9, 10 και 12 και ως προς τις διατάξεις που έχουν εφαρμογή κατά την υποβολή του αιτήματος τελικής πληρωμής.
6. Στο πλαίσιο του διοικητικού ελέγχου των αιτημάτων πληρωμής δεύτερης δόσης, ο αρμόδιος για τον έλεγχο της αίτησης υπάλληλος δύναται να ζητήσει περισσότερα στοιχεία μέσω αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει στο ΠΣΚΕ, να προτείνει αιτιολογημένα διαγραφή μέρους ή του συνόλου της στήριξης ή και την απένταξη του δικαιούχου από το καθεστώς ενισχύσεων.
7. Ο διοικητικός έλεγχος περιλαμβάνει μία (1) επιτόπια επίσκεψη στη γεωργική εκμετάλλευση με σκοπό την επιβεβαίωση της ορθής υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου σύμφωνα με τους στόχους και τις δεσμεύσεις που τίθενται, ειδικά ως προς τις γεωργικές εκτάσεις και το ζωικό κεφάλαιο. Για την υλοποίηση των επιτόπιων επισκέψεων ισχύουν τα εξής:
  - 7.1. Η εν λόγω επιτόπια επίσκεψη διενεργείται από τις ΔΑΟΚ σε εύκαιρο χρόνο καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου και μέχρι την ολοκλήρωσή του. Διενεργείται από υπάλληλο της ΔΑΟΚ, ΠΕ γεωτεχνικού ή ΤΕ τεχνολόγο γεωπόνου ο οποίος δεν μπορεί να είναι ο ίδιος με εκείνον που έχει διενεργήσει τον έλεγχο των δικαιολογητικών για τον ίδιο δικαιούχο.
  - 7.2. Τα πορίσματα / αποτελέσματα των ανωτέρω επιτόπιων επισκέψεων λαμβάνονται υπόψη κατά το διοικητικό έλεγχο. Σε περίπτωση που η επιτόπια επίσκεψη δεν επιβεβαιώνει τα δικαιολογητικά σχετικά με την υλοποίησή του επιχειρηματικού σχεδίου γίνονται οι σχετικές αλλαγές στα αποτελέσματα του διοικητικού ελέγχου.
8. Με δεδομένο ότι η τελική πληρωμή καταβάλλεται το αργότερο εντός 5 ετών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης, ο διοικητικός έλεγχος των αιτημάτων πληρωμής πρέπει να έχει ολοκληρωθεί σε χρονικό διάστημα τέτοιο που να μην παραβιάζεται η ανωτέρω προθεσμία.
9. Με ευθύνη των ΔΑΟΚ οι Διοικητικοί Έλεγχοι των Αιτημάτων Πληρωμής καταχωρίζονται στο ΠΣΚΕ και μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ. Τα αποτελέσματα του διοικητικού ελέγχου κοινοποιούνται κατάλληλα στις ΔΑΟΠ.
10. Για την πρώτη και δεύτερη πληρωμή εκδίδεται απόφαση έγκρισης διάθεσης πίστωσης στην οποία αναγράφονται ιδίως το συνολικό ποσό που πρέπει να καταβληθεί στους δικαιούχους, όπως διαμορφώθηκε από τους αντίστοιχους διοικητικούς ελέγχους, η Συλλογική απόφαση (Σ.Α.Ε.), ο ενάρθρος (Κ.Α.Ε.) και ο τίτλος του έργου του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων από το οποίο θα πραγματοποιηθεί η διάθεση

της πίστωσης. Η Απόφαση Έγκρισης Διάθεσης Πίστωσης καταχωρίζεται στο ΟΠΣΑΑ και διαβιβάζεται στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης του ΥΠΑΑΤ.

11. Η Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης του ΥΠΑΑΤ, σε συνέχεια της ως άνω απόφασης, εκδίδει εντολή κατανομής πίστωσης με την οποία μεταφέρονται οι πιστώσεις στον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ). Την εντολή αυτή διαβιβάζει στην Τράπεζα της Ελλάδος, την αναρτά στο Πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και την καταχωρίζει στο ΟΠΣΑΑ.
12. Για την πρώτη και δεύτερη πληρωμή η ΔΑΟ της οικείας Περιφέρειας συντάσσει φάκελο πληρωμής σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο τον οποίο διαβιβάζει στον ΟΠΕΚΕΠΕ με ένδειξη « Αρχική Πληρωμή» ή «Τελική Πληρωμή».
13. Με ευθύνη των οικείων ΔΑΟΚ το αποτέλεσμα διοικητικού ελέγχου του αιτήματος πληρωμής υποχρεωτικά κοινοποιείται ατομικά στον ενδιαφερόμενο δικαιούχο μέσω αποστολής μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει στο ΠΣΚΕ, με ενημέρωση για πρόσβαση στα εν λόγω στοιχεία μέσω ΠΣΚΕ και για το δικαίωμα άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής σε περίπτωση επιβολής κυρώσεων ή μειώσεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 25 της παρούσας.
14. Ύστερα από την ολοκλήρωση των διαδικασιών για τη δεύτερη πληρωμή του παρόντος άρθρου και εφόσον διαπιστωθεί ορθή ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου και το δεύτερο αίτημα πληρωμής κριθεί ως επιτυχές σύμφωνα με την παράγραφο 5 της παρούσας, η πράξη θεωρείται ολοκληρωμένη, οπότε και ισχύουν τα εξής:
  - 14.1. Με ευθύνη της οικείας ΔΑΟΠ εκδίδεται και καταχωρείται μέσω ΟΠΣΑΑ Απόφαση Ολοκλήρωσης της Πράξης.
  - 14.2. Με ευθύνη των ΔΑΟΚ ο ενδιαφερόμενος δικαιούχος ενημερώνεται για την Ολοκλήρωση της Πράξης μαζί με το αποτέλεσμα του διοικητικού ελέγχου μέσω αποστολής μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει στο ΠΣΚΕ σύμφωνα με τη παράγραφο 13 της παρούσας.

Άρθρο 25

Πληρωμή Πράξεων

1. Η οικονομική στήριξη καταβάλλεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ στον τραπεζικό Λογαριασμό του δικαιούχου σε 2 δόσεις σε συνάρτηση με την πρόοδο του επιχειρηματικού σχεδίου σε ότι αφορά την επίτευξη των στόχων του αλλά και την τήρηση του χρονοδιαγράμματος που περιλαμβάνεται σε αυτό.
2. Η δεύτερη (τελική) πληρωμή καταβάλλεται μετά την ορθή ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου και σε κάθε περίπτωση το αργότερο εντός πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης.
3. Σε περίπτωση επιβολής μειώσεων ή λοιπών κυρώσεων ενημερώνονται οι δικαιούχοι από τον επιβάλλοντα την ποινή όπως και για τη δυνατότητα υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής.
4. Τα στοιχεία των πληρωμών μεταφέρονται από το ΟΠΣΑΑ στο ΠΣΚΕ ενώ η σχετική πληροφόρηση κοινοποιείται ατομικά στον ενδιαφερόμενο δικαιούχο μέσω αποστολής μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει στο ΠΣΚΕ με ενημέρωση για το δικαίωμα άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής σε περίπτωση επιβολής κυρώσεων ή μειώσεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 παρόντος άρθρου.
5. Επίσης με ευθύνη των ΔΑΟΚ τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων πληρωμής κοινοποιούνται στη ΔΑΟ της Περιφέρειας και τις Ειδικές Υπηρεσίες του ΠΑΑ (ΕΥΔ και ΕΥΕ) τουλάχιστον σε ετήσια βάση.

Άρθρο 26**Ανάκληση της αίτησης πληρωμής**

1. Οι δικαιούχοι μπορούν να ανακαλέσουν την αίτηση πληρωμής οποιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή της και μέχρι την ολοκλήρωση της πράξης. Δεν μπορεί να υποβληθεί αίτημα ανάκλησης ως προς τα μέρη που έχουν ελεγχθεί και για τα οποία έχουν διαπιστωθεί ευρήματα ή εφόσον έχει αναγγελθεί επιτόπιος έλεγχος στον δικαιούχο.
2. Το αίτημα ανάκλησης της αίτησης πληρωμής υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ. Στη συνέχεια το εν λόγω αίτημα ανάκλησης έτσι όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ, υποβάλλεται υπογεγραμμένο από το δικαιούχο ή το νόμιμο εκπρόσωπό του συνοδευόμενο από όλα τα κατά περίπτωση σχετικά δικαιολογητικά εγγράφως στην οικεία ΔΑΟΚ το αργότερο εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή του.
3. Με ευθύνη των ΔΑΟΚ, η αίτηση ανάκλησης μεταφέρεται από το ΠΣΚΕ στο ΟΠΣΑΑ με κατάλληλη υπηρεσία διαδικτύου που παρέχεται από το τελευταίο. Οι ΔΑΟΚ εξετάζουν τα σχετικά αιτήματα ανάκλησης άμεσα μετά τη φυσική υποβολή και ενεργούν ως εξής:
  - 3.1. Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί αλλά η αίτηση ανάκλησης δεν έχει περιληφθεί σε παρτίδα πληρωμής, τότε καταχωρίζεται στο ΠΣΚΕ το παραδεκτό της ανάκλησης και ενημερώνεται εγγράφως ο δικαιούχος.
  - 3.2. Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί και η αίτηση ανάκλησης έχει περιληφθεί σε παρτίδα αλλά δεν έχει καταβληθεί η αναλογούσα στήριξη, αφού αυτή εξαιρεθεί από την παρτίδα με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ ύστερα από σχετική ενημέρωση από την οικεία ΔΑΟΚ, τότε καταχωρίζεται στο ΠΣΚΕ το παραδεκτό της ανάκλησης και ενημερώνεται εγγράφως ο δικαιούχος.
  - 3.3. Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα στήριξη στο δικαιούχο με την εν λόγω αίτηση ανάκλησης προκαλείται υποχρέωση επιστροφής του συνόλου της στήριξης, τότε ακολουθείται η διαδικασία ανάκτησης των αχρεωστήτων ποσών.
4. Η ανάκληση επαναφέρει το δικαιούχο στη θέση που βρίσκονταν πριν υποβάλει την εν λόγω ανακαλούμενη αίτηση πληρωμής.
5. Με ευθύνη των ΔΑΟΚ γίνεται ενημέρωση των ΟΠΣΑΑ και ΠΣΚΕ σχετικά με την αποδοχή της ανάκλησης πληρωμής όπως και σχετική ενημέρωση ατομικά στον ενδιαφερόμενο δικαιούχο μέσω αποστολής μηνύματος στην διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει στο ΠΣΚΕ.

Άρθρο 27**Διόρθωση προφανών σφαλμάτων**

1. Η διαδικασία διόρθωσης προφανών σφαλμάτων εφαρμόζεται οριζόντια από τη στιγμή που υποβάλλεται η αίτηση στήριξης ή αίτηση πληρωμής και μέχρι την ολοκλήρωση της αντίστοιχης διαδικασίας. Ως προφανή σφάλματα μπορεί να αναγνωρίζονται αναριθμητισμοί ή αναγραμματισμοί, λάθη στα δεκαδικά ψηφία, λάθος στο ΑΦΜ ή στο όνομα του δικαιούχου κ.λπ.
2. Οι δικαιούχοι μπορούν, σε περιπτώσεις προφανών σφαλμάτων, να διορθώσουν και να προσαρμόσουν τις αιτήσεις τους ή/και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά, οποιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή τους, σύμφωνα με το άρθρο 4, Καν (ΕΕ) 809/2014.
3. Για το σκοπό αυτό υποβάλλουν στη ΔΑΟΚ της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, τροποποιημένο ή νέο συμπληρωματικό αίτημα, συνοδευόμενο από τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά, περιγράφοντας το προφανές σφάλμα. Ανάλογα με το τροποποιούμενο αίτημα, η συμπληρωματική αίτηση ελέγχεται και εγκρίνεται από αξιολογητή (στάδιο έγκρισης) ή από τη ΔΑΟΚ (μετά την έγκριση).
4. Η ΔΑΟΚ εφόσον αναγνωρίσει ότι πρόκειται για προφανές σφάλμα διενεργεί τις απαραίτητες διορθώσεις. Η αποδοχή προφανούς σφάλματος επί αιτήματος πληρωμής μπορεί να επιφέρει τα εξής:

- 4.1. Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί αλλά η αίτηση που περιέχει τα προφανή σφάλματα δεν έχει περιληφθεί σε παρτίδα, τότε τροποποιείται η εν λόγω αίτηση.
- 4.2. Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί και η αίτηση που περιέχει τα προφανή σφάλματα έχει περιληφθεί σε παρτίδα αλλά δεν έχει καταβληθεί η αναλογούσα στήριξη, τότε τροποποιείται η εν λόγω αίτηση, αφού αυτή εξαιρεθεί από την παρτίδα με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ, κατόπιν σχετικής ενημέρωσής του από την οικεία ΔΑΟΚ.
- 4.3. Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα στήριξη στο δικαιούχο και με την εν λόγω διόρθωση προκαλείται καταβολή επιπλέον στήριξης τότε αυτή καταβάλλεται, εφόσον το συνολικό ποσό δεν υπερβαίνει το αρχικό αναλογούν ποσό της στήριξης.
- 4.4. Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα στήριξη στο δικαιούχο και προκαλείται υποχρέωση επιστροφής μέρους ή του συνόλου της στήριξης, τότε ακολουθείται η διαδικασία ανάκτησης των αχρεωστών ποσών
5. Με ευθύνη της οικείας ΔΑΟΚ, για τη διόρθωση των προφανών σφαλμάτων ενημερώνονται και οι σχετικές καταχωρήσεις στο ΟΠΣΑΑ και στο ΠΣΚΕ.

Άρθρο 28

Επιτόπιοι Δειγματοληπτικοί Έλεγχοι

1. Η ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 είναι υπεύθυνη για την οργάνωση και τον καθορισμό όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με τους επιτόπιους ελέγχους.

Άρθρο 29

Έκτακτοι Έλεγχοι

1. Η ΕΥΔ ΠΑΑ εφόσον υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις για την ύπαρξη παραβάσεων εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, και ειδικά κατόπιν καταγγελιών ή εισαγγελικών παραγγελιών, προβαίνει στη διενέργεια έκτακτου επιτόπιου ελέγχου και όπου απαιτείται ζητείται από τον Οργανισμό Πληρωμών (ΟΠΕΚΕΠΕ) η αναστολή της χρηματοδότησης της πράξης.
2. Για την ορθότερη και αποτελεσματικότερη εξέταση των καταγγελιών, αλλά και του συνόλου των ελέγχων, η ΕΥΔ ΠΑΑ, ο Οργανισμός Πληρωμών (ΟΠΕΚΕΠΕ) και κάθε εμπλεκόμενος Φορέας στον Έλεγχο (ΔΑΟ, ΔΑΟΚ) συνεργάζονται με τα εθνικά ελεγκτικά όργανα όπως το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος και το Σώμα Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης. Ειδικότερα, οποιαδήποτε βασίμη καταγγελία ή υπόνοια διάπραξης παρατυπίας που προκύπτει μετά από έλεγχο διοικητικό ή επιτόπιο (εικονικές συναλλαγές, υπερτιμολογήσεις, πλαστά τιμολόγια κ.λπ.) και δεν καλύπτεται θεσμικά από τις αρμοδιότητες της Δημόσιας Αρχής που ασκεί τον έλεγχο, αποστέλλεται στις αρμόδιες κατά νόμο υπηρεσίες (ΣΔΟΕ, ΣΕΕΔΔ, ΓΕΔΔ, Εισαγγελικές Αρχές) που αναλαμβάνουν τον περαιτέρω έλεγχο.
3. Το σύνολο των απαραίτητων πληροφοριών σχετικών με την εξέταση της καταγγελίας και του πορίσματος του ελέγχου εισάγονται από την αρμόδια αρχή που διενήργησε τον έλεγχο στο ΟΠΣΑΑ.

Άρθρο 30

Έλεγχοι Εποπτείας

1. Η ΕΥΔ ΠΑΑ και ο ΟΠΕΚΕΠΕ διενεργούν ελέγχους εποπτείας για τα καθήκοντα που εκχωρούν, στο πλαίσιο του ΣΔΕ (ΤΙΤΛΟΣ IV: Εποπτεία εφαρμογής Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου), όπως αυτά περιγράφονται στις αποφάσεις εκχώρησης.
2. Οι έλεγχοι εποπτείας που αφορούν την ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 μπορούν να πραγματοποιηθούν και από την ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020.

Άρθρο 31**Κυρώσεις από την αθέτηση των όρων και προϋποθέσεων**

1. Εφόσον κατά την διάρκεια των ελέγχων των αιτημάτων στήριξης και πληρωμών και εν γένει κατά τη διάρκεια παρακολούθησης της υλοποίησης των πράξεων, διαπιστωθούν σοβαρές παρατυπίες επιβάλλονται οι κατά περίπτωση κυρώσεις του παρόντος άρθρου σύμφωνα με τα άρθρα 63 και 64 του Καν. (ΕΕ) 1306/2013, το άρθρο 63 του Καν. (Ε.Ε.) 809/2014 και το άρθρο 35 του Καν. (ΕΕ) 640/ 2014 όπως κάθε φορά ισχύουν και τις σχετικές εθνικές διατάξεις περί επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020.
2. Για τους δικαιούχους οι οποίοι, χωρίς να συντρέχει περίπτωση ανώτερης βίας ή εξαιρετικής περιστασης:
  - 2.1. Αθετούν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις
  - 2.2. Δεν συμμορφώνονται με ενδεχόμενες συστάσεις
  - 2.3. Αθετούν τους όρους επιλεξιμότητας και τις δεσμεύσεις του θεσμικού πλαισίου
  - 2.4. Δεν υλοποιούν ορθά το επιχειρηματικό τους σχέδιο
  - 2.5. Δηλώνουν ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβουν τις ενισχύσεις του υπομέτρου ή δεν δηλώνουν τα απαραίτητα στοιχεία λόγω αμέλειας
  - 2.6. Επιθυμούν να αποδεσμευτούν από το πρόγραμμα, επιστρέφοντας οικειοθελώς την καταβληθείσα στήριξη,
 εφαρμόζονται οι ακόλουθες κυρώσεις:
  - α) Απεντάσσονται από το πρόγραμμα.
  - β) Τυχόν ενισχύσεις που τους έχουν χορηγηθεί επιστρέφονται στο σύνολό τους εντόκως ως αχρεωστήτως καταβληθείσες.
  - γ) Αίρονται ενδεχόμενες ευνοϊκές μεταχειρίσεις που είχαν στα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και στις οικονομικές ενισχύσεις του γεωργικού τομέα εφόσον απέρρεαν αποκλειστικά από την ένταξή τους στο πρόγραμμα ενισχύσεων Νέων Γεωργών.
  - δ) Επιπλέον των ανωτέρω, δικαιούχοι που δηλώνουν ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβουν τις ενισχύσεις του υπομέτρου ή δεν δηλώνουν τα απαραίτητα στοιχεία λόγω αμέλειας, αποκλείονται από την παροχή στήριξης στο πλαίσιο του ίδιου μέτρου για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης καθώς και για το επόμενο έτος.
3. Εφόσον κατά τον διοικητικό έλεγχο των αιτήσεων πληρωμής, υπάρχει διαφορά κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 10%, μεταξύ του ποσού (x) που πρέπει να καταβληθεί στο δικαιούχο με βάση την αίτηση πληρωμής και του ποσού (y) που είναι επιλέξιμο και πρέπει να καταβληθεί στο δικαιούχο μετά το διοικητικό έλεγχο αυτής, επιβάλλεται διοικητική κύρωση και συγκεκριμένα μείωση στο ποσό (y). Το ποσό της μείωσης θα ισούται με τη διαφορά μεταξύ των δύο ποσών και θα είναι $(x - y)$. Άρα ο δικαιούχος θα λαμβάνει το ποσό $(z) = y - (x-y)$. Το εν λόγω ποσό δεν μπορεί να υπερβαίνει την πλήρη ανάκτηση της στήριξης. Η προαναφερόμενη διοικητική κύρωση επιβάλλεται κατ' αναλογία για μη επιλέξιμο τίμημα της πράξης που εντοπίζεται κατά τη διάρκεια της πράξης μέσω σχετικών ελέγχων. Συνεπώς αν από αποτέλεσμα ελέγχου που διενεργείται χρονικά μεταξύ της απόφασης ένταξης και του τελικού αιτήματος πληρωμής προκύψει μείωση του αρχικού ποσού στήριξης, τότε εκτός από τη μείωση θα επιβάλλεται και η σχετική ποινή. Σημειώνεται ότι δεν επιβάλλονται κυρώσεις αν ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει έναντι της αρμόδιας αρχής ότι δεν ευθύνεται για την ένταξη του μη επιλέξιμου ποσού ή εάν η αρμόδια αρχή κρίνει με αιτιολογημένο τρόπο ότι ο εν λόγω δικαιούχος δεν υπέχει ευθύνη.
4. Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανώτερα βία, εξαιρετικές περιστάσεις, προφανή σφάλματα τα οποία αναγνωρίζει η αρμόδια αρχή, σφάλμα της αρμόδιας αρχής ή άλλης αρχής και εφόσον το σφάλμα δεν μπορούσε να εντοπιστεί εύλογα από το πρόσωπο το οποίο αφορά

η διοικητική κύρωση και όταν η αρμόδια αρχή πεισθεί ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο δεν ευθύνεται για τη μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις.

5. Για τις ανωτέρω αναφερόμενες κυρώσεις του παρόντος άρθρου συντάσσονται μέσω του ΠΣΚΕ σχετικά πορίσματα από την Υπηρεσία που διενεργεί τον έλεγχο, τα οποία κοινοποιούνται στη ΔΑΟΠ.

Άρθρο 32

Ανωτέρα βία και έκτακτες ή εξαιρετικές περιστάσεις

Λόγος ανωτέρας βίας συντρέχει όταν η ανθρώπινη σκέψη και πρόνοια δεν μπορεί να προβλέψει και να προλάβει το επιζήμιο γεγονός. Ως περιπτώσεις ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων είναι δυνατόν να θεωρηθούν οι ακόλουθες ιδίως περιπτώσεις:

- i) Θάνατος του δικαιούχου.
- ii) Μακροχρόνια ανικανότητα του δικαιούχου προς εργασία.
- iii) Σοβαρή φυσική καταστροφή που προκαλεί σημαντική ζημιά στην εκμετάλλευση.
- iv) Καταστροφή, λόγω ατυχήματος, κτιρίων της εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούνται για την εκτροφή ζώων.
- v) Επιζωοτία ή νόσος των φυτών, που πλήττει αντιστοίχως ένα μέρος ή το σύνολο των ζώων ή των καλλιεργειών του δικαιούχου, για το τρέχον έτος ενίσχυσης.
- vi) Απαλλοτρίωση του συνόλου ή σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης, εφόσον δεν ήταν προβλέψιμη κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης.

Οι αποφάσεις σχετικά με περιπτώσεις ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων λαμβάνονται κατά περίπτωση, βάσει αποδεικτικών στοιχείων, και εφαρμόζοντας την αρχή της ανωτέρας βίας στο πλαίσιο του γεωργικού δικαίου της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της νομολογίας του Δικαστηρίου.

Οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας και οι εξαιρετικές περιστάσεις εξετάζονται μόνο στην περίπτωση που κοινοποιούνται εγγράφως στην οικεία ΔΑΟΚ της Περιφέρειας μαζί με τα αποδεικτικά στοιχεία που κρίνονται ικανοποιητικά από τον εν λόγω φορέα, εντός δεκαπέντε εργάσιμων ημερών από την ημέρα που ο δικαιούχος ή ο έλκων εξ' αυτού δικαιώματα είναι σε θέση να το πράξει.

Με απόφαση του Περιφερειάρχη αναγνωρίζονται οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας και κατά περίπτωση εκδίδονται οι σχετικές αποφάσεις.

Άρθρο 33

Αναστολή της στήριξης

1. Σύμφωνα με το άρθρο 36 του Καν. (Ε.Ε) 640/2014, ο οργανισμός πληρωμών (ΟΠΕΚΕΠΕ) μπορεί να αναστείλει την στήριξη όταν κατόπιν ελέγχου εντοπίζεται μη συμμόρφωση η οποία έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή διοικητικής κύρωσης. Η αναστολή αίρεται από τον οργανισμό πληρωμών μόλις ο Δικαιούχος εκπληρώσει τις ενέργειες συμμόρφωσης έναντι των συστάσεων της αρμόδιας αρχής που διενήργησε τον έλεγχο.
2. Η μέγιστη περίοδος αναστολής δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες.
3. Ο Οργανισμός πληρωμής ΟΠΕΚΕΠΕ με εγκύκλιό του να καθορίζει λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 34

Για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης οι Ειδικές Υπηρεσίες του ΠΑΑ (ΕΥΔ ΠΑΑ και ΕΥΕ ΠΑΑ) δύνανται να εκδίδουν εγκυκλίους προς τις Περιφέρειες και τους εμπλεκόμενους φορείς σχετικά με την παροχή οδηγιών και διευκρινήσεων για την εφαρμογή του υπομέτρου και τον καθορισμό προτύπων εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ**Πρόγραμμα ενισχύσεων για την πληρωμή των ανειλημμένων υποχρεώσεων****από την 4^η προγραμματική περίοδο****Άρθρο 35**

- 1 Το πρόγραμμα ενισχύσεων για την πληρωμή των ανειλημμένων υποχρεώσεων από την 4^η προγραμματική περίοδο προβλέπει την πληρωμή των υποχρεώσεων που δημιουργήθηκαν από νομικές δεσμεύσεις στο πλαίσιο εφαρμογής του Μέτρου 112 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» του ΠΑΑ 2007-2013.
- 2 Η καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης των πληρωμών των ανειλημμένων υποχρεώσεων είναι η 31/12/2020.
- 3 Οι όροι και προϋποθέσεις στήριξης, οι διαδικασίες, τα ποσά και ποσοστά στήριξης για την εφαρμογή του παρόντος προγράμματος ενισχύσεων ισχύουν όπως αυτά αναφέρονται στην αρ. πρωτ. 17371/20-11-2008 (704/2008) Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 2497/Β/9.12.2008) περί καθεστώτος ενισχύσεων του Μέτρου 112 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» του Άξονα 1 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007-2013 όπως αυτή έχει τροποποιηθεί, συμπληρωθεί και ισχύει.
- 4 Φορείς Εφαρμογής είναι οι Δ/νσεις Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας, συνεπικουρούμενες από τις Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων των Περιφερειών της χώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ**Άρθρο 36****Χρηματοδότηση και Ποσοστά Στήριξης**

1. Η χορηγούμενη στήριξη στο πλαίσιο του υπομέτρου 6.1 για την Εγκατάσταση Νέων Γεωργών αποτελεί δημόσια δαπάνη που συγχρηματοδοτείται από το Ε.Γ.Τ.Α.Α. και εθνικούς πόρους.
2. Η χρηματοδοτική συνδρομή του Ε.Γ.Τ.Α.Α. χορηγείται σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχέδιο του Υπομέτρου 6.1 του Π.Α.Α. 2014 – 2020, όπως ισχύει κάθε φορά, σε συμφωνία με τα οριζόμενα στον Καν (ΕΚ) 1305/2013 και στον Καν. (ΕΚ) 1303/2013.
3. Το ποσό στήριξης είναι αυτό που ορίζεται στο άρθρο 11 της παρούσας. Το ποσοστό στήριξης ανέρχεται στο 100%.
4. Η συνολική δημόσια δαπάνη, εθνική και κοινοτική, εγγράφεται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 37

Κατάλογος Παραρτημάτων

Η παρούσα Υπουργική Απόφαση συνοδεύεται από τα ακόλουθα Παραρτήματα:

1. Παράρτημα Ι: ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Παράρτημα Ι
Βαθμολογικά κριτήρια Υπομέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών»

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ – ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΟΡΙΟΛΟΓΗΣΗ (κλίμακα 0-100)	
1. Συνάφεια/επάρκεια επαγγελματικών προσόντων ή εργασιακής εμπειρίας	1.1	Αξιολογείται και βαθμολογείται ο βαθμός συνάφειας και επάρκειας των επαγγελματικών προσόντων των αρχηγών εκμεταλλεύσεων	Κατοχή Πτυχίου-Τίτλου Σπουδών Γεωτεχνικής Κατεύθυνσης ανώτερο ή ίσο με επίπεδο 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων	10%	ΝΑΙ	100
					ΟΧΙ	0
2. Συμμετοχή σε συλλογικές δράσεις ή ποιοτικά συστήματα	2.1	Αξιολογείται και βαθμολογείται η αρχική συμμετοχή σε συλλογικές δράσεις	Συμμετοχή σε Ομάδες ή Οργανώσεις παραγωγών	2%	ΝΑΙ	100
					ΟΧΙ	0
3. Εισοδηματικά κριτήρια	3.1	Αξιολογείται το ετήσιο εισόδημα και προμηδοτείται η ενίσχυση αρχηγών με χαμηλό ετήσιο εισόδημα	Ατομικό ετήσιο εισόδημα έως και 7.500 ευρώ (από κάθε πηγή) και οικογενειακό ετήσιο εισόδημα έως και 20.000 ευρώ (από κάθε πηγή)	6%	ΝΑΙ	100
					ΟΧΙ	0
	3.2	Αξιολογείται η προηγούμενη ιδιότητα ανέργου των αρχηγών εκμεταλλεύσεων	Ανεργία πάνω από 1 έτος πριν από την έναρξη πρώτης εγκατάστασης	6%	ΝΑΙ	100
					ΟΧΙ	0
4. Χαρακτηριστικά περιοχών	4.1	Αξιολογούνται τα χαρακτηριστικά του τόπου μόνιμης κατοικίας των αρχηγών εκμεταλλεύσεων (ορεινότητα και νησιωτικότητα)	Νησιά με πληθυσμό έως και 3.000 κάτοικοι ή Νησιά που ανήκουν σε μη νησιωτικές περιφέρειες ή Περιοχές που χαρακτηρίζονται ως Ορεινές σύμφωνα με την Οδηγία 75/268/ΕΟΚ ή συνδυασμός αυτών	7%	ΝΑΙ	100
					ΟΧΙ	0

	4.2	Αξιολογούνται τα χαρακτηριστικά του τόπου μόνιμης κατοικίας των αρχηγών εκμεταλλεύσεων (πληθυσμός)	Τοπικές ή Δημοτικές Κοινότητες με πληθυσμό έως και 2.500 κατοίκους	5%	100
			Δημοτικές ή Τοπικές Κοινότητες με πληθυσμό από 2.501 έως και 5.000 κατοίκους		50
5. Χαρακτηριστικά «εισόδου» εκμετάλλευσης	5.1	Αξιολογείται το ποσοστό ιδιοκτησίας στη γεωργική εκμετάλλευση (γεωργική γη και ζωικό κεφάλαιο)	Ποσοστό της παραγωγικής δυναμικότητας της εκμετάλλευσης (εκφρασμένη ως αρχική τυπική απόδοση) που προέρχεται από ιδιόκτητη γεωργική γη και ζωικό κεφάλαιο και όταν είναι τουλάχιστον ίσο ή υπερβαίνει το 25% στο σύνολο της εκμετάλλευσης (25%=25, ..., 100%=100)	12%	25-100
	5.2	Αξιολογείται η αρχική παραγωγική δυναμικότητα της εκμετάλλευσης και ενισχύονται αυτές με μέση παραγωγική δυναμικότητα	Η παραγωγική δυναμικότητα της εκμετάλλευσης (εκφρασμένη ως αρχική τυπική απόδοση) είναι ίση με 8.000€ έως και 10.000 €	10%	50
			Η παραγωγική δυναμικότητα της εκμετάλλευσης (εκφρασμένη ως αρχική τυπική απόδοση) είναι ίση με 10.001€ έως και 15.000 €		80
			Η παραγωγική δυναμικότητα της εκμετάλλευσης (εκφρασμένη ως αρχική τυπική απόδοση) είναι ίση με 15.001 € έως και 25.000€		100
5.3	Αξιολογείται η συμβολή του αρχικού προσανατολισμού της γεωργικής εκμετάλλευσης σε τομείς προτεραιότητας για το ΠΑΑ 2014-20 ¹	Ποσοστό της παραγωγικής δυναμικότητας (εκφρασμένη ως αρχική τυπική απόδοση) που προέρχεται από την αιγοπροβατοτροφία, όταν είναι τουλάχιστον ίσο ή υπερβαίνει το 50% στο σύνολο της εκμετάλλευσης με βαρύτητα 1 (50%=50, ..., 100%=100)	8%	50-100	

¹ Βαθμολογείται η συνεισφορά μόνο σε ένα τομέα , ήτοι το κριτήριο παίρνει μόνο μία τιμή και δεν μπορούν να αθροίζονται διαφορετικές τιμές του κριτηρίου.

			Ποσοστό της παραγωγικής δυναμικότητας της εκμετάλλευσης (εκφρασμένη ως αρχική τυπική απόδοση) που προέρχεται από την καλλιέργεια οπωροκηπευτικών, όταν είναι τουλάχιστον ίσο ή υπερβαίνει το 50% στο σύνολο της εκμετάλλευσης με βαρύτητα 0,8 (50%=40, ..., 100%=80)		40-80	
			Ποσοστό της παραγωγικής δυναμικότητας της εκμετάλλευσης (εκφρασμένη ως αρχική τυπική απόδοση) που προέρχεται από την παραγωγή ζωοτροφών, όταν είναι τουλάχιστον ίσο ή υπερβαίνει το 50% στο σύνολο της εκμετάλλευσης με βαρύτητα 0,8 (50%=40, ..., 100%=80)		40-80	
			Ποσοστό της παραγωγικής δυναμικότητας της εκμετάλλευσης (εκφρασμένη ως αρχική τυπική απόδοση) που προέρχεται από καλλιέργεια φυτών ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή όταν είναι τουλάχιστον ίσο ή υπερβαίνει το 50% στο σύνολο της εκμετάλλευσης με βαρύτητα 0,8 (50%=40, ..., 100%=80)		40-80	
	5.4	Αξιολογείται η συμβολή του αρχικού προσανατολισμού της γεωργικής εκμετάλλευσης σε τομείς προτεραιότητας των Στρατηγικών των Περιφερειών	Οι τιμές του κριτηρίου και η σχετική βαθμολογία ορίζονται από τις Περιφέρειες ανάλογα με τον κλάδο προτεραιότητας ²	8%	έως 100	
6. Προσέγγιση επιχειρηματικού σχεδίου (μελλοντική κατάσταση)	6.1	Αξιολογείται η συμβολή του επιχειρηματικού σχεδίου στο στόχο του ΠΑΑ 2014-20 για την παραγωγή ποιοτικών προϊόντων	Το επιχειρηματικό σχέδιο συμβάλλει στην παραγωγή ποιοτικών προϊόντων βιολογικής παραγωγής ή ολοκληρωμένης διαχείρισης εφόσον αφορά ποσοστό της παραγωγικής δυναμικότητας της εκμετάλλευσης (εκφρασμένη ως τελική τυπική απόδοση) που είναι τουλάχιστον ίσο ή υπερβαίνει το 40% στο σύνολο της εκμετάλλευσης	6%	ΝΑΙ	100
					ΟΧΙ	0

² Η μέγιστη μοριοδότηση είναι 100 μόρια και οι τιμές του κριτηρίου μπορεί να αθροίζονται στη μέγιστη μοριοδότηση του κριτηρίου.

	6.2	Αξιολογείται η συμβολή του επιχειρηματικού σχεδίου σε τομείς προτεραιότητας του ΠΑΑ 2014-20 ³	Το επιχειρηματικό σχέδιο συμβάλει κατά κύριο λόγο στον τομέα της αιγοπροβατοτροφίας εφόσον ποσοστό της παραγωγικής δυναμικότητας της εκμετάλλευσης (εκφρασμένη ως τελική τυπική απόδοση) που είναι τουλάχιστον ίσο ή υπερβαίνει το 50% στο σύνολο της εκμετάλλευσης προέρχεται από αυτό τον τομέα	7 %	100
			Το επιχειρηματικό σχέδιο συμβάλει κατά κύριο λόγο στην καλλιέργεια οπωροκηπευτικών εφόσον ποσοστό της παραγωγικής δυναμικότητας της εκμετάλλευσης εκφρασμένη ως τελική τυπική απόδοση) που είναι τουλάχιστον ίσο ή υπερβαίνει το 50% στο σύνολο της εκμετάλλευσης προέρχεται από αυτό τον τομέα		80
			Το επιχειρηματικό σχέδιο συμβάλει κατά κύριο λόγο στην παραγωγή ζωοτροφών εφόσον ποσοστό της παραγωγικής δυναμικότητας της εκμετάλλευσης (εκφρασμένη ως τελική τυπική απόδοση) που είναι τουλάχιστον ίσο ή υπερβαίνει το 50% στο σύνολο της εκμετάλλευσης προέρχεται από αυτό τον τομέα		80
			Το επιχειρηματικό σχέδιο συμβάλει κατά κύριο λόγο στην καλλιέργεια φυτών ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή εφόσον ποσοστό της παραγωγικής δυναμικότητας της εκμετάλλευσης (εκφρασμένη ως τελική τυπική απόδοση) που είναι τουλάχιστον ίσο ή υπερβαίνει το 50% στο σύνολο της εκμετάλλευσης προέρχεται από αυτό τον τομέα		80

³ Βαθμολογείται η συνεισφορά μόνο σε ένα τομέα , ήτοι το κριτήριο παίρνει μόνο μία τιμή και δεν μπορούν να αθροίζονται διαφορετικές τιμές του κριτηρίου.

	6.3	Αξιολογείται η συμβολή του επιχειρηματικού σχεδίου σε στόχους και τομείς προτεραιότητας των Στρατηγικών των Περιφερειών	Οι τιμές του κριτηρίου και η σχετική βαθμολογία ορίζονται από τις Περιφέρειες ανάλογα με τον κλάδο προτεραιότητας ⁴	13%	έως 100
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Ο ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ (% της μέγιστης βαθμολογίας) ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ X ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ					45
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ					100

⁴ Η μέγιστη μοριοδότηση είναι 100 μόρια και οι τιμές του κριτηρίου μπορεί να αθροίζονται στη μέγιστη μοριοδότηση του κριτηρίου.